

หนังสือสวนมณฑล

วัดป่ามหาอุทุมพร

(สาขาวัดป่ามหาไชย)

บ.พุ่มะเดื่อ ต.ห้วยยางโทน อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี

คำปรารภ

การทำวัตร สวดมนต์ถือเป็นกิจประจำของพระภิกษุสามเณรและอุบาสก อุบาสิกา หรือที่เรียกกันว่าเป็นกิจวัตรของชาวพุทธโดยตรง ชาวพุทธก็คือผู้ที่ เป็น ศฤงษณ์และบรรพชิต ที่รวมเรียกกันว่าพุทธศาสนิกชน

การทำวัตรสวดมนต์เป็นศาสนพิธีที่ควรถือเป็นกิจประจำ ไม่ควรให้กิจอื่นมาสอดแทรกในกิจประจำของชาวพุทธ เป็นกิจเบื้องต้นแล้วต่อด้วยการแสดงธรรม การนั่งสมาธิภาวนา หรือกิจอื่น ๆ ต่อไป ทางวัดป่ามหาไชย ได้ทำกิจวัตรนี้ตลอดมา โดยจัดสูตรสวดมนต์ตามจันทรคติ ข้างขึ้น - แรม สวดไปตามลำดับ

ขออนุโมทนากับผู้ช่วยรวบรวมเรียบเรียงและผู้เป็นเจ้าภาพจัดพิมพ์ จนได้เป็นหนังสือสวดมนต์ประจำวัดป่ามหาไชย เพื่อให้พุทธศาสนิกชนทั้งบรรพชิตและศฤงษณ์ได้ถือปฏิบัติเป็นกิจประจำต่อไป.

ขอให้ทุกท่านหมั่นสวดมนต์เป็นนิจ หมั่นอธิฐานจิตเป็นประจำ แล้วน้อมธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่นำมาสวดนี้ไปปฏิบัติ ก็จะเกิดประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต.

พระมหาประกอบ ธมฺมชิว

(ประกอบ ธมฺมชิว)

เจ้าอาวาสวัดป่ามหาไชย

๒๙ มิถุนายน ๒๕๓๓

การอ่านออกเสียงคำบาลี

อักษรไทยใช้ในการเขียนภาษาบาลี มี ๔๑ ตัว แบ่งเป็น สระ ๘ คือ
ะ า ิ ี ุ ู เ โ แต่เครื่องหมาย ะ ที่ออกเสียง อะ ไม่ใช้ในภาษาบาลี พยัญชนะทุก
ตัวถ้าไม่มีสระอื่นประกอบ พึงออกเสียงว่า อะ เช่น

ก ข ค ฌ ง อ่านออกเสียงว่า กะ ขะ คะ ฌะ งะ ถ้า อ อยู่หน้าคำออกเสียงตาม
เสียงสระ เช่น

อสโม อ่านว่า อะสะโม อาม อ่านว่า อามะ อิงฆ อ่านว่า อิงฆะ
อุกาสะ อ่านว่า อุกาสะ เอเต อ่านว่า เอเต โอทาท อ่านว่า โอทาทะ

พยัญชนะ ๓๓ ตัว แบ่งเป็น ๖ วรรค คือ

- (๑) ก วรรค มี ๕ ตัวคือ ก ข ค ฌ ง
(๒) จ วรรค มี ๕ ตัวคือ จ ฉ ช จ ญ
(๓) ฎ วรรค มี ๕ ตัวคือ ฎ จ ฑ ฒ ณ
(๔) ต วรรค มี ๕ ตัวคือ ต ถ ท ธ น
(๕) ป วรรค มี ๕ ตัวคือ ป ผ พ ภ ม
(๖) เสสวรรณมี ๘ ตัวคือ ย ร ล ว ส ห พ

◌ เรียกว่า นิคคหิต ถ้าปรากฏอยู่บนพยัญชนะหรือสระใด พึงออกเสียงเท่ากับ “ง”
สะกด เช่น

มยฺห์ อ่านว่า มะยฺยัง กุหฺยี อ่านว่า กุหฺยง
กาตุํ อ่านว่า กาตุง, สํสาโร อ่านว่า สํสาโร

พยัญชนะที่ ๒ และที่ ๔ ในวรรคข้างต้น ไม่ใช่เป็นตัวสะกด

ตัวสะกด ต้องมีจุด ใต้พยัญชนะ จึงออกเสียงเป็นตัวสะกด เช่น

พุทฺโธ อ่านว่า พุดฺโธ สุตฺตํ อ่านว่า สุตฺตัง
ทุกฺคติ อ่านว่า ทุกฺคະติ อุปฺปชฺชติ อ่านว่า อุปฺปัดชະติ

ถ้าไม่มีจุด ใต้พยัญชนะ พึงอ่านพยัญชนะนั้นๆ เท่ากับมีเสียงสระอะเช่น

สุคฺติ อ่านว่า สุคະติ
อุปฺปชฺชติ อ่านว่า อุปะปัดชະติ

สวดมนต์

ทำวัตรเช้า

เมื่อเข้าประชุมพร้อมแล้ว เวลาผู้เป็นหัวหน้าทำสักการะ ฟังพร้อมกันยืนขึ้น
หรือนั่งคุกเข่า ครั้นเสร็จแล้ว ฟังนั่งคุกเข่า ผู้เป็นหัวหน้าฟังกล่าวคำอภิวาท
นำให้หมู่ว่าตามเป็นตอน ๆ ไป ดังนี้ :-

อรหิ สมมาสมพุทโธ ภควา, พุทโธ ภควนโต อภิวาทเมมิ ฯ

[ฟังกราบลงหนึ่ง]

สุวากุขาโต ภควตา ฌมโม , ฌมมํ นมสฺสามิ ฯ

[ฟังกราบลงหนึ่ง]

สุปฏิปนโน ภควโต สาวกสงฺโฆ ,สงฺฆํ นมามิ ฯ

[ฟังกราบลงหนึ่ง]

บูชา

[ผู้หัวหน้าว่าแต่ผู้เดียว]

ยมมฺห โข มยํ ภควนโต สรณํ คตา, อุทฺทิสฺส ปพฺพชิตา โย โน ภควา สตฺถา
ยสฺส จ มยํ ภควโต ฌมมํ โรเจม ; อิมฺหิ สกฺกาเรหิ ตํ ภควนโต สสฺสทฺธมฺมํ
สสาวกสงฺฆํ อภิปูชยาม ฯ

ปฐุพพภาคนมการ

[(นำ) หนฺททานิ มยฺนโต ภควนโต วาจา ย อภิภุตํ ปฐุพพภาคนมการํ กโรมฺ เส ฯ]

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมมาสมพุทฺธสฺส ฯ [๓ หน]

พุทฺธธาภิธุติ

(นำ) หนฺท มยํ พุทฺธธาภิธุตี กโรมฺ เส ฯ

๑ คฤหัสถ์พึงเว้นคำว่า อุทฺทิสฺส ปพฺพชิตา

๒ ถ้าเครื่องสักการะตั้งอยู่ในที่ไกล ฟังเปลี่ยนเป็น เอเตหิ ฯ ถ้าเครื่องสักการะอย่างเดียวฟังเปลี่ยน
เป็น อิมินา สกฺกาเรน หรือ เอเตน สกฺกาเรน ฯ

โย โส ตถาคโต อรหัง สมมาสมพุทโธ, วิชาจรรณสมปนโน สุคโต โลกวิทู,
อนุตตโร ปุริสทมมสารถิ สตถา เทวมนุสสานัง พุทโธ ภควา; โย อิมัง โลกัง สเทวกัง
สมารกั สพรหมกั, สสสมณพราหมณิ ปชัง สเทวมนุสสั สยั อภิญญา สจจิกิตวา
ปเวเทสิ, โย ธมมัง เทเสสิ อาทิกุลยานัง มชฺฌเมกุลยานัง ปรีโยสานกุลยานัง, สาตถัง
สพฺพยถนัง เกวลปริปุณณัง ปรีสุทฺธัง พุรหมจจริยํ ปกาเสสิ; ตมห์ ภควนตัม อภิปูชยามิ
ตมห์ ภควนตัม สิริสา นมามิฯ

[พึงกราบลงหนหนึ่ง]

ธมฺมาภิกฺขุติ

[(นำ) หนท มยฺ ธมฺมาภิกฺขุติ กโรม เส]

โย โส สุวากฺขาโต ภควตา ธมฺโม, สนฺทิฎฺฐิโก อกาลิโก เอหิปสฺสโก,
โอปนยิโก ปจฺจตฺตัม เวทิตพฺโพ วิญญูหิ; ตมห์ ธมมํ อภิปูชยามิ ตมห์ ธมมํ สิริสา
นมามิ ฯ

[พึงกราบลงหนหนึ่ง]

สงฺฆาภิกฺขุติ

[(นำ) หนท มยฺ สงฺฆาภิกฺขุติ กโรม เส]

โย โส สุปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, อุชฺฐปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ
ถายปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, สามิฉิปปิปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ
ยทิทํ จตตาริ ปุริสยฺคานิ อญฺจ ปุริสปุคฺคลา, เอส ภควโต สาวกสงฺโฆ, อาหุเนยฺโย
ปาหุเนยฺโย ทกฺขิณเณยฺโย อถฺขลิกธมฺมเณยฺโย, อนุตฺตรํ ปุณฺณกฺเขตฺตัม โลกสฺส; ตมห์
สงฺฆํ อภิปูชยามิ ตมห์ สงฺฆํ สิริสา นมามิฯ

[พึงกราบลงหนหนึ่ง]

รตนตฺตยปฺปณามคาถา

[(นำ) หนท มยฺ รตนตฺตยปฺปณามคาถาโย เจว สํเวควตฺถุปรีทีปกปาจรณจ
ภณาม เส ฯ]

๑ วิธีนำอย่างนี้ ท่านใช้ควบกับสังเขปปริทีปกปาฐด้วย ในกาลบางครั้งเรามีเวลาน้อย ท่านมักสวดเพียง รตนตฺตยป
ปณามคาถา อย่างเดียวพึงว่า หนท มยฺ รตนตฺตยปฺปณามคาถาโย ภณาม เสฯ

พุทฺโธ สุสุทฺโธ กรุณามหณณโว,
โยจจนตสุทฺธพพรญาณโลจโน,
โลกสฺส ปาปุปกิเลสฆาตโก,
วณฺหาโม พุทฺธํ อหมาทเรณ ตํ
ธมฺโม ปทีโป วีย ตสฺส สตฺถุโน,
โย มคฺคปากามตเภทภินฺนโก,
โลกุตฺตโร โย จ ตทตฺถทีปโน,
วณฺหาโม ธมฺมํ อหมาทเรณ ตํ
สงฺโฆ สุขเขตฺตาทมยติเขตตสฺสณฺนิโต,
โย ทิฏฺฐสนฺโต สุกตานุโพธโก,
โลลปฺปทีโน อริโย สุขเมธโส,
วณฺหาโม สงฺฆํ อหมาทเรณ ตํ
อิจฺเจวเมกนตภิปปุชเนยฺยกํ,
วตฺถุตฺตยํ วณฺทยตาสฺสขตํ,
ปฺปญฺญํ มยา ยํ มม สพฺพปทฺทวา,
มา โหนฺตุ เว ตสฺส ปภาวสิทฺธิยา

สํเวคปริทีปกปาฐ^๒

อิธ ตถาคโต โลเก อุปฺปนฺโน อรหํ สมฺมาสมพุทฺโธ, ธมฺโม จ เทสิโต
นียยานิโก อุปสมฺมิโก ปรีนิพฺพานิโก สมโพธคามี สุกตปฺปเวทิตโต, มยฺนตํ ธมฺมํ
สุตฺวา เอวํ ชานาม, ชาตฺปิ ทุกฺขา ชราปิ ทุกฺขา มรณมฺปิ ทุกฺขํ
โสภปริเทวทุกฺขโทมนสฺสุปายาสาปิ ทุกฺขา, อปฺปิเยหิ สมฺปโยโค ทุกฺโข, ปิเยหิ
วิปฺปโยโค ทุกฺโข, ยมฺปิจฺฉํ น ลภติ ตมฺปิ ทุกฺขํ, สงฺขิตเตน ปญฺจุปาทานกฺขนฺธา
ทุกฺขา, เสยฺยถิทํ, รูปูปาทานกฺขนฺโธ, เวทฺฐูปาทานกฺขนฺโธ, สณฺญูปาทานกฺขนฺโธ,

๒ สักกเวทิตฺถุ หากจะนำไปสวดในกาลบางครั้งว เช่นสวดในเวลาภาวนาเป็นต้น ฟังว่า
หนท มยํ สักกเวทิตฺถุปริทีปกปาฐํ ภาณาม เส ฯ อนึ่ง สักกเวทิตฺถุนั้นเรียกต่างๆ กัน เรียกว่า สักกเวทิตฺถุ-
ปริทีปกปาฐ บ้าง สักกเวทิตฺถุปริทีปกปาฐ บ้าง สักกเวทิตฺถุปริทีปกปาฐ บ้าง สักกเวทิตฺถุปริทีปกปาฐ บ้าง

สงฆารูปาทานกฺขนโร, วิญญานูปาทานกฺขนโร, เยสํ ปริณาย, ธรรมานो โส ภควา
เอวํ พหุลํ สาวเก วิเนติ, เอวํ ภาคา จ ปนสฺส ภควโต สาวเกสุ อนุสาสนี,
พหุลา ปวตตติ, รูปํ อนิจฺจํ, เวทนา อนิจฺจา, สญฺหา อนิจฺจา, สงฺขารา อนิจฺจา,
วิญญานํ อนิจฺจํ, รูปํ อนตฺตา, เวทนา อนตฺตา, สญฺหา อนตฺตา, สงฺขารา อนตฺตา,
วิญญานํ อนตฺตา, สพฺเพ สงฺขารา อนิจฺจา, สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตาติฯ เต มยฺ;
โอดีณฺณามฺห ชาติยา ชรามรณฺน, โสเกหิ ปรีเทเวหิ ทุกฺখেหิ โทมนสฺเสหิ อุปายาเสหิ,
ทุกฺโขติณฺณา ทุกฺขปรเตตา, อปฺเปวนามิมสฺส เกวลสฺส ทุกฺขกฺขนธสฺส อนตฺติริยา
ปญฺญาเยถาติ ฯ จิรปริณิพฺพุตมฺปิ ตํ ภควนฺตํ อุทฺทิสฺส อรหฺนฺตํ สมฺมาสมฺพุทฺธํ,
สทฺธา อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชิตา, ตสฺมี ภควติ พฺรหฺมจริยํ จราม, ภิกฺขุณฺ
สิกฺขาสาชีวสมาปนฺนา ๒, ตํ โน พฺรหฺมจริยํ, อิมสฺส เกวลสฺส ทุกฺขกฺขนธสฺส
อนตฺติริยาย สํวตฺตตุ ฯ

๑ คำว่า *เต มยฺ* สตรีพึงสวดว่า *ตา มยฺ*

๒ สามเณรพึงเว้นคำว่า “*ภิกฺขุณฺ*” *สิกฺขาสาชีวสมาปนฺนา ฯ*”

คฤหัสถ์สวดมาตั้งแต่ต้นจนถึง ปญฺญาเยถาติ แล้วสวดต่อดังนี้ จิรปริณิพฺพุตมฺปิ
ตํ ภควนฺตํ สรณํ คตา, ธมฺมญฺจ ภิกฺขุสงฺฆญฺจ, ตสฺส ภควโต สาสนํ, ยถาสติ
ยถาพลํ มนสิโรม, อนุปฺปฏิปชฺชาม, สา สา โน ปฏฺิปปตฺติ, อิมสฺส เกวลสฺส ทุกฺขกฺขนธสฺส
อนตฺติริยาย สํวตฺตตุ ฯ

คำขณิกปัจจุเวกขณะปาฐะ

[นำ นนท มยฺ ตงฺขณิกปัจจุเวกขณะ ปาฐะ ภณาม เสฯ]

ปฐิสงฺขา โยนิโส จีวรํ ปฐิสเววามิ , ยาวเทว สีตสฺส ปฐิฆาตาย ,
อุณฺหสฺส ปฐิฆาตาย , ทํสมกสวาตาทปสีริงสปสมฺผลฺสํ ปฐิฆาตาย , ยาวเทว
หิริโกปิปนฺนปฐิจฉาพฺนตฺถํ

ปฐิสงฺขา โยนิโส ปิณฺฑปาตํ ปฐิสเววามิ, เนว ทวายนฺ มทายนฺ
มณฺฑนายนฺ วิภูสฺสายนฺ, ยาวเทว อิมสฺส กายสฺส จิตฺตยา ยาปนายนฺ วิหิงฺสุปรตฺติยา
พฺรหฺมจฺริยานุคฺคหายนฺ , อิตฺติ ปุราณญจ เวทนํ ปฐิหฺงฺขามิ นวญจเวทนํ น
อุปปาทะสํ, ยাত্রา จ เม ภวิสฺสตี อนวชฺชตา จ ผาสฺสฺวิหาโร จาติ ฯ

ปฐิสงฺขา โยนิโส เสนาสนํ ปฐิสเววามิ , ยาวเทว สีตสฺสปฐิฆาตาย ,
อุณฺหสฺส ปฐิฆาตาย , ทํสมกสวาตาทปสีริงสปสมฺผลฺสํ ปฐิฆาตาย , ยาวเทว
อุตุปริสฺสยวินฺทนํ ปฐิสฺลลํนารามตฺถํ ฯ

ปฐิสงฺขา โยนิโส คิลานปจฺจยเฆสชฺชปรีกฺขารํ ปฐิสเววามิ , ยาวเทว
อุปปนฺนํ เวยยาพาธิกานํ เวทนํ ปฐิฆาตาย, อพฺยาปชฺฌปรมตฺยาติ ฯ

แผ่เมตตาตน

อหํ สุขิโต โหมิ	นิทฺทุกฺโข โหมิ
อเวโร โหมิ	อพฺยาปชฺฌ โหมิ
อนิโฆ โหมิ	สุขี อุตฺตานํ ปรีหฺรามิ

แผ่เมตตาสัตว์

สพฺเพ สตฺตา สุขิตา โหนฺตุ , สพฺเพ สตฺตา อเวรา โหนฺตุ , สพฺเพ
สตฺตา อพฺยาปชฺฌา โหนฺตุ , สพฺเพ สตฺตา อนิฆา โหนฺตุ, สพฺเพ สตฺตา
สุขี อุตฺตานํ ปรีหฺรณฺตุ ฯ

แผ่กรุณาสัตว์

สพฺเพ สตฺตา สพฺพทฺทุกฺขา ปมฺจุจฺจนฺตุ ฯ

แผ่มุทิตาสัตว์

สพฺเพ สตฺตา มา ลหฺธสมฺปตฺติโต วิคจฺจนฺตุ ฯ

แผ่อุเบกขาสัตว์

สพฺเพ สัตตา, กมฺมสฺสกา กมฺมทายาทา กมฺมโยนี กมฺมพณฺฐ กมฺมปฏิสฺสรณา
ยํ กมฺมํ กริสฺสนฺติ, กลฺยาณํ วา ปาปํ วา, ตสฺส ทายาทา ภวิสฺสนฺติ ฯ

ถวายพรพระ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ฯ [๓ จบ]

อิติปิ โส ภควา อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺธํ, วิชชาจฺรณสมฺปนฺโน สุคโต
โลกวิทู, อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถิ สตถา เทวมนุสฺसानํ พุทฺธो ภควาติ ฯ
สวากฺขาโต ภควตา ธมฺโม, สนฺทิภูจึโก อกาลิโก เอหิปสฺสีโก, โอปนยิโก
ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญญูหิติ ฯ สุปฏิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ, อชฺชุปปฏิปนฺโน
ภควโต สวากสงฺโฆ, ฉายปฏิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ, สามิจิปฏิปนฺโน
ภควโต สวากสงฺโฆ, ยทิทํ จตตาริ ปุริสยฺศานิ อญฺญํ ปุริสปุคฺคลา, เอส
ภควโต สวากสงฺโฆ, อาหุเนยฺโย ปาหุเนยฺโย ทกฺขิณเณยฺโย อณฺชลิกรณเณยฺโย,
อนุตฺตรํ ปุณฺณกฺเขตฺตํ โลกสฺสาติ ฯ

พาหุํ สหสฺสมภินิมิตฺตาวุชนตํ,
ครีเมขลํ อุทิตโฆรสเสนมār,
ทานาติธมฺมวชิณา ชิตวา มุณินฺโท,
ตนฺเตชสา ภวตุ เต ชยมงฺคลานิ ฯ
มาราติเรกมภิชฺฉิตสพฺพรตฺติ,
โฆรมปนาพวกมกฺขมถุทธกฺขํ,
ขณฺตีสุทฺตวิธินา ชิตวา มุณินฺโท,
ตนฺเตชสา ภวตุ เต ชยมงฺคลานิ ฯ
นาฬาคีรี คชวรํ อติมตฺตภูตํ,
ทาวคฺคิจกฺกมสนีว สุทธารุณฺณตํ,
เมตฺตมพฺุเสกวิธินา ชิตวา มุณินฺโท,
ตนฺเตชสา ภวตุ เต ชยมงฺคลานิ ฯ
อุกฺขิตตฺตขคฺคมตฺติหตฺถสุทธารุณฺณตํ ,

 $\sim \sim$

ขยมนโต โพธิยา มูเล
เอวํ ตวํ วิชโย โหติ
อปราจิตปลลงเก
อภิสเสเก สัพพพุทธานํ
สุนกขตฺตํ สุมงฺคลํ
สุขโณ สุมฺหุตโต จ
ปทกฺขิณํ กายกมฺมํ
ปทกฺขิณํ มโนกมฺมํ
ปทกฺขิณานิ กตฺวาน
ภวตุ สัพพมงฺคลํ
สัพพพุทธานุภาเวน
ภวตุ สัพพมงฺคลํ
สัพพธมฺมานุภาเวน
ภวตุ สัพพมงฺคลํ
สัพพสงฺฆานุภาเวน

สภยานํ นนทิวฑฒโน,
ชยสฺส ชยมงฺคเล ฯ
สีเส ปจวิโปกฺขเร,
อคคปฺปโต ปโมทติ ฯ
สุภาทํ สุหฺมฺมจิตํ
สุยฺมฺมจํ พุรหฺมจาริสฺส
วาจากมฺมํ ปทกฺขิณํ,
ปณฺธิ เต ปทกฺขิณา,
ลภนฺตตเถ ปทกฺขิเณ ฯ
รกฺขนฺตุ สัพพเทวตา,
สทา โสตถิ ภวณฺตุ เต ฯ
รกฺขนฺตุ สัพพเทวตา,
สทา โสตถิ ภวณฺตุ เต ฯ
รกฺขนฺตุ สัพพเทวตา,
สทา โสตถิ ภวณฺตุ เต ฯ

มงคลจักรวาลใหญ่

สิริธิติมติเตโชชยสิทธิมहिทธิมหาคุณาปริมิตปุณณการสส สัพพนุตรายนิ-
วารณสมตถสส ภควโต อรหโต สมมาสมพุทฺธสส ทวตฺตีสมหาปรีสลกฺขณานุภาเวน
อสีตยานุพยลชนานุภาเวน อมฺมจฺจตฺตรสทมงฺคลานุภาเวน จพฺพณณรรีสิยานุภาเวน
เกตุมาลानุภาเวน ทสปารมิตานุภาเวน ทสอุปารมิตานุภาเวน ทสปรมตถ
ปารมิตานุภาเวน สีลสมาธิปญฺญานุภาเวน พุทฺธานุภาเวน ธมฺมานุภาเวน
สงฺฆานุภาเวน เตชานุภาเวน อิทธิยานุภาเวน พลาณานุภาเวน เถยฺยธมฺมานุภาเวน
จตุราสีตีสหสฺสธมฺมกฺขนฺธานุภาเวน นวโลกุตฺตรธมฺมานุภาเวน อมฺมจฺจกิกมคฺคานุภาเวน
อมฺมจฺจสมาปตฺติยานุภาเวน จพฺพภิกฺขุยานุภาเวน จตฺตสจฺจญาณานุภาเวน ทสพล
ญาณานุภาเวน สัพพพญฺญุตญาณานุภาเวน เมตฺตากรุณามุทิตาอุเปกฺขานุภาเวน
สัพพปริตฺตานุภาเวน รตนตฺตยสรณานุภาเวน ตฺยหิ สัพพโรคฺโสภุภทฺทวทฺทกฺขโทมนส-
สุปายาสา วินสฺสนตฺต, สัพพอนฺตรายาปิ วินสฺสนตฺต สัพพสงกปฺปา ตฺยหิ สมฺมิชฺฌนตฺต,

ที่ข้ายูดา ตูยหิ โหตุ, สत्वสสี่เณ สมงคิโก โหตุ สพพทา ฯ อากาสพพต-
วนภูมิคงคามหาสมุททา อารกขกา เทวตา สทา ตุมเห อนรรกขณตุฯ

ภวตุ สพพมงคลํ	รกขณตุ สพพเทวตา,
สพพพุธานุภาเวน	สทา โสตถิ ภวนตุ เตฯ
ภวตุ สพพมงคลํ	รกขณตุ สพพเทวตา,
สพพธมมานุภาเวน	สทา โสตถิ ภวนตุ เตฯ
ภวตุ สพพมงคลํ	รกขณตุ สพพเทวตา,
สพพสงฆานุภาเวน	สทา โสตถิ ภวนตุ เตฯ
นกขตตยภกขณุตานํ	ปาปคคหนิวารณา,
ปริตตสสานุภาเวน	หนตฺวา เตสํ อุปททเวฯ
นกขตตยภกขณุตานํ	ปาปคคหนิวารณา,
ปริตตสสานุภาเวน	หนตฺวา เตสํ อุปททเวฯ
นกขตตยภกขณุตานํ	ปาปคคหนิวารณา,
ปริตตสสานุภาเวน	หนตฺวา เตสํ อุปททเวฯ

จุลลราชปริตตํ สตตปริตตํ นิฉฐิตํฯ

มงคลจักรวาลน้อย

สพพพุธานุภาเวน สพพธมมานุภาเวน สพพสงฆานุภาเวน พุทธรัตนํ
ธมมรัตนํ สงฆรัตนํ ตินณํ รตนานํ อานุภาเวน จตุราสีตีสหสสธมมกขณฐานุภาเวน
ปิฎกตตยานุภาเวน ชินสาวกานุภาเวน สพเพ เต โรคา สพเพ เต ภยา สพเพ
เต อนตรายา สพเพ เต อุปททวา สพเพ เต ทุนฺนิมิตฺตา สพเพ เต อวมงฺคลา
วินสฺสนตุ, อายุวฑฺฒโก ฌนวฑฺฒโก สิริวฑฺฒโก ยสวฑฺฒโก พลวฑฺฒโก
วณฺณวฑฺฒโก สุขวฑฺฒโก โหตุ สพพทา ฯ

ทุกขโรคมยา เวรา	โสกา สตตุ จุปททวา,
อเนกา อนตรายาปี	วนสฺสนตุ จ เตชสาฯ
ชยสิทธิ ฌนํ ลาภํ	โสตถิ ภากุญฺญํ สุขํ พลํ,
สิริ อายุ จ วณฺโณ จ	ภคํ วุฑฺฒี จ ยสวา,
สत्वสสา จ อายุ จ	ชีวสิทธิ ภวนตุ เตฯ

ภวตุ สัพพมงคลี
สัพพพุทธานุภาเวน
ภวตุ สัพพมงคลี
สัพพธมมานุภาเวน
ภวตุ สัพพมงคลี
สัพพสงฆานุภาเวน

รกฺขณฺตุ สัพพเทวตา,
โสตุถิ ภวันตุ เตฯ
รกฺขณฺตุ สัพพเทวตา,
สทา โสตุถิ ภวันตุ เตฯ
รกฺขณฺตุ สัพพเทวตา,
สทา โสตุถิ ภวันตุ เตฯ

มงคลจักรวาลน้อย ตอนตั้งแต่ อายุวฑฺฒโก ถึง โหตุ สัพพทา นั้น ถ้าผู้รับพร
เป็นสตรี ท่านนิยมเปลี่ยนดังนี้ อายุวฑฺฒกา ฌนวฑฺฒกา สิริวฑฺฒกา ยสวฑฺฒกา
พลวฑฺฒกา วัฒนวฑฺฒกา สุขวฑฺฒกา โหตุ สัพพทาฯ นอกนั้นเหมือนหมดฯ

จากนี้ถูกเข้าพนมมือแล้วว่า.-

อุกาส ทวารตฺยเณ กตฺ,
สพฺพํ อปฺราธํ ขมตฺโน ภาเน, วนฺทามิ ภาเน เจตฺยิ,
สพฺพํ สพฺพตฺถจาเน, สุปฺติญฺจิตฺ สารีริกธาตุํ,
มหาโพธิ พุทฺธรูปํ สกฺการตฺถํ, อหํ วนฺทามิ ธาตุโย,
อหํ วนฺทามิ สพฺพโส , อิจฺเจตฺ รตนตฺตยํ,
อหํ วนฺทามิ สพฺพทา, พุทฺธบุชา มหาเตชวฺนโต,
ธมฺมบุชา มหปฺปญฺโญ, สงฺฆบุชา มหาโกคฺวโห,
พุทฺธํ ธมฺมํ สงฺฆํ, ชีวิตํ ยาว นิพฺพานํ สรณํ คจฺฉามิ,
ปรีสุทฺโธ อหํ ภาเน, ปรีสุทฺโธ ติ มํ, พุทฺโธ ธมฺโม สงฺโฆ ธาเรตุ, สพฺเพ สดฺดา
สทา โหนฺตุ อเวรา สุขชีวิโน,
กตํ ปุณฺณํ ผลํ มยฺหิ สพฺเพ ภาคิ ภวันตุ เตฯ

จบทำวัตรเช้า

ทำวัตรคำ

กิจเบื้องต้นเช่นทำสังการะ กล่าวคำอภิวาทเป็นต้น เหมือนทำวัตรเช้า

ปุพฺพภาคนมการ

[(นำ) หนฺนทานิ มยฺนํ ภาควนํ วาจา อภิกายิตํ ปุพฺพภาคนมการญฺเฆ
พุทฺธานุสฺสตินยฺนจ กโรมฺ เส ๑]

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

[๓ หน]

พุทฺธานุสฺสติ

ตํ โข ปน ภาควนํ เอวํ กลยาโณ กิตติสทฺโธ อพฺภุคฺโคโต,
อิติปิ โส ภควา อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ, วิชฺชาจรณสมฺปนฺโน สุคฺโต โลกวิทู,
อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถิ สตฺถาเทวมนุสฺसानํ พุทฺโธ ภควาติ.

[หยฺตระลึกลึงพระพุทฺธคุณตามสมควร]

พุทฺธากิสีติ

[(นำ) หนฺนท มยํ พุทฺธากิสีตี กโรมฺ เส]

พุทฺธวาร์หนฺตวรตาทิกุณาภียุตฺโต,
สุทฺธากิยาณกรุณาหิ สมากตฺตฺโต,
โพเธสิ โย สุชนตํ กมลํ สุโร
วณฺทามหํ ตมรณํ สิริสา ชิเนนทํ.

พุทฺโธ โย สพฺพปาณินํ	สรณํ เขมมุตฺตมํ,
ปจฺมานุสฺสติภูจฺานํ	วณฺทามิ ตํ สีเรนทํ,
พุทฺธสฺสาหสมิ ทาโส ๖	พุทฺโธ เม สามิกิสฺสโร,
พุทฺโธ ทุกฺขสฺส ฆาตา จ	วิธาทา จ หิตสฺส เม.

๑ ท่านนิยมใช้นำควบบท พุทฺธานุสฺสติ

๒ สตรีสวดว่า พุทฺธสฺสาหสมิ ทาสี ๖.

พุทฺธสฺสหา ^๑ นียยาเทมิ	สรีรณชีวิตถจิตฺ,
วณฺหนโตหิ ^๑ จริสฺสามิ	พุทฺธสฺสเสว สุโพธิตฺ,
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	พุทฺโธ เม สรณํ วรํ,
เอเตน สจฺจวชฺเชน	วทฺธเมยฺยํ สตถุ สาสนे,
พุทฺธํ เม วณฺทมานน ^๒	ยํ ปุญฺญํ ปสฺสํ อธิ,
สพฺเพปิ อนฺตรายา เม	มาเหสุํ ตสฺส เตชสา.

[พึงหมอบกราบหมอบลงว่า]

กาเยน วาจา ย ว เจตสา วา,
พุทฺธะ กุภมฺมํ ปกตํ มยา ยํ,
พุทฺธะ ปฏฺิคฺคณฺหตุ อจฺจยณฺตํ,
กาลนฺตเร สํวริตุํ ว พุทฺธะ.

[พึงนั่งคุกเข่าขึ้น]

ธมฺมานุสฺสติ

[(นำ) หนท มยํ ธมฺมานุสฺสตินยํ กโรมฺ เส]

สุวากฺขาโต ภควตา ธมฺโม , สนฺทิภูจฺโโก อกาลิโก เอหิปสฺสิโก , โอปนยิโก
ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญญูหิตี.

[หยฺยตระลึกถึงพระบรมคุณตามสมควร]

ธมฺมาภิกฺคิตี

[(นำ) หนท มยํ ธมฺมาภิกฺคิตี กโรมฺ เส]

สุวากฺขาตตาทิคุณโยควเสน เสยฺโย,
โย มคฺคปากปรียตฺติวิโมกฺขเกโท,
ธมฺโม กุโลกปตฺนา ตทธาริธารี,
วณฺทมามหิ ตมฺหริ วรธมฺมเมตํ.

๑ สตรีสวดว่า วณฺหนตฺตีหิ.

๒ สตรีสวดว่า พุทฺธํ เม วณฺทมานาย

ธมโม โย สัพพปาณีนํ	สรณํ เขมมุตตมํ,
ทุตียานุสฺสติญฺจานํ	วณฺหาเม ตํ สีเรนหํ.
ธมฺมสุสฺสาหสมิ ทาสี ^๑ ว	ธมโม เม สามิกิสุสโร,
ธมโม ทุกฺขสุสฺ ฆาตา จ	วิธาทา จ หิตสุส เม.
ธมฺมสุสฺสาหํ ^๒ นิยฺยาเทมิ	สรีรณชฺีวิตถฺยจิทํ,
วณฺทนฺโตหํ จริสฺสามิ	ธมฺมสุเสว สุธมฺมตํ.
นตฺถิ เม สรณํ อถฺย	ธมโม เม สรณํ วรํ,
เอเตน สจฺจวชฺเชน	วทฺธเมยฺยํ สตถฺย สาสเน,
ธมฺมํ เม วณฺทมามาเนน ^๓	ยํ ปุณฺณํ ปสฺสํ อิท,
สพฺเพปิ อนฺตรายา เม	มาเหสี ติสฺส เตชสา.

[พึงหมอบกราบหมอบลงว่า]

กาเยน วาจา ย ว เจตสา วา,
ธมฺเม กุกฺกมฺมํ ปกตํ มยา ยํ,
ธมโม ปฏิกฺคณฺหตฺถ อจฺจยณฺตํ,
กาลนฺตเร สํวริตฺถํ ว ธมฺเม.

[พึงนั่งคุกเข่าขึ้น]

สงฆานุสฺสติ

[(นำ) หนท มยํ สงฆานุสฺสตินยํ กโรมฺ เส]

สุปฏิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ , อุชฺฐปฏิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ,
ถายปฏิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ , สามิจิปฏิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ , ยทิทํ
จตฺตาริ ปุริสยฺคานิ อญฺจ ปุริสยฺคคฺลา , เอส ภควโต สวากสงฺโฆ , อาหุเนยฺโย
ปาหุเนยฺโย ทกฺขิณเณยฺโย อถฺยชฺลิกรณฺเณยฺโย , อนฺตตรํ ปุณฺณกฺเขตฺตํ โลกสฺสาติ.

[หยฺยตระลึกถึงพระสังฆคุณตามสมควร]

๑ สตรีสวดว่า ธมฺมสุสฺสาหสมิ ทาสี ว.

๒ สตรีสวดว่า มณฺทนฺตํ

๓ สตรีสวดว่า ธมฺมํ เม วณฺทมามาเนน

สงฆาภิกษิตี

[(นำ) หนท มยฺ สงฆาภิกษิตี กโรม เส]

สทธมมโฆ สุปฏิปัตตติคุณาติยุตโต,
โยจฺจพพิโร อริยบุคคลสงฆเสฏฺโฐ,
สีลาทิมมปวรสาสยกายจิตฺโต,

วนทามหํ ตมรียาน	คณํ สุสุทฺธํ,
สงโฆ โย สพฺพปาณีนํ	สรณํ เขมมุตตมํ,
ตติยานุสฺสติภูจฺานํ	วนทามิ ตํ สีเรนหํ.
สงฆสฺสาหสมิ ทาสี ๑ ว	สงโฆ เม สามิกิสฺสโร,
สงโฆ ทุกฺขสฺส ฆาตา จ	วิธาทา จ หิตสฺส เม.
สงฆสฺสาคํ นิยุยาเทมิ	สรีรณชีวิตญฺจิหํ,
วนทนฺโตหํ ๒ จริสฺสามิ	สงฆสฺโสปฏิปนฺนตํ.
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	สงโฆ เม สรณํ วรํ,
เอเตน สจฺจวชฺเชน	วทฺธเมยฺยํ สตฺถุ สาสเน.
สงฆํ เม วนทมาเนน ๓	ยํ ปุญฺญํ ปสฺสุตํ อิท,
สพฺเพปิ อนฺตรายา เม	มาเหสุํ ตสฺส เตชสา.

[พึงหมอบกราบหมอบลงว่า]

กาเยน วาจา ย ว เจตสา วา,
สงฺฆे กุกมมํ ปกตํ มया ยํ,
สงโฆ ปฏิคฺคณฺหตุ อจฺจยณฺตํ,
กาลนฺตเร สํวริตุํ ว สงฺฆเ.

[จบแล้วพึงนั่งราบ]

๑ สตรีสวดว่า สงฆสฺสาหสมิ ทาสี ว.

๒ สตรีสวดว่า วนทนฺตํ

๓ สตรีสวดว่า สงฆํ เม วนทมานาย

คำอภิวาท คือ **อรหํ สมมาสมพุทโธ ๑ เป ๑ สงฆ์ นมามิ** นี้ ตามสำนักต่าง ๆ ได้นิยมใช้กันโดยมาก ทั้งทำวัตรเช้าและค่ำ บางสำนักใช้คำอภิวาทว่า **ยมหํ ๑** แทน **อรหํ สมมาสมพุทโธ ๑** ทั้งในกาลทำวัตรเช้า ทั้งในกาลทำวัตรค่ำ ดังนี้:-

ยมหํ สมมาสมพุทโธ ภควन्दํ สรณํ คโต พระผู้มีพระภาค พระองค์ตรัสรู้ดีแล้ว โดยชอบพระองค์ใดแน่ ข้าพเจ้าถึงแล้วว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยจริง **อิมินา สกกาเรน, ตํ ภควन्दํ อภิปูชยามิ** ข้าพเจ้าบูชาพระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น ด้วยเครื่องสักการะนี้ **ตํ ภควन्दํ อภิวาเทมิ** ข้าพเจ้าไหว้พระผู้มีพระภาคที่เป็นที่พึ่งของข้าพเจ้าพระองค์นั้น

[พึงกราบลงหนหนึ่ง]

ยมหํ สุวากขาตํ ภควตา ธมมํ สรณํ คโต พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคตรัสแล้วดีเหล่าใดแน่ ข้าพเจ้าถึงแล้วว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยจริง **อิมินา สกกาเรน, ตํ ธมมํ อภิปูชยามิ** ข้าพเจ้าบูชาพระธรรมนั้นด้วยเครื่องสักการะนี้ **ตํ ธมมํ นมสสามิ** ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมที่เป็นที่พึ่งของข้าพเจ้านั้น.

[พึงกราบลงหนหนึ่ง]

ยมหํ สุปฺภิปนํ สงฆ์ สรณํ คโต พระสงฆ์ที่ท่านปฏิบัติดีแล้วหมู่ใดแน่ ข้าพเจ้าถึงแล้วว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยจริง **อิมินา สกกาเรน, ตํ สงฆ์ อภิปูชยามิ** ข้าพเจ้าบูชาพระสงฆ์หมู่ นั้นด้วยเครื่องสักการะนี้ **ตํ สงฆ์ วนฺทามิ** ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์ที่เป็นที่พึ่งของข้าพเจ้าหมู่นั้น.

[พึงกราบลงหนหนึ่ง]

คำว่า **สรณํ คโต** ใน **ยมหํ ๑** ทั้ง ๓ บท ถ้าสตรีสวดพึงเปลี่ยนเป็น **สรณํ คตา.** คำว่าอภิวาทแบบนี้ ในเวลาสวด ผู้เป็นหัวหน้าพึงขึ้นต้นนำว่า **ยมหํ** แล้วหมู่รับพร้อมกัน.

ต้นสวคมนตรี

สมนฺตา จกฺกวาฬสฺส อุตฺตรา คจฺจนฺตุ เทวตา
สทฺธมฺมํ มุนิราชสฺส สฺสณฺตุ สคฺคโมกฺขทํ.
สคฺเค กาเม จ รุเป คิริสิขรตณฺเฏ จนฺตลิกฺเขวิมานเ.
ทีเป รณฺเฏ จ คาเม ตรฺวณคหเน เควหตฺถุมฺหิ เขตฺเต.
ภุมฺมา จายนฺตุ เทวา ชลลลวิสเม ยกฺขคนธพฺพนาคา
ติณฺณจฺนตา สนฺติเก ยํ มุนิวรฺวจํ สาทโว เม สฺสณฺตุ.

ธมฺมสฺสวณกาโล อยมภทฺนตา ธมฺมสฺสวณกาโล อยมภทฺนตา ธมฺมสฺสวณกาโล อยมภทฺนตา.

ปุพฺพภาคนมการ

นำ [หนุทมยํ ปุพฺพภาคนมการํ กโรมเส ฯ]

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

สรณคณปาฐ

นำ [หนุทมยํ สรณคณปาฐํ ภณามเส ฯ]

พุทฺธ	สรณ	คจฺฉามิ,	
ธมฺม	สรณ	คจฺฉามิ,	
สงฺฆ	สรณ	คจฺฉามิ,	
พุทฺธปิ	พุทฺธ	สรณ	คจฺฉามิ,
พุทฺธปิ	ธมฺม	สรณ	คจฺฉามิ,
พุทฺธปิ	สงฺฆ	สรณ	คจฺฉามิ,
ตติยมฺปิ	พุทฺธ	สรณ	คจฺฉามิ,
ตติยมฺปิ	ธมฺม	สรณ	คจฺฉามิ,
ตติยมฺปิ	สงฺฆ	สรณ	คจฺฉามิ,

สัจจกิริยาภาดา

นำ [หนุทมย์ สัจจกิริยาภาดาโย ภณามเส ฯ]

นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	พุทฺธो เม สรณํ วรํ,
เอเตน สัจจวชฺเชน	โสตฺถิ เต ^๑ โหตุ สัพพทา.
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	ธมฺโม เม สรณํ วรํ,
เอเตน สัจจวชฺเชน	โสตฺถิ เต ^๒ โหตุ สัพพทา.
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	สงฺโฆ เม สรณํ วรํ,
เอเตน สัจจวชฺเชน	โสตฺถิ เต ^๓ โหตุ สัพพทา.

มหาการุณิกอนาโถติอาทิกาคาธา

นำ [หนุทมย์ มหาการุณิกอนาโถติอาทิกาคาธาโย ภณามเส ฯ]

มหาการุณิกो नाโठो	อตฺถาย สัพพปาณินํ ,
ปุเรตฺวา ปารมี สพฺพา	ปตฺโต สมโพธิมุตฺตมํ,
เอเตน สัจจวชฺเชน	มา โหนตุ สัพพุปฺพุทฺทา.
มหาการุณิกो नाโठो	หิตาย สัพพปาณินํ ,
ปุเรตฺวา ปารมี สพฺพา	ปตฺโต สมโพธิมุตฺตมํ,
เอเตน สัจจวชฺเชน	มา โหนตุ สัพพุปฺพุทฺทา.
มหาการุณิกो नाโठो	สุขาย สัพพปาณินํ ,
ปุเรตฺวา ปารมี สพฺพา	ปตฺโต สมโพธิมุตฺตมํ,
เอเตน สัจจวชฺเชน	มา โหนตุ สัพพุปฺพุทฺทา.

๑ สวดเพื่อผู้อื่นว่า เต ถ้าเพื่อตนเปลี่ยนเป็น เม.

๒ สวดเพื่อผู้อื่นว่า เต ถ้าเพื่อตนเปลี่ยนเป็น เม.

๓ สวดเพื่อผู้อื่นว่า เต ถ้าเพื่อตนเปลี่ยนเป็น เม.

หลักสูตรสวดมนต์

วัดป่ามหาไชย จ.สมุทรสาคร

ชั้น - แรม	หน้า
ชั้น - แรม ๑ คำ	๑๙
ชั้น - แรม ๒ คำ	๒๗
ชั้น - แรม ๓ คำ	๓๓
ชั้น - แรม ๔ คำ	๔๐
ชั้น - แรม ๕ คำ	๔๔
ชั้น - แรม ๖ คำ	๔๘
ชั้น - แรม ๗ คำ	๕๒
ชั้น - แรม ๘ คำ	๕๗
ชั้น - แรม ๙ คำ	๖๓
ชั้น - แรม ๑๐ คำ	๖๘
ชั้น - แรม ๑๑ คำ	๗๒
ชั้น - แรม ๑๒ คำ	๗๗
ชั้น - แรม ๑๓ คำ	๘๒
ชั้น - แรม ๑๔ คำ	๘๘
ท้ายสวดมนต์	๙๖
อนุโมทนาวิธี	๑๐๙
หมวดปกิณณกธรรม	๑๑๓

ขึ้น - แรม ๑ ค่ำ

นมการลิตุทธาถา ๑

นำ [หนุทมย์ นมการลิตุทธาถาโย ภณามเส ฯ]

โย จกขุมา โหมมลาปกฏโจ,
สามิ ว พุทโธ สุคโต วิมุตโต.
มารสส ปาสา วินิโมจยนโต,
ปาเปสิ เขมํ ชนตํ วิเนยยํ.
พุทฺธํ วรรณํ สिरสา นมามิ,
โลกสส นาถญจ วินายกญจ.
ตนฺเตชสา เต ชยสิทฺธิ โหตุ,
สพฺพนฺตรายา จ วินาสเมนตุ.
ธมฺโม ธโซ โย วีย ตสฺส สตถุ.
ทสฺเสสิ โลกสส วิสุทฺธิมคฺคํ,
นียยานิโก ธมฺมธรรสส ธารี,
สาตาวโห สนตฺติโร สุจฺฉินฺโณ.
ธมฺมํ วรรณํ สिरสา นมามิ,
โมหปฺปทาลิ อุปสนฺตทาหิ.
ตนฺเตชสา เต ชยสิทฺธิ โหตุ,
สพฺพนฺตรายา จ วินาสเมนตุ
สทฺธมฺมเสนา สุคตานุโค โย,
โลกสส ปาปูปกิเลสเขตตา.
สนฺโต สยํ สนตฺตินิโยชโก จ,
สฺวากุขาตธมฺมํ วิทิตํ กโรติ,
สงฺฆํ วรรณํ สिरสา นมามิ,
พุทฺธานุพุทฺธํ สมสิลทิกฺขี.

๑ พระนิพนธ์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส.

ตนุเตชสา เต ชยสิทธิ โหตุ,
สพพนุตรายา จ วินาสเมนตุ.

๖ คาถา

สมพุทุธะ ๔เป๑

สมพุทุธะ อฏฐวิสสจ	ทวาทสสจ สหสสเก,
ปญจสตสสสทานิ	นمامิ สิริสา อหิ.
เตสํ ฌมมญจ สงฆญจ	อาทเรน นمامิหิ,
นมการานุกาเวน	หนตฺวา สพเพ อุปททเว,
อนเกา อนฺตรายาปิ	วินสฺสนตุ อเสสโต,
สมพุทุธะ ปญจปณฺณาสญจ	จตุวิสตีสหสสเก,
ทสสตสสสทานิ	นمامิ สิริสา อหิ,
เตสํ ฌมมญจ สงฆญจ	อาทเรน นمامิหิ,
นมการานุกาเวน	หนตฺวา สพเพ อุปททเว,
อนเกา อนฺตรายาปิ	วินสฺสนตุ อเสสโต.
สมพุทุธะ นวุตฺตรสเต	อฏฐจตฺตาฬีสสสสเก,
วิสตีสตสสสทานิ	นمامิ สิริสา อหิ.
เตสํ ฌมมญจ สงฆญจ	อาทเรน นمامิหิ,
นมการานุกาเวน	หนตฺวา สพเพ อุปททเว,
อนเกา อนฺตรายาปิ	วินสฺสนตุ อเสสโต.

๗ คาถากิ่ง

นโมการอฏฐกัม

นโม อรหโต สมนฺมา	สมพุทุธสส มहेสิโน,
นโม อุตฺตมฌมมสฺส	สฺวากุขาตสฺสเว เตนิธ.
นโม มหาสงฆสฺสาปิ	วิสุทฺธสีลทิกฺขิโน,
นโม โอมาทยารทฺธสฺส	รตนตฺตยสฺส สาธุกัม.

นโม โอมากาตีตสส	ตสส วตถุตตยสสปี,
นโมการปปภาเวน	วิคจฉนตุ อุปททวา.
นโมการานุภาเวน	สวตถิ โหตุ สพพทา,
นโมการสส เตเชน	วิธิมหิ โหมิ เตชวา.

เย สนฺตา สนฺตจิตฺตา ติสฺรณฺสรณฺา เอตถ โลกนฺตเร วา, ภูมฺมาภุมฺมา จ
เทวฺา คุณฺคณฺคณพฺยาวิญฺญา สพฺพกาลํ, เอเต อายนฺตุ เทวฺา วรณฺกมเย เมรฺุราเช
วสนฺโต, สนฺโต สนฺโต สเหตุํ มุณิรฺวจณํ โสตุํคฺคํ สมคฺคํ.

สพฺเพสุ จกฺกฺวาเฟสุ	ยกฺขา เทวฺา จ พฺรหฺมโน,
ยํ อมฺเหหิ กตํ ปุณฺณํ	สพฺพสมฺปตฺติสํวํ.
สพฺเพ ตํ อนฺโมทิตฺวา	สมคฺคา สาสเน รตา,
ปมาทฺรหิตา โหนฺตุ	อารกฺขาสฺ วิเสสโต.
สาสนสฺส จ โลกสฺส	วฺุฑฺฒิ ภาวตุ สพฺพทา,
สาสนมฺปิ จ โลกญฺจ	เทวฺา รกฺขนฺตุ สพฺพทา,
สทฺธิ โหนฺตุ สุขี สพฺเพ	ปริวาระหิ อตฺตโน
อนิฆา สุมฺนา โหนฺตุ	สห สพฺเพหิ ภาตฺติ.
ยญฺจ ทฺวาทส วสฺसानิ	จินฺตยิสฺสุ สเทวกา,
จิรฺสํ จินฺตยฺนตาปี	เนว ชานิสฺสุ มงฺคลํ.
จกฺกฺวาฬสฺสเสสุ	ทสฺสุ เยน ตตฺตกํ,
กาลํ โกลาหลํ ชาตํ	ยาว พฺรหฺมณิเวสนา.
ยํ โลกนาโถ เทเสสิ	สพฺพปาปวินาสนํ,
ยํ สุตฺวา สพฺพทฺกฺเขหิ	มฺจุจฺจนาสงฺขียา นรา,
เอวมาทิกฺคฺญเปตํ	มงฺคลนตฺมภณฺนาม เท.

มงคลสูตร

เอวเม สุตํ. เอกํ สมยํ ภควา, สวตถึยํ วิหฺรติ, เชตฺวเน อนาถปิณฺฑิกสฺส
อาราเม. อถโช อญฺญตฺรา เทวตา, อภิกฺกนฺตาย รตฺติยา อภิกฺกนฺตวณฺณา
เกวลกปฺปี เชตฺวานํ โอภาเสตฺวา, เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมิ, อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ

อภิวาทเตวา เอกมณฑิ อฏฐาสี. เอกมณฑิ จิตา โข สา เทวตา ภควนฺติ คายาย
อชฌภาสิ

พหู เทวา มนุสสา จ
อากงขมานา โสตุถานํ
อเสวนา จ พาลานํ
ปุชา จ ปุชนียานํ
ปฏีรูปเทสวาโส จ
อตตสมมาปณิธิ จ
พาหุสจจยจ สิปฺปยจ
สุภาสิตา จ ยา วาจา
มาตาปิตุอุปฺภฺจํ
อนากุลา จ กมฺมนฺตา
ทานยจ ฌมฺมจริยา จ
อนวชฺชานิ กมฺมานิ
อารตี วิรตี ปาปา
อปฺปมาโท จ ฌมฺเมสุ
การโว จ นิวาโต จ
กาเลน ฌมฺมสฺสวณํ
ชนฺตี จ โสวจสฺสตา
กาเลน ฌมฺมสากจฺฉา
ตโป จ พฺรหฺมจริยยจ
นิพฺพานสจฺฉิกิริยา จ
ผุฏฺฐสฺส โลกธมฺเมหิ
อโสภํ วิรชํ เขมํ
เอตาทิสานิ กตฺวาน
สพฺพตฺถ โสตุถี คจฺฉนฺติ

มงฺคลานิ อจินฺตยํ,
พฺรหฺมิ มงฺคลมุตฺตมํ.
ปณฺทิตานยจ เสวนา,
เอตมมงฺคลมุตฺตมํ.
ปุพฺเพ จ กตฺปุญฺญตา,
เอตมมงฺคลมุตฺตมํ.
วินโย จ สุสฺสิกิโธ,
เอตมมงฺคลมุตฺตมํ.
ปุตฺตทารสฺส สงฺคโห,
เอตมมงฺคลมุตฺตมํ.
ฌาตกานยจ สงฺคโห,
เอตมมงฺคลมุตฺตมํ.
มชฺชปานา จ สยฺยโม,
เอตมมงฺคลมุตฺตมํ.
สนฺตมฺมจี จ กตฺถยฺยุตา,
เอตมมงฺคลมุตฺตมํ.
สมณานยจ ทสฺสนํ,
เอตมมงฺคลมุตฺตมํ.
อริยสจฺจาน ทสฺสนํ,
เอตมมงฺคลมุตฺตมํ.
จิตฺตํ ยสฺส น กมฺปติ,
เอตมมงฺคลมุตฺตมํ
สพฺพตฺถมปฺราชาตา,
ตนฺเตสํ มงฺคลมุตฺตมฺนติ.

มงฺคลสฺสตุตฺตํ นิฏฺฐิตํ.

ปณิธานโต ปณฺญาชย, ตถาคตสฺส ทส ปารมฺมิโย ทส อุปปารมฺมิโย
ทส ปรมตถปารมฺมิโย, ปญจ มหาปริจฺจาเค ติสฺโส จริยา, ปจฺฉิมพฺภเว
คพฺภาวกฺกนฺตี ชาตี อภินิกฺขมฺนํ, ปธานจริยํ โภธิปลฺลงฺเก มารวิชัย
สพฺพญฺญุตญาณปฺปฏิเวธํ นว โลกุตฺตรธมฺเมติ, สพฺเพปิเม พุทฺธคฺเณ อวชฺชิตฺวา,
เวสาลียา ตีสฺส ปาการนฺตเรสฺส, ติยามรตฺตี ปรีตํ กโรนฺโต อายสฺมา อานนฺตเถโร
วีย, การุญญจิตฺตํ อุปฺปชฺเชตฺวา

โกฏิสฺตสฺสเสสฺส	จกฺกวาเฟสฺส เทวตา,
ยสฺสาณมปฺปิกฺคณฺหนฺติ	ยนฺจ เวสาลียมฺปุเร.
โรคามนุสฺสทฺพภิกฺข-	สมฺภูตฺนตฺติวิธมฺภยํ,
ชิปปมฺมนฺตรธาเปสิ	ปรีตฺตณฺตมภณาม เห.

รตนสูตรํ

ยานีธ ภูตานิ สมากตานิ,
ภุมฺมานิ วา ยานิว อนฺตลิกฺเข.
สพฺเพ ว ภูตา สุมฺนา ภวนฺตุ,
อโถปิ สกฺกจฺจ สฺสณฺนฺตุ ภาสิตํ.
ตสฺมา हि ภูตา นิสฺาเมถ สพฺเพ,
เมตฺตํ กโรถ มานุสฺสียา ปชาย.
ทิวา จ รตฺโต จ หรฺนฺติ เย พลี,
ตสฺมา हि เน รกฺขถ อปฺปมตฺตา.
ยงฺกิลฺลิจิ วิตฺตํ อิท วา หุริ วา,
สคฺเคสฺส วา ยํ รตฺนํ ปณฺีตํ.
น โน สมํ อตฺถิ ตถาคเตน,
อิทฺมปิ พุทฺเธ รตฺนํ ปณฺีตํ,
เอเตน สจฺเจน สฺวตฺถิ โหตุ.
ขยํ วิรํคํ อมตํ ปณฺีตํ,
ยทชฺฌคา สกฺยมนฺี สมหิโต.
น เตน ธมฺเมเน สมตฺถิ กิลฺลิจิ,

อิทมปิ ฌมเม รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.
ยมพฺพุทฺธเสฏฺโฐ ปรีวณฺณยํ สุจฺจิ,
สมาธิมานนฺตริกถฺยมาหุ.
สมาธินา เตน สโม น วิชฺชติ,
อิทมปิ ฌมเม รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.
เย ปุคฺคลา อฏฺฐ สตํ ปสฺมฺมจฺา,,
จตฺตาริ เอตานิ ยุกฺคานิ โหนฺติ.
เต ทกฺขิณฺณยยา สุคตสฺส สาวกา,
เอเตสุ ทินฺนานิ มหปฺพลานิ.
อิทมปิ สงฺฆे รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.
เย สุปฺปยุตฺตา มนฺสา ทพฺเพน,
นิกฺกามิโน โคตมสาสนมฺหิ.
เต ปตฺติปตฺตา อมตํ วิคฺยห,
ลทฺธา มุธา นิพฺพุตฺติ ภูณฺชมานา.
อิทมปิ สงฺฆे รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.
ยถินทฺธิโล ปจฺวี สิตฺโต สียา
จตฺตพฺภิ วาเตภิ อสมปกมปิโย.
ตถูปมํ สปปุริสํ วทามิ,
โย อริยสจฺจจฺานิ อเวจฺจ ปสฺสติ.
อิทมปิ สงฺฆे รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.
เย อริยสจฺจจฺานิ วิภาวณฺติ,
คมภีรปฺภเณน สุเทสฺสิตานิ.
กิลฺลจฺापิ เต โหนฺติ ภูสฺสปมตฺตา,
น เต ภวํ อฏฺฐมมาทียนฺติ.

อิทมปิ สงฺฆะ รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.
สหาวิสส ทสฺสนสมฺปทาย,
ตยสฺสุ ธมฺมา ชหิตา ภวณฺติ.
สกุทายทิกฺขิ วิจิกิฉนฺตยจ,
สึลพฺพตํ วาปิ ยทตฺถิ กิณฺจ.
จตุหปาเยหิ จ วิปฺปมฺตโต,
ฉ จาภิชานานิ อภพฺโพ กาทํ.
อิทมปิ สงฺฆะ รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.
กิณฺจาปิ โส กมฺมํ กโรติ ปาปกํ,
กาเยน วาจาเยหิ เจตสา วา.
อภพฺโพ โส ตสฺส ปฏิจฺจทาย,
อภพฺพตา ทิกฺขปทสฺส วุตฺตา.
อิทมปิ สงฺฆะ รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.
วนปฺปคฺคุมฺเพ ยถา ผุสฺสิตคฺเค,
คิมฺหานมาเส ปจฺมสมฺมํ คิมฺเห.
ตถูปมํ ธมฺมวรั อเทสยิ,
นิพฺพานคามิํ ปรมํ หิตาย.
อิทมปิ พุทฺธะ รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.
วโร วรณฺญ วรโท วราหโร,
อนุตฺตโร ธมฺมวรั อเทสยิ.
อิทมปิ พุทฺธะ รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.
ชีณํ ปุราณํ นวํ นตฺถิ สมฺภวํ,

วิรัตตจิตตายุติเก ภวสมิ.
เต ชีณพีชา อวิรุฬฺหิณฺหา,
นิพฺพนฺติ อีรา ยถามปทีโป.
อิทมปิ สงฺฆे รตนํ ปณฺธิตํ,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.
ยานีธ ภูตานิ สมากตานิ,
ภุมฺมานิ วา ยานิว อนฺตลิกฺเข.
ตถาคตํ เทวมนุสฺสปุชิตํ,
พฺพุธํ นมสฺสาม สุวตฺถิ โหตุ.
ยานีธ ภูตานิ สมากตานิ,
ภุมฺมานิ วา ยานิว อนฺตลิกฺเข.
ตถาคตํ เทวมนุสฺสปุชิตํ,
ธมฺมํ นมสฺสาม สุวตฺถิ โหตุ.
ยานีธ ภูตานิ สมากตานิ,
ภุมฺมานิ วา ยานิว อนฺตลิกฺเข.
ตถาคตํ เทวมนุสฺสปุชิตํ,
สงฺฆํ นมสฺสาม สุวตฺถิ โหตุ.

รตนตฺตํ นิฏฺฐิตํ.

๒๑ กาถากิ่ง

ขึ้น - แรม ๒ ค่ำ

ยสุสานุภาวโต ยกฺขา
ยมฺหิ เจวานุยุณฺชนโต
สุขํ สุปฺติ สุตโต จ
เอวมาทิกุณฺเปตํ

เนว ทสฺเสนฺติ ภิสนํ,
รตฺตินฺทิวมตฺนฺทิตโต.
ปาปํ กิณฺจि น ปสฺสตี,
ปฺริตตฺนตฺมภณาม เห.

กรณียเมตตสูตร

กรณียมตฺถกุสเลน
สกุโก อชฺช จ สุหฺช จ
สนตฺตสสโก จ สุภโร จ
สนตฺตินฺทริโย จ นิปโก จ
น จ ขุทฺทํ สฺมาจเร กิณฺจิ
สุชินฺโน วา เขมิโน โหนฺตฺ
เย เกจิ ปาณญตฺตติ
ทึฆา วา เย มหนฺตา วา
ทึฏฺฐา วา เย จ อทึฏฺฐา
ภูตา วา สมนฺเวสี วา
น ปโร ปรี นิกุพฺเพถ
พฺยาโรสนา ปฏฺฐิสสณฺหา
มาตา ยถา นิยํ ปุตฺตํ
เอวมปิ สพฺพญฺเตสุ

เมตตญฺจ สพฺพโลกสฺมี
อุทฺธํ อโธ จ ติริยญฺจ
ติฏฺฐญฺจโร นิสินฺโน วา
เอตํ สตี อธิญฺเจยฺย
ทึฏฺฐิณฺจ อนุปคมฺม สีลฺวา

ยฺนตํ สนฺตํ ปทํ อภิสฺเมจฺจ,
สุวโจ จสฺส มฺหํ อนตฺติมานี.
อปปกิณฺจจ จ สลฺลหฺกวุตฺติ,
อปปคพฺโภ กุเลสุ อนนฺนคิทฺโธ.
เยน วิณฺญ ปเร อุปวเทยฺยํ,
สพฺเพ สตฺตา ภวนฺตฺ สุชิตตฺตา.
ตสา วา ถาวรา วา อนนฺวเสสา,
มชฺฌิมา รสฺสกา อญฺญกฺกุลา.
เย จ ทูเร วสนฺติ อวิทูเร,
สพฺเพ สตฺตา ภวนฺตฺ สุชิตตฺตา.
นาติมณฺเฑถ กตฺถจิ นํ กิณฺจิ,
นาณณมณฺเฑสฺส ทุกฺขมิจฺเจยฺย.
อายุสา เอกปุตฺตมฺนฺรฺกฺเข,
มานสมภาวเย อปริมาณํ.
มานสมภาวเย อปริมาณํ,
อสมพาริ อเวรํ อสฺปตฺตํ.
สยาโน วา ยาวตสฺส วิคตฺมิทฺโธ,
พฺรหฺมเมตํ วิหารํ อธิมาหุ.
ทสฺสเนน สมฺปนฺโน,

กาเมสุ วินะย เคธ

น หิ ชาตุ คพภเสยย์ ปุนเรตตี.

กรณียเมตตสูตรํ นิฏฐิตํ.

๑๐ คาถา

สพฺพาสีวิสชาตินํ	ทิพฺพมนฺตาคทํ วีย,
ยมนาเสติ วิสํ โฆมํ	เสสฺสจาปิ ปริสฺสยํ.
อาณกุเขตฺตมฺหิ สพฺพตถ	สพฺพทา สพฺพปาณินํ,
สพฺพโสปี นิวาเรติ	ปรีตฺตนตฺมภณาม เห.

ขนฺธปริตฺตํ

วิรูปกุเขหิ เม เมตฺตํ	เมตฺตํ เอราปเถหิ เม,
ฉพฺยาปฺตเตหิ เม เมตฺตํ	เมตฺตํ กณฺหาโคตฺมเกหิ จ.
อปาทเกหิ เม เมตฺตํ	เมตฺตํ ทิปาทเกหิ เม,
จตุปฺปเทหิ เม เมตฺตํ	เมตฺตํ พหุปฺปเทหิ เม,
มา มํ อปาทโก หีสิ	มา มํ หีสิ ทิปาทโก,
มา มํ จตุปฺปโท หีสิ	มา มํ หีสิ พหุปฺปโท.
สพฺเพ สตฺตา สพฺเพ ปาณา	สพฺเพ ภูตา จ เกวลา,
สพฺเพ ภทฺธานิ ปสฺสนตุ	มา กิณฺจิ ปาปมาคฺมา.

อปปมาโณ พุทฺโธ, อปปมาโณ ธมฺโม, อปปมาโณ สงฺโฆ, ปมาณวณฺตานิ
สิริสฺปานิ, อหิ วิจฺฉิกา สตปฺที อุณฺณนาภาํ สรพฺพ มุสิกา, กตา เม รกฺขา กตา เม
ปรีตฺตา, ปฏิกกมนฺตุ ภูตานิ, โสฬํ นโม ภควฺโต, นโม สตฺตนนํ สมนาสมฺพุทฺธานํ.

ขนฺธปริตฺตํ นิฏฐิตํ.

๕ คาถา

ปุเรนฺตมโฬิสมฺภาเร	นิพฺพตฺตํ โมโรยนียํ,
เยน สํวิหิตารกฺขํ	มหาสตฺตํ วเนจฺรา.
จริสฺสํ วายมนฺตาคิ	เนว สกฺขีสุ คณฺหิตุํ,
พฺรหฺมณฺตฺนติ อกฺขาตํ	ปรีตฺตนตฺมภณาม เห.

โมรปริตต์

อุเทตยญจกขุมา เอกราชา,
หริสฺสวณฺโณ ปจฺวิปฺภาโส.
ตํ ตํ นมสฺสามิ หริสฺสวณฺณํ ปจฺวิปฺภาสํ,
ตยชฺช คฺคตฺตา วิหเรมุ ทิวสํ.
เย พฺราหฺมณา เวทคฺ สพฺพธมฺเม,
เต เม นโม เต จ มํ ปาลยนฺตุ.
นมตฺถ พุทฺธานํ นมตฺถ โพธิยา,
นโม วิมุตฺตานํ นโม วิมุตฺตียา,
อิมํ โส ปริตฺตํ กตฺวา โมโร จรติ เอสนา.
อเปตยญจกขุมา เอกราชา
หริสฺสวณฺโณ ปจฺวิปฺภาโส.
ตํ ตํ นมสฺสามิ หริสฺสวณฺณํ ปจฺวิปฺภาสํ,
ตยชฺช คฺคตฺตา วิหเรมุ รตฺตี.
เย พฺราหฺมณา เวทคฺ สพฺพธมฺเม,
เต เม นโม เต จ มํ ปาลยนฺตุ.
นมตฺถ พุทฺธานํ นมตฺถ โพธิยา,
นโม วิมุตฺตานํ นโม วิมุตฺตียา.
อิมํ โส ปริตฺตํ กตฺวา โมโร วาสมกฺกปฺยิตฺติ.

โมรปริตต์ นิฎฐิตํ.

๕ คาถา

ปูเรนฺตมฺโพธิสฺมาการะ	นิพฺพตฺตํ วัฏฏชาตียํ,
ยสฺส เตเชน ทาวคฺคิ	มหาสตฺตํ วิวชฺชยิ.
ถรสฺส สาริปฺตฺตสฺส	โลกนาถेन ภาสิตํ,
กปฺปญฺจายิ มหาเตชํ	ปริตฺตณฺตมฺภณาม เห.

วฏฏกปริตต์

อตถิ โลเก สีสคฺโค	สจจํ โสเจยฺยนุทฺทยา,
เตน สจฺเจน กาหามิ	สจฺจกิริยมนฺตตรํ.
อวชชิตฺวา ธมฺมพลํ	สริตฺวา ปุพฺพเก ชินะ,
สจฺจพลมวสฺสาย	สจฺจกิริยมกาสหํ.
สนฺติ ปกฺขา อปตฺตนา	สนฺติ ปาทา อวณฺจนา,
มาตา ปิตา จ นิกฺขนฺตา	ชาตเวท ปฏิกฺกม.
สห สจฺเจ กเต มยฺหํ	มหาปชฺชลิโต สีชี,
วชฺเชสิ โสฬส กรีสานิ	อุทกํ ปตฺวา ยถา สีชี,
สจฺเจน เม สโม นตฺถิ	เอสา เม สจฺจปารมีติ.

วฏฏกปริตต์ นิฏฐิตํ.

๔ คาทากิง

ยสฺसानุสฺสรณนาปี	อนตฺถิกฺเขปิ ปาณิน,
ปติฏฺฐมธิกจฺฉนฺติ	ญมียํ วีย สพฺพทา.
สพฺพปทฺทวชาลฺมहा	ยกฺขโจราทิสฺมวาท,
คณฺนา น จ มุตฺตานํ	ปริตฺตฺนตฺมภณฺนาม เท.

ธชคฺคปริตต์ ธชคฺคสุตฺตํ

เอวมเม สุตํ. เอกํ สมยํ ภควา, สาวตฺถิยํ วิหริติ, เชตวนะ อนาถปิณฑิกสฺส,
อาราเม. ตตร โข ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ ภิกฺขโวติ. ภทฺนเตติ เต ภิกฺขุ
ภควโต ปจฺจสฺสิสฺสํ. ภควา เอตทโวจ.

ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว เทวาสฺรสงฺคาโม สมฺปพฺยุโฬห อโหสิ. อถ โข ภิกฺขเว
สกโก เทวานมินฺโท เทเว ตาวตฺธีเส อามนฺเตสิ, สเจ มาริสสา เทวานํ
สงฺคามคตฺตานํ อุปฺปชฺเชยฺย ภยํ วา ฉมฺภิตตฺตํ วา โลมหัสสํ วา, มเมว
ตสฺมี สมเย ธชคฺคํ อุลฺโลเกยฺยาถ, มมํ หิ โว ธชคฺคํ อุลฺโลเกยฺตํ, ยมฺภวิสฺสติ
ภยํ วา ฉมฺภิตตฺตํ วา โลมหัสสํ วา, โส ปหิยฺยิสฺสติ. โน เจ เม ธชคฺคํ
อุลฺโลเกยฺยาถ, อถ ปชาปติสฺส เทวราชสฺส ธชคฺคํ อุลฺโลเกยฺยาถ, ปชาปติสฺส หิ

โว เทวราชสส ธชคค์ อุลโลกยตม์, ยมภวิสสติ ภยํ วา ฉมภิตตตํ วา โลมห์โส
วา, โส ปหิยยิสสติ. โน เจ ปชาปติสส เทวราชสส ธชคค์ อุลโลกยยาถ,
อถ วรฺณสส เทวราชสส ธชคค์ อุลโลกยยาถ, วรฺณสส หิ โว เทวราชสส
ธชคค์ อุลโลกยตม์, ยมภวิสสติ ภยํ วา ฉมภิตตตํ วา โลมห์โส วา, โส
ปหิยยิสสติ. โน เจ วรฺณสส เทวราชสส ธชคค์ อุลโลกยยาถ, อถ อีสานสส
เทวราชสส ธชคค์ อุลโลกยยาถ, อีสานสส หิ โว เทวราชสส ธชคค์ อุลโลกยตม์,
ยมภวิสสติ ภยํ วา ฉมภิตตตํ วา โลมห์โส วา, โส ปหิยยิสสติ.

ตํ โข ปน ภิกฺขเว สกฺกสส วา เทวานมินทสส ธชคค์ อุลโลกยตม์,
ปชาปติสส วา เทวราชสส ธชคค์ อุลโลกยตม์, วรฺณสส วา เทวราชสส
ธชคค์ อุลโลกยตม์, อีสานสส วา เทวราชสส ธชคค์ อุลโลกยตม์, ยมภวิสสติ
ภยํ วา ฉมภิตตตํ วา โลมห์โส วา, โส ปหิยเยถาปิ โนปิ ปหิยเยถ, ตํ กิสส เหตุ,
สกโก หิ ภิกฺขเว เทวานมินโท อวิตราโค อวิตโทโส อวิตโมโห, ภิรฺร ฉมภิ อุตฺตราสี
ปลาปีติ. อหฺลจ โข ภิกฺขเว เอวํ วทามิ. สเจ ตุมหากํ ภิกฺขเว อรณฺณคตานํ
วา รุกฺขมุลคตานํ วา สฺถวนาคารคตานํ วา, อุปปชฺเชยฺย ภยํ วา ฉมภิตตตํ
วา โลมห์โส วา, มเมว ตสฺมี สมเย อนุสฺสเรยฺยาถ. อิติปิ โส ภควา อรหํ
สมมาสมพุทฺธ, วิชชาจรณสมปนฺโน สฺคุโต โลกวิทู, อนุตฺตรโร ปุริสทมฺมสารถิ
สตถา เทวมนุสฺसानํ พุทฺธ ภควาติ, มมํ หิ โว ภิกฺขเว อนุสฺสรตํ,
ยมภวิสสติ ภยํ วา ฉมภิตตตํ วา โลมห์โส วา, โส ปหิยยิสสติ. โน เจ
มํ อนุสฺสเรยฺยาถ, อถ ฌมมํ อนุสฺสเรยฺยาถ. สฺวาภาวโต ภควตา ฌมฺโม, สนฺทิกฺโข
อกาลิกฺโข เอหิปสฺสิกฺโข, โอปนยิกฺโข ปจฺจตตํ เวทิตพฺโพ วิญญูหิติ. ฌมมํ หิ โว ภิกฺขเว
อนุสฺสรตํ, ยมภวิสสติ ภยํ วา ฉมภิตตตํ วา โลมห์โส วา, โส ปหิยยิสสติ.
โน เจ ฌมมํ อนุสฺสเรยฺยาถ, อถ สงฺฆํ อนุสฺสเรยฺยาถ. สุปฺปฏิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ,
อุชฺฐุปฺปฏิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ, ฌายุปฺปฏิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ, สามีจิปฺปฏิปนฺโน
ภควโต สวากสงฺโฆ, ยทิตํ จตฺตาริ ปุริสยฺคานิ อญฺจ ปุริสปุคฺคลา, เอส ภควโต
สวากสงฺโฆ, อาหุเนยฺโย ปาหุเนยฺโย ทกฺขิณฺเนยฺโย อณฺชลิกรณฺเณยฺโย, อนุตฺตรํ
ปุณฺณกฺเขตฺตํ โลกสฺสาติ. สงฺฆํ หิ โว ภิกฺขเว อนุสฺสรตํ, ยมภวิสสติ ภยํ วา
ฉมภิตตตํ วา โลมห์โส วา, โส ปหิยยิสสติ. ตํ กิสส เหตุ, ตถาคโต หิ ภิกฺขเว

อรหํ สมมาสมพุทฺธ, วิตฺราโค วิตฺโทโส วิตฺโมโห, อภิรุ อจฺฉมภี อนุตฺตฺราสี อปฺลายุติ
อิทฺมโวจ ภควา, อิทํ วตฺวาน สุคโต, อถาปรํ เอตทโวจ สตถา.

อรุณเณ รุกฺขมุเล	วา สุณฺณาคาเรว ภิกฺขโว,
อนุสฺสเรถ สมพุทฺธํ	ภยํ ตุมหาก โน สียา.
โน เจ พุทฺธํ สเรยฺยาถ	โลกเชฏฺฐํ นฺราสภํ,
อถ ฌมฺมํ สเรยฺยาถ	นียฺยานิกํ สุเทสิตํ.
โน เจ ฌมฺมํ สเรยฺยาถ	นียฺยานิกํ สุเทสิตํ,
อถ สงฺฆํ สเรยฺยาถ	ปฺญญกฺเขตฺตํ อนุตฺตรํ.
เอวมพุทฺธํ สรณฺตานํ	ฌมฺมํ สงฺฆมฺยจ ภิกฺขโว,
ภยํ วา ฉมฺภิตตฺตํ วา	โลมฺหํโส น หสฺสตีติ.

ธชคฺคปริตฺตํ ธชคฺคสุตฺตํ นิฏฺฐิตํ.

๔ นิคมกาถา

ขึ้น - แรม ๓ ค่ำ

อุปสนเนติ นาสส สาสเน สาธุสมมเต,
อมนุสเสหิ จณฺเทหิ สทา กิพฺพิสการิกิ.
ปฺริสํณญจตสฺสนน- มหีสาย จ คฺคฺคฺติยา,
ยฺนฺเทเสสิ มหาวิโร ปฺริตตฺนตฺมภณาม เห.

อาณานาฎิยปริตํ

วิปสฺสิสฺส นมตฺถ	จกฺขมฺนตสฺส สิริมโต,
สิขิสฺสปี นมตฺถ	สพฺพญตํกมฺปิโน.
เวสสํสฺส นมตฺถ	นฺหตกสฺส ตปสฺสิโน,
นมตฺถ กกฺสนธสฺส	มารเสนปฺปมทฺธิโน.
โกนาคมนสฺส นมตฺถ	พฺรหฺมณสฺส วุสฺมิต,
กสฺสปสฺส นมตฺถ	วิปฺปมุตตสฺส สพฺพธิ.
องฺคิรสฺส นมตฺถ	สกฺยปฺตตสฺส สิริมโต,
โย อิมํ ธมฺมมเทเสสิ	สพฺพทฺกขาปฺนฺทน.
เย จาปี นิพฺพุตา โลเก	ยถาภูตํ วิปสฺสิสฺ,
เต ชนา อปิสฺสนา	มฺหฺนตา วิตสํรทา.
หิตํ เทวมนุสฺसानํ	ยํ นมสฺสนฺติ โคตม.
วิชฺชาจรณสมฺปนฺนํ	มฺหฺนตํ วิตสํรท.
วิชฺชาจรณสมฺปนฺนํ	พฺพุธํ วนฺทาม โคตมนฺติ.
เอเต จญฺเญ จ สมฺพทุธา	อเนกสฺตโกญฺโย,
สพฺเพ พุทุธา อสมฺสมา	สพฺเพ พุทุธา มหิทธิกา.
สพฺเพ ทสฺพลูเปตา	เวสํรชเชหฺพาคตา,
สพฺเพ เต ปฏฺฐิขานนฺติ	อาสภณฺจํนฺตม.
สีหนาทํ นทฺนเตเต	ปฺริสาสุ วิสํรทา,
พฺรหฺมจกํ ปวตฺเตนฺติ	โลเก อปฺปฏฺฐิตย.

อุเปตา พุทธธมเมหิ
 ทวตฺตีสลกขณฺณเปตา-
 พุยามปฺปกาย สุปฺปภา
 พุทฺธา สพฺพพณฺณโน เอเต
 มหปฺปภา มหาเตชา
 มหาคารุณิกา อีรา
 ทิปา นาถา ปติฏฺฐา จ
 คตฺติ พนฺธู มหสฺสาสา
 สเทวกสฺส โลกสฺส
 เตสํ สิริสา ปาเท
 วจสา มนสา เจว
 สยเน อาสเน จาเน
 สทา สุขเน รกฺขณฺตุ
 เตหิ ตฺวํ รกฺขิตฺวา สมนฺโต
 สพฺพโรควินิมุตฺโต
 สพฺพเวรมตฺติกนฺโต
 สพฺพพีติโย วิวชฺชนฺตุ
 มา เต ภวตฺตวณฺตราย
 อภิวาทนสฺสิสส
 จตฺตารो ธมฺมา วฑฺฒนฺติ

อฏฺฐารสฺหิ นายกา,
 สัตฺตยานุพยุชนาธรา.
 สพฺเพ เต มุณิภุชฺชรา,
 สพฺเพ ขีณาสวา ชินา,
 มหาปณฺญา มหพฺพลา,
 สพฺเพสํ สุขาวหา.
 ตาณา เลณา จ ปาณินฺ,
 สรณา จ หิเตสฺสิโน.
 สพฺเพ เอเต ปรายนา,
 วณฺทามิ ปุริสฺสุตฺตเม.
 วณฺทาเมเต ตถาคเต,
 คมเน จาปี สพฺพทา.
 พุทฺธา สมนฺติกรา ตฺวํ,
 มุตฺโต สพฺพภเยน จ.
 สพฺพสนฺตาวชฺชิตฺโต,
 นิพฺพุโต จ ตฺวํ ภว.
 สพฺพโรโค วินสฺสตุ,
 สุขี ทีฆายุกฺ ภว.
 นิจฺจํ วุฑฺฒาปจายินฺ,
 อายุ วณฺโณ สุขํ พลํ.

อาณานาถียปริตํ นิฏฐิตํ.

๑๕ กาถากิ่ง

ปริตํ ยมภณนตสฺส
 อุทกมปี วินาเสติ
 โสตฺถินา คพภวภูจํ
 เถรสฺสงฺคฺคฺลิมาสฺส
 กปฺปญฺจายิ มหาเตชํ

นิสินฺนภูจํโชนํ,
 สพฺพเมว ปริสฺสยํ.
 ยถา สาธติ ตํขณฺ,
 โลกนาถน ภาสิตํ,
 ปริตฺตณฺตมภณาม เห.

อภินิหารปริศนา

ยโสธร ภูมิ อธิบาย ขาดียา ขาดิ, นามิชานามิ สลยจิจุจ ปาณิ ขีวิตา
วอโรเปตา. เตน สจเจน สไตติ เต โหตุ สไตติ คพภสส.

โพชฌงคปริตฺตํ

โฟขฌงโค สติสงฆาโต วิริยมปัติปสฺสทฺธิ- สมาธูปะภุโขโฟขฌงคา มุณินา สมมทกฺขาตา สํวตฺตนฺติ อภิญญา เอเตน สจฺจวชฺเชน เอกสฺมี สมเย นาโถ คีลาเน ทฺวักขิตะ ทิสฺวา เต จ ตํ อภินนฺทิตฺวา เอเตน สจฺจวชฺเชน เอกทา ฌมฺมราชาปี จฺนุทฺตเถเรน ตยฺเยว สมฺโมทิตฺวา จ อาพาธา เอเตน สจฺจวชฺเชน ปหีนะ เต จ อาพาธา มคฺคาหตฺทิกิลเสสา ว เอเตน สจฺจวชฺเชน	ฌมฺมานํ วิจโย ตถา. โฟขฌงคา จ ตถาปเร. สตฺเตเต สพฺพทสฺสีนา, ภาวิตา พหุลิกฺตา. นิพฺพานาย จ โพธิยา, โสตฺถิ เต โหตุ สพฺพทา. โมคฺคผลานญจ กสฺสปํ, โฟขฌงเค สตฺต เทสยิ. โรคา มุจฺจิสฺสุ ตํขณฺเ, โสตฺถิ เต โหตุ สพฺพทา. เคลณฺเณนาภิปิฬิตะ, ภณฺาเปตฺวาน สาทรํ. ตมฺหา วุฏฺฐาสี จานโส, โสตฺถิ เต โหตุ สพฺพทา. ตินฺณนฺนมฺปิ มหฺลสินํ, ปตฺตานุปฺปตฺติธมฺมตํ, โสตฺถิ เต โหตุ สพฺพทา.
---	--

องคฺฤติมาตปฺริตตปฺพุพกํ โปชฺฌนํคปฺริตตํ นิฏฺฐิตํ.

๒ คาถากัง

อภยปริตฺตํ (ยนฺตฺนฺนิมิตฺตํ ฯ)

ยบนุทนนุณิมิตตํ อวมงุคสญจ,

โย จามนาโป สกณฺสส สทฺโท,
ปาปคฺคโห ทุสฺสุปฺนํ อกนฺตํ,
พฺพุธานุภาเวน วินาสเมนฺตุ.
ยนฺทฺพนฺนิมิตฺตํ อวมงฺคลยจ,
โย จามนาโป สกณฺสส สทฺโท,
ปาปคฺคโห ทุสฺสุปฺนํ อกนฺตํ,
ธมฺมานุภาเวน วินาสเมนฺตุ.
ยนฺทฺพนฺนิมิตฺตํ อวมงฺคลยจ,
โย จามนาโป สกณฺสส สทฺโท,
ปาปคฺคโห ทุสฺสุปฺนํ อกนฺตํ,
สงฺฆานุภาเวน วินาสเมนฺตุ.

๓ คาถากึ่ง

รตนตฺตยปฺปภาวาทิยาจนคาถา ๑

นำ [หนุทมยํ รตนตฺตยปฺปภาวาทิยาจนคาถาโย ภณาม เสฯ]

อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ	อฺุตตมํ ธมฺมมชฺฌคา,
มหาสงฺฆํ ปิโพเธสิ	อิจฺเจตํ รตนตฺตยํ.
พุทฺโธ ธมฺโม สงฺโฆ จาติ	นानาโหนตฺตมฺปิ วตฺถุโต,
อณฺณมณฺญาวิโยคา ว	เอกัฏฺฐตฺตมฺปนตฺถโต.
พุทฺโธ ธมฺมสฺส โพเธตา	ธมฺโม สงฺเขน ธารีโต,
สงฺโฆ จ สาวโก พุทฺธสฺส	อิจฺเจกาพฺพธเมวิทํ.
วิสุทฺธํ อฺุตตมํ เสฏฺฐจํ	โลกสฺมี รตนตฺตยํ,
สํวตฺตติ ปสนฺนํ	อตฺตโน สุทฺธิกาสิโน
สมฺมา ปฏฺฐิปชฺชนฺตานํ	ปรมา ย วิสุทฺธิยา.
วิสุทฺธิ สพฺพเกฺลเสหิ	โหติ ทุกฺเขหิ นิพฺพุติ,
นิพฺพานํ ปรมํ สุญฺญํ	นิพฺพานํ ปรมํ สุขํ,

๑ พระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เอเตน สจจวชเชน	สวตถิ โหตุ สพพทา.
รตนตตยานุภาเวน	รตนตตยเตชสา,
อุปททวนตรายา จ	อุปสคคา จ สพพโส.
มา กทาจิ สมมุสสีสุ	รณจํ สยามานเมวิทํ,
อาโรคิยสุขญเจว	ตโต ทิฆายตปิ จ.
ตพพตถุณญจ สมปตโย	สุขํ สพพตถ โสตถิ จ,
ภวนตุ สมปวตตณตุ	สยามานํ รณจปาลินํ.
เต จ รณจญจ รกขณตุ	สยามรณจิกเทวตา,
สยามานํ รณจปาลีหิ	ธมฺมามีเสหิ ปุชิตา.
สิทฺธมตถุ สิทฺธมตถุ	สิทฺธมตถุ อิทํ ผลํ,
เอตสมี รตนตตยสมี	สมปสาทนเจตโส.

๑๑ คาถา

สุขาภิยาจนคาถา ๑

นำ [หนุทมยํ สุขาภิยาจน คาถาโย ภณาม เส ฯ]

ยํ ยํ เทวมนุสฺसानํ	มจฺจลตถาย ภาสิตํ,
ตสฺส ตสฺसानุภาเวน	โหตุ ราชกุเล สุขํ.
เย เย อารกฺขกา เทวา	ตตถ ตตถาธิวาสิน,
อิมินา ธมฺมทาเนน	สพเพ อมฺเหหิ ปุชิตา.
สทา ภทฺธานิ ปสฺสนตุ	สุชิตา โหนตุ นิพฺภยา,
อปฺปมตฺตา จ อมฺเหสุ	สพเพ รกขณตุ โน สทา.
ยญจ โน ภาสฺमानะหิ	กุสลํ ปสฺสํ พหุ,
ตนฺโน เทวานุโมทฺตตุ	จิรํ ติณฺณนฺตุ สาทตํ.
เย วา ชลาพฺพชณฺดชา	สํเสทโชปปาติกา,
อเวรา โหนตุ สพเพ เต	อนิฆา นิรुพทฺวา.
ปสฺสนตุ อนวชฺชานิ	มา จ สาวชชมาคฺมา,

๑ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ฉิม) วัดโมลีโลก แห่ง.

จิรั ทิฏฐตุ โลกสมิ
ทสเสนต์ โสตวนตุน
ยาว พุทโธติ นามมปี
สมมาเทสิตธมมสส
ปสนนา โหนตุ สพเพปี
สมมา ชาริ ปเวจจันโต
วุฑฒิภาวาย สุตตาน
มาตาปิตา จ อตฺตรช
เอว ฌมเมน ราชาน

สมมาสมพุทฺธสาสน.
มคคํ สตตวิสุทฺธิยา,
โลกเชฏฺฐสส สตฺถุน.
ปวตตติ มเหสีโน,
ปาณโน พุทฺธสาสเน.
กาเล เทโว ปวสสตุ,
สมิทฺธิ เนตุ เมทนี.
นิจจํ รกฺขณฺติ ปุตฺตกํ,
ปชํ รกฺขณฺตุ สพฺพทา.

๑๐ คาถา

รตนตฺตยปฺปภาวสิทธิคาถา^๑

นำ [หนุทมยํ รตนตฺตยปฺปภาวสิทธิ คาถาโย ภณาม เสฯ]

อรหํ สมมาสมพุทฺโธ
เวเนยยานํ ปโปเธตา
สวากฺขาโต อุตฺตโม ฌมโม
นียยานิโก จ ทุกฺขสฺมา
สุปฏิปนฺโน มหาสงฺโฆ
สีลทิฏฺฐีหิ สํสุทฺโธ
อิจฺเจตํ รตนํ เสฏฺฐํ
ปริกฺขกานํ อีรณํ
ยสฺส โลกํ ปภาเสติ
ททยเตโส อิมาคมฺม
สนฺติสฺสฺเช ปตฺติฏฺฐาติ
อคฺคเมตํ ตีรตนํ
ธชํ กตฺวา ปเทสฺส

โลกานํ อนุกมปโก,
สนฺติมคฺคานุสาสโก.
โลกานํ ตมทาลโก,
ธมฺมจารีนุपालโก.
โลกานํ ปุณฺณมากโร,
สนฺติมคฺคานิโยชโก.
โลเก สรณมุตฺตมํ,
ถาณสญฺจารณกฺขมํ.
อาตโปว ตโมนุโท,
เขมมคฺคปฺปโชตนํ.
อิสฺสโร สาทตํ จิโต,
ครุํ กตฺวาน รกฺขิตํ.
ททยเตเสน อฺภูตฺตํ,

๑ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (จวน อุฏฺฐายี ป.๙) วัดมกุฏกษัตริยาราม ทรนนิพนธ์ เมื่อยังเป็นพระเทพเวที.

นิตีปถุญตติการาย
ธมฺมนุญญํ ว ฐฏฐส
เอวํ สาสนกิจเจสุ
ปสฺสชมนนฺติทํ พุทฺธ-
เอวํ ปสาสนุปาเยน
รตนตฺตยานุภาเวน
ททยชาติ วิโรเจตุ
อิทธี ปโปโปตุ เวปุลลํ
จิรํ ติฏฺฐตุ โลกสฺมี
ทสฺเสนตํ ภาพพสฺสตาณํ
จิรญชีวตุ ทิฆายุ
วณฺณวา พลสมฺปนฺโน
ฐฏฐส ธมฺมนุญญจ
รตนตฺตยปฺปภาเวน
ททยานํ ฐฏฐปาสิณํ
ชยฺมตฺถ จ ททยานํ
ปวทตฺตํ จ ภิกฺขุโยโส

สทฺธิญฺชียา ปกฺกพฺพน.
ฐฏฐานํ สิทฺธิทายกํ,
สงฺฆํ กตฺวานธิสฺสรํ.
สาสนสฺส ปสาสนํ,
ถิรํ ติฏฺฐติ สาสนํ.
รตนตฺตยเตชสา,
สพฺพสมฺปตฺติสิทฺธิยา.
วิรุฬฺหี จุตฺตริ สทา,
สมฺมาสมฺพุทฺธสาสนํ.
อญฺชสํ ว วิสุทฺธิยา,
ททยานํ ธมฺมขตฺติโย.
นिरามโย จ นิพฺภโย,
จิรํ ติฏฺฐตุ โสตฺถินา.
วุฑฺฒียาสา สมฺมิชฺฌตุ
สพฺพสิทฺธิ สทา ถิรํ.
วุฑฺฒิสนฺตินิรุตฺตรํ,
ธนฺญาเนน สมฺปทา.

ขึ้น - แรม ๔ ค่ำ

เขมาเขมสรณคณปริทีปิกา คาถา

นำ (หนุทมย์ เขมาเขมสรณคณปริทีปิกา คาถาโย ภาณาม เส ฯ)

พหุ เว สรณ ฺยนิติ	ปพพตานิ วนานิ จ,
อารามรูกุขเจตยานิ	มนุสฺสา ภายตฺตชิตา.
เนตฺ โข สรณ ฺเขม	เนตฺ สรณมุตฺตม,
เนตฺ สรณมาคฺคม	สพพทุกฺขา ปมฺจุจติ.
โย จ พุทฺธลฺลจ ฌมฺมลฺลจ	สงฺฆลฺลจ สรณ ฺคโต,
จตฺตาริ อริยสจฺจานิ	สมฺมปฺปญฺญาย ปสฺสตี.
ทุกฺขํ ทุกฺขสมฺปปาทํ	ทุกฺขสฺส จ อติกกม,
อริยญฺจจฺจกิกํ มคฺคํ	ทุกฺขูปสมคามิน.
เอตฺ โข สรณ ฺเขม	เอตฺ สรณมุตฺตม,
เอตฺ สรณมาคฺคม	สพพทุกฺขา ปมฺจุจตีติ.

อนุตฺตรํ อภิสมฺโพธิ	สมฺพุชฺฌิตฺวา ตถาคโต,
ปจฺมํ ยํ อเทเสสิ	ฌมฺมจกํ อนุตฺตร.
สมฺมเทว ปวตฺเตนฺโต	โลเก อปฺปฏิวตฺติย,
ยตฺถากฺขาตา อุโฆ อนฺตา	ปฏฺธิปตฺติ จ มชฺฌิมา.
จตุสฺวาริยสจฺจเจสุ	วิสุทฺธํ ฌาณทสฺสน,
เทสิตํ ฌมฺมราเชน	สมฺมาสมฺโพธิกิตฺตน.
นาเมน วิสฺสุตํ สุตฺตํ	ฌมฺมจกฺกปฺปวตฺตน,
เวยฺยากรณปาเรน	สงฺคีตฺนตฺมภาณาม เส.

ฌมฺมจกฺกปฺปวตฺตนุตฺตํ

นำ [หนุทมย์ ฌมฺมจกฺกปฺปวตฺตนุตฺตํ ภาณาม เส ฯ]

เอวมเม สุตํ. เอกํ สมยํ ภควา, พาราณสียํ วิหริติ, อสิปตเน มิคทาเย. ตตร โข ภควา ปณจวคฺคิเย ภิกฺขุ อามนฺเตสิ.

เทวเม ภิกฺขเว อนฺตา ปพฺพชิตฺเตน น เสวิตพฺพา. โย จายํ กามสฺส กามสุขลลิกานุโยโค, หีนํ คมฺโม โปถุชฺชนิโก อนริโย อนตฺถสฺสยฺหิตो. โย จายํ อตฺตกิลมณานุโยโค, ทุกฺโข อนริโย อนตฺถสฺสยฺหิตो. เอเต เต ภิกฺขเว อุโภ อนฺเต อนุปคมฺม, มชฺฌิมา ปฏิปทา ตถาคเตน อภิสมฺพุทฺธา, จกฺขุกรณิ ฌาณกรณิ อุปสมาย อภิญฺจาย สมฺโพธาย นิพฺพานาย สํวตฺตติ

กตฺมา จ สา ภิกฺขเว มชฺฌิมา ปฏิปทา ตถาคเตน อภิสมฺพุทฺธา, จกฺขุกรณิ ฌาณกรณิ อุปสมาย อภิญฺจาย สมฺโพธาย นิพฺพานาย สํวตฺตติ. อยเมว อริโย อฏฺฐจฺังคิโก มคฺโค. เสยฺยถิทํ. สมฺมาทิฏฺฐิ สมฺมาสงฺกปโป, สมฺมาวาจา สมฺมากมฺมโนโต สมฺมาอาชีโว, สมฺมาวายาโม สมฺมาสติ สมฺมาสมาธิ. อयํ โข สา ภิกฺขเว มชฺฌิมา ปฏิปทา ตถาคเตน อภิสมฺพุทฺธา, จกฺขุกรณิ ฌาณกรณิ อุปสมาย อภิญฺจาย สมฺโพธาย นิพฺพานาย สํวตฺตติ.

อิทํ โข ปน ภิกฺขเว ทุกฺข์ อริยสจฺจํ. ชาตีปิ ทุกฺขา ชราปิ ทุกฺขา มรณฺมปิ ทุกฺข์, โสภปริเทวทุกฺขโทมนสฺสอุปายาสาปิ ทุกฺขา, อปฺปิเยหิ สมฺปโยโค ทุกฺโข ปิเยหิ วิปฺปโยโค ทุกฺโข ยมฺปิจฺฉํ น ลภติ ตมฺปิ ทุกฺข์, สงฺขิตฺเตน ปณฺจูปาทานกฺขนฺธา ทุกฺขา. อิทํ โข ปน ภิกฺขเว ทุกฺขสมฺพุทธโย อริยสจฺจํ. ยายํ ตณฺหา โปโนพฺภวิกา นนฺทิราศสฺหคฺคา ตตร ตตฺตราภินฺนํ. เสยฺยถิทํ. กามตณฺหา ภวตณฺหา วิภวตณฺหา. อิทํ โข ปน ภิกฺขเว ทุกฺขนิโรธอริยสจฺจํ. โย ตสฺสาเยว ตณฺหาเยว อสฺสสฺสวราคฺคิโรธอ จาโค ปฏฺฐินิสฺสคฺโค มุตฺติ อนาลโย. อิทํ โข ปน ภิกฺขเว ทุกฺขนิโรธคามินี ปฏิปทา อริยสจฺจํ. อยเมว อริโย อฏฺฐจฺังคิโก มคฺโค. เสยฺยถิทํ. สมฺมาทิฏฺฐิ สมฺมาสงฺกปโป, สมฺมาวาจา สมฺมากมฺมโนโต สมฺมาอาชีโว, สมฺมาวายาโม สมฺมาสติ สมฺมาสมาธิ.

อิทํ ทุกฺข์ อริยสจฺจจฺนฺติ เม ภิกฺขเว, ปุพฺเพ อนนฺตสฺส เตสฺส ฐมฺเมสฺส, จกฺขุ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปณฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ. ตํ โข ปนิตํ ทุกฺข์ อริยสจฺจํ ปริณฺถเยยฺยจฺนฺติ เม ภิกฺขเว, ปุพฺเพ อนนฺตสฺส เตสฺส ฐมฺเมสฺส, จกฺขุ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปณฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ. ตํ โข ปนิตํ ทุกฺข์ อริยสจฺจํ ปริณฺถวาตฺนฺติ เม ภิกฺขเว,

บุพเพ อนนุสสุเตสุ ฌมเมสุ, จกขุ อุตปาติ ฌาณ อุตปาติ ปณณ อุตปาติ
วิชา อุตปาติ อาโลโก อุตปาติ.

อิทํ ทุกขสมุทยอ อริยสัจจันติ เม ภิกขเว, บุพเพ อนนุสสุเตสุ ฌมเมสุ,
จกขุ อุตปาติ ฌาณ อุตปาติ ปณณ อุตปาติ วิชา อุตปาติ อาโลโก
อุตปาติ. ตํ โข ปณิทํ ทุกขสมุทยอ อริยสัจจํ ปหาตพพนติ เม ภิกขเว, บุพเพ
อนนุสสุเตสุ ฌมเมสุ, จกขุ อุตปาติ ฌาณ อุตปาติ ปณณ อุตปาติ วิชา
อุตปาติ อาโลโก อุตปาติ. ตํ โข ปณิทํ ทุกขสมุทยอ อริยสัจจํ ปหีนนติ เม
ภิกขเว, บุพเพ อนนุสสุเตสุ ฌมเมสุ, จกขุ อุตปาติ ฌาณ อุตปาติ ปณณ
อุตปาติ วิชา อุตปาติ อาโลโก อุตปาติ.

อิทํ ทุกขนิโรธอ อริยสัจจันติ เม ภิกขเว, บุพเพ อนนุสสุเตสุ ฌมเมสุ,
จกขุ อุตปาติ ฌาณ อุตปาติ ปณณ อุตปาติ วิชา อุตปาติ อาโลโก อุตปาติ
ตํ โข ปณิทํ ทุกขนิโรธอ อริยสัจจํ สจจิกาทพพนติ เม ภิกขเว, บุพเพ อนนุสสุ
เตสุ ฌมเมสุ, จกขุ อุตปาติ ฌาณ อุตปาติ ปณณ อุตปาติ วิชา อุตปาติ
อาโลโก อุตปาติ. ตํ โข ปณิทํ ทุกขนิโรธอ อริยสัจจํ สจจิกตนติ เม ภิกขเว,
บุพเพ อนนุสสุเตสุ ฌมเมสุ, จกขุ อุตปาติ ฌาณ อุตปาติ ปณณ อุตปาติ
วิชา อุตปาติ อาโลโก อุตปาติ.

อิทํ ทุกขนิโรธคามินี ปฏิปทา อริยสัจจันติ เม ภิกขเว, บุพเพ
อนนุสสุเตสุ ฌมเมสุ, จกขุ อุตปาติ ฌาณ อุตปาติ ปณณ อุตปาติ วิชา
อุตปาติ อาโลโก อุตปาติ. ตํ โข ปณิทํ ทุกขนิโรธคามินี ปฏิปทา อริยสัจจํ
ภาเวตพพนติ เม ภิกขเว, บุพเพ อนนุสสุเตสุ ฌมเมสุ, จกขุ อุตปาติ ฌาณ
อุตปาติ ปณณ อุตปาติ วิชา อุตปาติ อาโลโก อุตปาติ. ตํ โข ปณิทํ
ทุกขนิโรธคามินี ปฏิปทา อริยสัจจํ ภาวิตนติ เม ภิกขเว, บุพเพ อนนุสสุเตสุ ฌมเมสุ
จกขุ อุตปาติ ฌาณ อุตปาติ ปณณ อุตปาติ วิชา อุตปาติ อาโลโก อุตปาติ.

ยารกัฏฏจ เม ภิกขเว อิมesu จตุsu อริยสัจเจsu, เอวนติปวิภูฏํ
ทวาทสาการํ ยถาภูตํ ฌาณทสสนํ น สุวิสุทฺธํ อโหสิ, เนว ตาวาหํ ภิกขเว
สเทวเก โลเก สมารเก สพรหมเก, สสสมณพราหมณียา ปชาย สเทวมนุสสาย,
อนุตตรํ สสมาสมโพธิ อภิสมพุทฺธอ ปจจณณาสี. ยโต จ โข เม ภิกขเว อิมesu
จตุsu อริยสัจเจsu, เอวนติปวิภูฏํ ทวาทสาการํ ยถาภูตํ ฌาณทสสนํ สุวิสุทฺธํ

อโหสิ. อถาหิ ภิกขเว สเทเวเก โลเก สมารเก สพรหมเก, สสสมณพราหมณียา
ปชาย สเทวมนุสสาย, อนุตตรํ สสมาสมโโพธิ อภิสมพุทฺโธ ปจฺจณฺณาสี. ฌาณณจ
ปน เม ทสฺสนํ อุทปาติ, อกุปฺปา เม วิมุตฺติ, อยมนฺติมา ชาติ, นตฺถิทานิ
ปนฺนพฺภโวติ. อิทมวโจ ภควา, อตฺตมฺนา ปญฺจวคฺคิยา ภิกฺขุ ภควโต ภาสีตํ
อภินนฺทํ. อิมสฺมิณจ ปน เวยยากรณสฺมี ภณฺณมานเ, आयस्मโต โภณฺทณฺณสฺส
วिरชํ วิตมฺลํ ฌมฺมจกฺขุํ อุทปาติ. ยงฺกิลฺลิจิ สฺมฺมทฺยธมฺมํ สพฺพพฺนฺตํ นิโรธธมฺมนฺติ.

ปวตฺติเต จ ภควตา ฌมฺมจกฺเก, ภูมฺมา เทวา สทฺทมนุสฺสาวะสุ
เอตมฺภควตา พารานฺณสิยํ อิลิปตเน มิคทาเย อนุตตรํ ฌมฺมจกฺกํ ปวตฺติตํ,
อปปฏฺฐิตฺติยํ สมณฺเน วา พราหมณฺเน วา เทเวเน วา มาเรเน วา พรหมฺนา
วา เกนจิ วา โลกสฺมินฺติ. ภูมฺมานํ เทวานํ สทฺทํ สุตฺวา, จาตุมฺมหาราชิกา
เทวา สทฺทมนุสฺสาวะสุ. จาตุมฺมหาราชิกานํ เทวานํ สทฺทํ สุตฺวา, ตาวตฺีสา
เทวา สทฺทมนุสฺสาวะสุ. ตาวตฺีसानํ เทวานํ สทฺทํ สุตฺวา, ยามา เทวา
สทฺทมนุสฺสาวะสุ. ยามานํ เทวานํ สทฺทํ สุตฺวา, ตฺุสฺสิตา เทวา สทฺทมนุสฺสาวะสุ.
ตฺุสฺสิตานํ เทวานํ สทฺทํ สุตฺวา, นิมฺมานรตฺี เทวา สทฺทมนุสฺสาวะสุ. นิมฺมานรตฺี
เทวานํ สทฺทํ สุตฺวา, ปรมิมนิต วสวตฺี เทวา สทฺทมนุสฺสาวะสุ. ปรมิมนิตวสวตฺี
เทวานํ สทฺทํ สุตฺวา, พรหมฺกายิกา เทวา สทฺทมนุสฺสาวะสุ. เอตมฺภควตา
พารานฺณสิยํ อิลิปตเน มิคทาเย อนุตตรํ ฌมฺมจกฺกํ ปวตฺติตํ, อปปฏฺฐิตฺติยํ
สมณฺเน วา พราหมณฺเน วา เทเวเน วา มาเรเน วา พรหมฺนา วา เกนจิ
วา โลกสฺมินฺติ. อิติห เตเน ขณฺเน เตเน มุหฺตฺเตเน, ยาว พรหมฺโลกา สทฺโท
อพฺภุคฺคจฺฉิ. อยณฺจ ทสฺสทสฺสี โลกธฺาตุ, สงฺกมฺปิ สมฺปกมฺปิ สมฺปเวธิ. อปปมาโณ
จ โอฬาโร โอภาโส โลเก ปาตุโรหิ, อติภฺกมฺเมว เทวานํ เทวานุภาวํ. อถโข ภควา
อุทานํ อุทานะสิ, อณฺณาสี วต โภ โภณฺทณฺณโ, อณฺณาสี วต โภ โภณฺทณฺณโ.
อิตฺติหิ आयस्มโต โภณฺทณฺณสฺส, อณฺณาโภณฺทณฺณโเตว นามํ อโหสีติ.

ฌมฺมจกฺกปฺปวตฺตนสุตฺตํ นิฏฺฐิตํ.

ขึ้น – แรม ๕ ค่ำ

ชุมนุมการวาทिकाถา

นำ [หนุทมย์ ชุมมการวาทिकाถาโย ภณาม เสฯ]

เย จ อตีตา สมพุทธา	เย จ พุทธา อนาคตา,
โย เจตริหิ สมพุทโธ	พหุณฺโณ โสภนาสนโน.
สพเพ สทฺธมฺมครุโน	วิหรีสุ วิหาติ จ,
อถาปี วิหรีสุสนฺติ	เอสา พุทฺธาน ฌมฺมตา.
ตสฺมา หิ อตฺตกาเมน	มหตฺตมภิกฺขตา,
สทฺธมฺโม ครุภาตพุโ	สรํ พุทฺธาน สาสนํ
ทุทฺทํ ททมานานํ	ทุกกํ กมฺม กุพฺพตํ,
อสนฺโต นานุกุพฺพนฺติ	สํ ฌมฺโม ทฺรณวโย.
ตสฺมา สตยจ อสตยจ	นानา โหติ อิตฺถ คติ,
อสนฺโต นิรยํ ยนฺติ	สนฺโต สคฺคปรายนา.
น หิ ฌมฺโม อฌมฺโม จ	อุโภ สมวิปาเกโน
อฌมฺโม นิรยํ เนติ	ฌมฺโม ปาเปติ สุคฺคตี.

ฌมฺโม หเว รกฺขติ ฌมฺมจารี,
ฌมฺโม สุจิณฺโณ สุขมาวหาติ,
เอसानิสฺโส ฌมฺเม สุจิณฺเณ,
น ทุคฺคตี คจฺฉติ ฌมฺมจารี,
น ปุพฺพคฺนฺโธ ปฏฺวิวาทเมติ,
น จนฺทํ ตครมฺลลิกา วา,
สตยจ คฺนฺโธ ปฏฺวิวาทเมติ,
สพฺพา ทิสสา สปัฏฺริโส ปวายติ.

จณฺทํ ตครํ วาปี	อุปฺปลํ อถ วสฺสีเก,
เอเตสํ คณฺธชาตานํ	สีลคฺนฺโธ อนุตฺตโร.
อปฺปมตฺโต อยํ คณฺโธ	ยวายํ ตครจณฺทนิ,

โย จ สีสวตํ คนฺโธ
เตสํ สมปนฺนสีลानํ
สมมทญฺญา วิมุตตานํ
ยถา สงฺการธานสมิ
ปทุมํ ตตฺถ ชาเยถ
เอวํ สงฺการญฺเตสุ
อติโรจติ ปญฺญา

วาติ เทเวสุ อุตฺตโม.
อปฺปมาทวิหารินํ.
มาโร มคฺคํ น วินฺทติ.
อุชฺฌิตสมิ มหาปถะ,
สุจิกฺขณํ มโนรมํ.
อนฺธญฺเต ปุณฺณชเน,
สมฺมาสมพุทฺธสาวโกติ.

อนตฺตลกฺขณสุตฺตํ

นำ [หนุทมยํ อนตฺตลกฺขณสุตฺตํ ภาณม เสฯ]

เอวมเม สุตํ. เอกํ สมยํ ภควา, พาราณสียํ วิหริติ, อีสิปตเน มิคทาเย.
ตตร โข ภควา ปญฺจวคฺคิเย ภิกฺขุ อามนฺเตสิ.

รูปํ ภิกฺขเว อนตฺตา. รูปญฺหิํ ภิกฺขเว อตฺตา อภวิสส, นยิํ รูปํ อาพาธาย
สํวตฺเตยฺย, ลพฺเภถ จ รูปे, เอวํ เม รูปํ โหตุ เอวํ เม รูปํ มา อโหสีติ.
ยสฺมา จ โข ภิกฺขเว รูปํ อนตฺตา, ตสฺมา รูปํ อาพาธาย สํวตฺตติ, น จ ลพฺภติ รูปे,
เอวํ เม รูปํ โหตุ เอวํ เม รูปํ มา อโหสีติ. เวทนา อนตฺตา, เวทนา จ หิํ ภิกฺขเว
อตฺตา อภวิสส, นยิํ เวทนา อาพาธาย สํวตฺเตยฺย, ลพฺเภถ จ เวทนาย, เอวํ
เม เวทนา โหตุ เอวํ เม เวทนา มา อโหสีติ. ยสฺมา จ โข ภิกฺขเว เวทนา อนตฺตา,
ตสฺมา เวทนา อาพาธาย สํวตฺตติ, น จ ลพฺภติ เวทนาย, เอวํ เม เวทนา โหตุ เอวํ
เม เวทนา มา อโหสีติ. สญฺญา อนตฺตา. สญฺญา จ หิํ ภิกฺขเว อตฺตา อภวิสส,
นยิํ สญฺญา อาพาธาย สํวตฺเตยฺย, ลพฺเภถ จ สญฺญาย, เอวํ เม สญฺญา โหตุ
เอวํ เม สญฺญา มา อโหสีติ. ยสฺมา จ โข ภิกฺขเว สญฺญา อนตฺตา, ตสฺมา สญฺญา
อาพาธาย สํวตฺตติ. น จ ลพฺภติ สญฺญาย, เอวํ เม สญฺญา โหตุ เอวํ เม สญฺญา
มา อโหสีติ. สงฺขารા อนตฺตา. สงฺขารā จ หิํ ภิกฺขเว อตฺตา อภวิสสํ, นยิํ สงฺขารā
อาพาธาย สํวตฺเตยฺย, ลพฺเภถ จ สงฺขารē, เอวํ เม สงฺขารā โหตุ เอวํ เม สงฺขารā
มา อเหสฺนติ. ยสฺมา จ โข ภิกฺขเว สงฺขารā อนตฺตา ตสฺมา สงฺขารā อาพาธาย
สํวตฺตติ, น จ ลพฺภติ สงฺขารē, เอวํ เม สงฺขารā โหตุ, เอวํ เม สงฺขารā มา
อเหสฺนติ. วิญฺญาณํ อนตฺตา. วิญฺญาณญฺจ หิํ ภิกฺขเว อตฺตา อภวิสส, นยิํ

วิญญานํ อาพาธาย สํวตเตยฺย, ลพฺเภถ จ วิญญาณ, เอวํ เม วิญญานํ โหตุ
เอวํ เม วิญญานํ มา อโหสีติ. ยสฺมา จ โข ภิกฺขเว วิญญานํ อนตฺตา,
ตสฺมา วิญญานํ อาพาธาย สํวตตติ. น จ ลพฺภติ วิญญาณ, เอวํ เม วิญญานํ
โหตุ เอวํ เม วิญญานํ มา อโหสีติ.

ตํ ก็ มลฺลยถ ภิกฺขเว รุปํ นิจฺจํ วา อนิจฺจํ วาติ. อนิจฺจํ ภาณเต.
ยมฺปนานิจฺจํ ทุกฺขํ วา ตํ สุขํ วาติ. ทุกฺขํ ภาณเต. ยมฺปนานิจฺจํ ทุกฺขํ
วิปริณามธมฺมํ, กลลํ นฺ ตํ สมนุสฺสิติ, เอตํ มม เอโสหฺมสฺมิ เอโส เม อตฺตาคฺติ
โน เหน้ ภาณเต. ตํ ก็ มลฺลยถ ภิกฺขเว เวทนา นิจฺจา วา อนิจฺจา วาติ.
อนิจฺจา ภาณเต. ยมฺปนานิจฺจํ ทุกฺขํ วา ตํ สุขํ วาติ. ทุกฺขํ ภาณเต. ยมฺปนานิจฺจํ ทุกฺขํ
วิปริณามธมฺมํ, กลลํ นฺ ตํ สมนุสฺสิติ, เอตํ มม เอโสหฺมสฺมิ เอโส เม อตฺตาคฺติ. โน
เหน้ ภาณเต. ตํ ก็ มลฺลยถ ภิกฺขเว สลฺยา นิจฺจา วา อนิจฺจา วาติ. อนิจฺจา ภาณเต.
ยมฺปนานิจฺจํ ทุกฺขํ วา ตํ สุขํ วาติ. ทุกฺขํ ภาณเต. ยมฺปนานิจฺจํ ทุกฺขํ วิปริณามธมฺมํ,
กลลํ นฺ ตํ สมนุสฺสิติ, เอตํ มม เอโสหฺมสฺมิ เอโส เม อตฺตาคฺติ. โน เหน้ ภาณเต
ตํ ก็ มลฺลยถ ภิกฺขเว สงฺขารํ นิจฺจา วา อนิจฺจา วาติ. อนิจฺจา ภาณเต. ยมฺปนานิจฺจํ
ทุกฺขํ วา ตํ สุขํ วาติ. ทุกฺขํ ภาณเต. ยมฺปนานิจฺจํ ทุกฺขํ วิปริณามธมฺมํ, กลลํ นฺ ตํ
สมนุสฺสิติ, เอตํ มม เอโสหฺมสฺมิ เอโส เม อตฺตาคฺติ. โน เหน้ ภาณเต. ตํ ก็ มลฺลยถ
ภิกฺขเว วิญญานํ นิจฺจํ วา อนิจฺจํ วาติ. อนิจฺจํ ภาณเต. ยมฺปนานิจฺจํ ทุกฺขํ วา
ตํ สุขํ วาติ. ทุกฺขํ ภาณเต. ยมฺปนานิจฺจํ ทุกฺขํ วิปริณามธมฺมํ, กลลํ นฺ ตํ
สมนุสฺสิติ, เอตํ มม เอโสหฺมสฺมิ เอโส เม อตฺตาคฺติ. โน เหน้ ภาณเต.

ตสฺมาติห ภิกฺขเว, ยงฺกิลฺลจิ รุปํ อตีตานาคตปจฺจุปปนํ, อชฺฌตฺตํ วา พหิทฺธา
วา, โอฟาริกํ วา สุขุมํ วา, หีนํ วา ปณฺธิตํ วา, ยนฺทุเร สนฺติเก วา, สพฺพํ รุปํ,
เนตํ มม เนโสหฺมสฺมิ น เมโส อตฺตาคฺติ. เอวเมตํ ยถาภูตํ สมนฺนปฺปญฺญา ย ทฺฐจฺพฺพํ.
ยา กาจิ เวทนา อตีตานาคตปจฺจุปปนํ, อชฺฌตฺตา วา พหิทฺธา วา, โอฟาริกา วา
สุขุมา วา, หีนา วา ปณฺธิตา วา, ยา ทุเร สนฺติเก วา, สพฺพา เวทนา, เนตํ มม
เนโสหฺมสฺมิ น เมโส อตฺตาคฺติ. เอวเมตํ ยถาภูตํ สมนฺนปฺปญฺญา ย ทฺฐจฺพฺพํ. ยา กาจิ
สลฺยา อตีตานาคตปจฺจุปปนํ, อชฺฌตฺตา วา พหิทฺธา วา, โอฟาริกา วา สุขุมา วา,
หีนา วา ปณฺธิตา วา, ยา ทุเร สนฺติเก วา, สพฺพา สลฺยา, เนตํ มม เนโสหฺมสฺมิ
น เมโส อตฺตาคฺติ. เอวเมตํ ยถาภูตํ สมนฺนปฺปญฺญา ย ทฺฐจฺพฺพํ. เย เกจิ สงฺขารํ

อดีตานาคตปัจจุปปนนา อชฌตตะ วา พหิทธา วา, โอพาริกา วา สุขุมมา วา, หีนา วา ปณีตา วา, เย ทูเร สนติเก วา, สพเพ สงขารรา, เนตัมม เนโสหมสมิ น เมโส อตตะติ. เอวเมตัม ยถาภูตัม สมมปปญฺญาย ทฏฺฐพฺพ. ยงฺกิญฺจิ วิญฺญาณํ อดีตานาคตปัจจุปปนน์, อชฌตตัม วา พหิทธา วา, โอพาริกัม วา สุขุมม วา, หีนัม วา ปณีตัม วา, ยนฺทูเร สนติเก วา, สพฺพัม วิญฺญาณํ, เนตัมม เนโสหมสมิ น เมโส อตตะติ. เอวเมตัม ยถาภูตัม สมมปปญฺญาย ทฏฺฐพฺพ.

เอวํ ปสฺสํ ภิกฺขเว สุตฺวา อริยสาวโก, รูปสมีปํ นิพฺพินฺทติ, เวทนายปิ นิพฺพินฺทติ, สญฺญายปิ นิพฺพินฺทติ, สงฺขารेषूपิ นิพฺพินฺทติ, วิญฺญาณสมีปํ นิพฺพินฺทติ. นิพฺพินฺทํ วิรชชติ. วิราคา วิมุจฺจติ. วิมุตฺตสมิํ วิมุตฺตมิตฺติ ญาณํ โหติ, ชีณา ชาติ, วุสฺสิตํ พุรหมจฺริยํ, กตัม กรณียํ, นาปรี อิตถตฺตยาติ ปชานาตีติ. อิทมวโจ ภควา. อตฺตมนา ปญฺจวคฺคิยา ภิกฺขู ภควโต ภาสีตัม อภินนฺหุ. อิมสมิณฺจ ปน เวยฺยาकरणสมิํ ภณฺณมานเ, ปญฺจวคฺคิยานํ ภิกฺขุนํ อนุปาทาย, อาสเวหิ จิตฺตานิ วิมุจฺจิสฺสูติ.

อนตฺตลภฺขณฺนสฺสฺสํ นิฏฺฐิตํ.

ขึ้น – แรม ๖ ค่ำ

ทิตรตนนการกาถา

นำ [หนุทมย์ ทิตรตนนการกาถาโย ภณาม เส ฯ]

โย สนนินโน วรโพธิมุเล
มารี สเสนํ สุขิตํ ชินิตวา
สมโพธิมาคจฉิ อนนตถาโณ
โลกุตตโม ตํ ปณมามี พุทฺธํ
อญฺจกโก อริยปโถ ชนानํ
โมกฺขปฺปเวสาย อุชฺฐ จ มคฺโค
ธมฺโม อโย สนนิกโร ปณฺโฑ
นียยานิกโก ตํ ปณมามี ธมฺมํ
สงฺฆโม วิสุทฺโธ วรทกฺขิณโย
สนตฺนทฺริโย สพฺพมลปฺปทฺธิโน
คุณฺเหทฺธิเนเกทฺธิ สมฺมทฺธิปตฺโต
อนาสโว ตํ ปณมามี สงฺฆํ
[๑ โย กปฺปโกฏฺฐิทฺธิปิ อปฺปเมยโย
กาลํ กโรนฺโต อติทฺถกฺกรานิ
เขตฺม คโต โลกहितาย นาโถ
นโม มหาการุณิกสฺส ตสฺส
อสมฺพุทฺธํ พุทฺธนิเสวิตํ โย
ภวามิ คจฉติ ชีวโลโก
นโม อวิชฺชาทิกิเลสชาล-
วิทฺธินโน ธมฺมวรสฺส ตสฺส
คุณฺเหทฺธิ โย สีสมาธิปญฺญา

วิมุตติญาณปปฤตธี ยุตโต
เขตตถชนานํ กุสลตถิกานํ
ตมรียสงฆ์ สิริสา นมามิ]
อิจฺเจวมจจนฺตณฺมสฺสเนยฺยํ
นฺมสฺสมาโน รตนตตฺยํ ยํ
ปุณฺณภาสิทนฺทํ วิปุลํ อลตถํ
ตสฺसानุภาเวน หตฺนตฺราโย

เวเนยฺยทมนโนปาเย	สพฺพโส ปารมี คโต,
อโฆวจโน พุทฺโธ	อภิณฺณายานุสาสโก.
จิณฺณานุรูปโต จาปิ	ธมฺเมณ วินยํ ปชํ,
จิณฺณาคุคิปาริจรียานํ	สมโพชฺฌมารหโยคินํ.
ยมาทิตฺตปริยายํ	เทสยฺนโต มโนหรํ,
เต โสตาโร วิโมเจสิ	อเสกฺขาย วิมุตติยา,
ทุกฺขतालกฺขโณปายํ	ตํ สุตฺตฺนตํ ภาณาม เส.

อาทิตฺตปริยายสุตฺตํ

นำ [หนุทมยํ อาทิตฺตปริยายสุตฺตํ ภาณาม เส ฯ]

เอวเมเม สุตฺ. เอกํ สมยํ ภควา, คยายํ วิหฺรติ คยาสีเส, สพุธี
ภิกฺขุสฺสสเสน. ตตฺร โข ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ.

สพฺพํ ภิกฺขเว อาทิตฺตํ, กิณฺจ ภิกฺขเว สพฺพํ อาทิตฺตํ. จกฺขุํ ภิกฺขเว อาทิตฺตํ, รูปา
อาทิตฺตา, จกฺขุวิญฺญาณํ อาทิตฺตํ, จกฺขุสมฺผสฺโส อาทิตฺโต, ยมฺปิทํ จกฺขุสมฺผสฺสปจฺจยา
อุปฺปชฺชติ เวทฺยิตํ, สุขํ วา ทุกฺขํ วา อทุกฺขมสุขํ วา, ตมฺปิ อาทิตฺตํ. เกณ อาทิตฺตํ.
อาทิตฺตํ รากคฺคินา โทสคฺคินา โมหคฺคินา, อาทิตฺตํ ชาตียา ชรามรณฺน, โสเกหิ
ปริเทเวหิ ทุกฺখেหิ โทมนสฺเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตฺตฺนติ วทามิ. โสตํ อาทิตฺตํ, สพุทา
อาทิตฺตา, โสตวิญฺญาณํ อาทิตฺตํ, โสตสมฺผสฺโส อาทิตฺโต ยมฺปิทํ โสตสมฺผสฺสปจฺจยา

อุปฺปชฺชติ เวทยิตํ, สุขํ वा ทุกขं वा อทุกขมสุขं वा, ตมฺปิ อาทิตฺตํ. เกณ อาทิตฺตํ
 อาทิตฺตํ รากคฺคินา โทสคฺคินา โมหคฺคินา, อาทิตฺตํ ชาตียา ชรามรณน, โสเกหิ
 ปริเทเวหิ ทุกฺখেหิ โทมนสฺเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตฺตุนฺติ วทามิ. ฆานํ อาทิตฺตํ
 คนฺธา อาทิตฺตา, ฆานวิญญาณํ อาทิตฺตํ, ฆานสมฺผสฺโส อาทิตฺโต, ยมฺปิหิ
 ฆานสมฺผสฺสปจฺจยา อุปฺปชฺชติ เวทยิตํ, สุขํ वा ทุกขं वा อทุกขมสุขं वा, ตมฺปิ
 อาทิตฺตํ. เกณ อาทิตฺตํ. อาทิตฺตํ รากคฺคินา โทสคฺคินา โมหคฺคินา, อาทิตฺตํ ชาตียา
 ชรามรณน, โสเกหิ ปริเทเวหิ ทุกฺখেหิ โทมนสฺเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตฺตุนฺติ
 วทามิ. ชิวฺหา อาทิตฺตา, รสา อาทิตฺตา, ชิวฺหาวิญญาณํ อาทิตฺตํ, ชิวฺหาสมฺผสฺโส
 อาทิตฺโต, ยมฺปิหิ ชิวฺหาสมฺผสฺสปจฺจยา อุปฺปชฺชติ เวทยิตํ, สุขํ वा ทุกขं वा
 อทุกขมสุขं वा, ตมฺปิ อาทิตฺตํ. เกณ อาทิตฺตํ. อาทิตฺตํ รากคฺคินา โทสคฺคินา
 โมหคฺคินา, อาทิตฺตํ ชาตียา ชรามรณน, โสเกหิ ปริเทเวหิ ทุกฺখেหิ โทมนสฺเสหิ
 อุปายาเสหิ อาทิตฺตุนฺติ วทามิ. กาโย อาทิตฺโต, ฝัฏฺฐพฺพา อาทิตฺตา,
 กายวิญญาณํ อาทิตฺตํ, กายสมฺผสฺโส อาทิตฺโต, ยมฺปิหิ กายสมฺผสฺสปจฺจยา อุปฺปชฺชติ
 เวทยิตํ, สุขํ वा ทุกขं वा อทุกขมสุขं वा, ตมฺปิ อาทิตฺตํ. เกณ อาทิตฺตํ. อาทิตฺตํ
 รากคฺคินา โทสคฺคินา โมหคฺคินา, อาทิตฺตํ ชาตียา ชรามรณน, โสเกหิ ปริเทเวหิ
 ทุกฺখেหิ โทมนสฺเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตฺตุนฺติ วทามิ. มโน อาทิตฺโต, ธมฺมา อาทิตฺตา,
 มโนวิญญาณํ อาทิตฺตํ, มโนสมฺผสฺโส อาทิตฺโต, ยมฺปิหิ มโนสมฺผสฺสปจฺจยา อุปฺปชฺชติ
 เวทยิตํ, สุขํ वा ทุกขं वा อทุกขมสุขं वा, ตมฺปิ อาทิตฺตํ. เกณ อาทิตฺตํ, อาทิตฺตํ
 รากคฺคินา โทสคฺคินา โมหคฺคินา, อาทิตฺตํ ชาตียา ชรามรณน, โสเกหิ ปริเทเวหิ
 ทุกฺখেหิ โทมนสฺเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตฺตุนฺติ วทามิ.

เอวํ ปสฺสํ ภิกฺขเว สุตฺวา อริยสาวโก, จกฺขุสฺมึปิ นิพฺพินฺนํ, รูเปสุปิ นิพฺพินฺนํ,
 จกฺขุวิญญาณํปิ นิพฺพินฺนํ, จกฺขุสมฺผสฺเสปิ นิพฺพินฺนํ, ยมฺปิหิ จกฺขุสมฺผสฺสปจฺจยา
 อุปฺปชฺชติ เวทยิตํ, สุขํ वा ทุกขं वा อทุกขมสุขं वा, ตสฺมึปิ นิพฺพินฺนํ. โสฺตสฺมึปิ
 นิพฺพินฺนํ, สทฺเทสุปิ นิพฺพินฺนํ, โสฺตวิญญาณํปิ นิพฺพินฺนํ. โสฺตสมฺผสฺเสปิ นิพฺพินฺนํ,
 ยมฺปิหิ โสฺตสมฺผสฺสปจฺจยา อุปฺปชฺชติ เวทยิตํ, สุขํ वा ทุกขं वा อทุกขมสุขं वा,
 ตสฺมึปิ นิพฺพินฺนํ. ฆานสฺมึปิ นิพฺพินฺนํ, คนฺธेषุปิ นิพฺพินฺนํ, ฆานวิญญาณํปิ
 นิพฺพินฺนํ, ฆานสมฺผสฺเสปิ นิพฺพินฺนํ, ยมฺปิหิ ฆานสมฺผสฺสปจฺจยา อุปฺปชฺชติ
 เวทยิตํ, สุขํ वा ทุกขं वा อทุกขมสุขं वा, ตสฺมึปิ นิพฺพินฺนํ. ชิวฺหายปิ นิพฺพินฺนํ,

รเสสุปี นิพพินทติ, ชิวหาวิญญาณปี นิพพินทติ, ชิวหาสมผสเสปี นิพพินทติ, ยมปีทำ
ชิวหาสมผสสัจจยา อุปปชชติ เวทยิตံ, สุขं वा ทุกขं वा อทุกขมสุขं वा, ตสมीपि
นิพพินทติ. กายสมीपि นิพพินทติ, โผฏฐัพพะสุปี นิพพินทติ, กายวิญญาณปี นิพพินทติ,
กายสมผสเสปี นิพพินทติ, ยมปีทำ กายสมผสสัจจยา อุปปชชติ เวทยิตံ, สุขं वा
ทุกขं वा อทุกขมสุขं वा, ตสมीपि นิพพินทติ. มนสมीपि นิพพินทติ, ธมเมสุปี นิพพินทติ,
มโนวิญญาณปี นิพพินทติ, มโนสมผสเสปี นิพพินทติ, ยมปีทำ มโนสมผสสัจจยา
อุปปชชติ เวทยิตံ, สุขं वा ทุกขं वा อทุกขมสุขं वा, ตสมीपि นิพพินทติ. นิพพินทำ
วิรัชชติ. วิราคา วิมุจจติ. วิมุตตสมी วิมุตตมิตติ ถาณं โหติ, ขีณา ขาติ, วุสิตं
พฺรหฺมจริยं, กตं กรณียं, นาปรं อิตถตตยาติ ปชานาตีติ, อิทมโวจ ภควา. อตฺตมนนา
เต ภิกขุ ภควโต ภาสีตं อภินนฺหุ. อิมสมิณจ ปน เวຍယာဂ္ဂณສມී ภယမာເນ,
တສສ ဂိက္ခုဟေတုတေ အနုပာယ, အာသဝေ ဟိ ခိတတနိ ဝိမုဇ်ဇ္ဇတိ.

อาทิตตปริยายสูตรํ นิฏฐิตံ.

โคตมเจติยธมมปริยาโย

อภิญญา โข โส ภควา ธมมံ เทเสติ โน อนภิญญา,
สนิทานं ธมมံ เทเสติ โน อนิทานं, สปปาฏิหาริยं ธมมံ เทเสติ โน อปปาฏิหาริยं.
ตสฺส โข ปน ภควโต, อภิญญา ธมมံ เทสยโต โน อนภิญญา,
สนิทานं ธมมံ เทสยโต โน อนิทานं, สปปาฏิหาริยं ธมมံ เทสยโต โน อปปาฏิหาริยं,
กรณียो โอวาโถ, กรณียา ออนุสาสนี. อลฺลจ ปน โน ตฺถุจฺจียา, อลํ อตฺตมนตฺยา,
อลํ โสมนสฺสาย, สมฺมาสมพฺพุโธ ภควา, สุวากฺขาโต ภควตา ธมฺโม,
สุปฏิปนฺโน สงฺโฆติ.

ขึ้น - แรม ๗ ค่ำ

ปพฺพโตปมคาคา

นำ [หนุทมย์ ปพฺพโตปมคาคาโย ภณาม เส ฯ]

ยถาปี เสลา วิปูลา
สมนฺตา อนฺุปรียะยฺ
เอวํ ชรา จ มจฺจุ จ
ขตฺติเย พฺราหฺมณเ เวสฺเส
น กิณฺจิ ปริวชเชติ
น ตตฺถ หตฺถินํ ภูมि
น จาปี มนฺตยฺพุเรน
ตสฺมา หิ ปณฺชิตो โปโส
พุทฺธะ ธมฺเม จ สงฺฆะ จ
โย ธมฺมจาริ กายเณ
อิธเว นํ ปสฺสณฺติ

นภํ อากฺขจ ปพฺพตา,
นิปฺโปถเณตา จตฺตทิสฺสา.
อริวตฺตณฺติ ปาณินฺ,
สุทฺเท จณฺทาลปุกฺกุเส.
สพฺพเมวาภิมทฺทติ,
น รณานิ น ปตฺติยา.
สกกกา เชตฺถํ ธเนน วา,
สมปสฺสํ อตฺถมตฺตโน.
อิโร สทฺธํ นิเวสเย,
วาจาย อุทฺ เจตฺสา,
เปจฺจ สคฺเค ปิเมทฺติ.

อริยชนคาคา

นำ [หนุทมย์ อริยชนคาคาโย ภณาม เส ฯ]

ยสฺส สทฺธา ตถาคเต
สีลญฺจ ยสฺส กลฺยาณํ
สงฺฆะ ปสาโท ยสฺสตฺถิ
อทฺธิทฺโถติ ตํ อากฺข
ตสฺมา สทฺธญฺจ สีลญฺจ
อนฺุยุญฺเชถ เมธาวี

อจฺลา สุปฺติภูจिता
อริยกนฺต์ ปสฺสิตํ
อุชฺฌตฺถญฺจ ทสฺสนํ
อโฆณฺตสฺส ชีวิตํ.
ปสาทํ ธมฺมทสฺสนํ,
สรํ พุทฺธาน สาสนฺนฺติ.

ธรรมนูญยามสุตตะ

นำ [หนุทมย์ ธรรมนูญยามสุตตะ ภาณม เส ฯ]

เอวมเม สุตฺ. เอกํ สมย์ ภควา, สาวตฺถิยํ วิหริติ, เขตวเน อนาถปิณฑิกสฺส,
อาราเม. ตตฺร โข ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ ภิกฺขโวติ. ภทฺนเตติ เต ภิกฺขุ ภควโต
ปจฺจสฺสโสสุ. ภควา เอตทโวจ. อุปปาทา वा ภิกฺขเว ตถาคตานํ अनुपाทา वा
ตถาคตานํ, จิตาว सा चाตุ षम्मणฺจितตา षम्मनियामตา, สพฺเพ สงฺขารา อนิจฺจาติ.
ตํ ตถาคโต อภิสมฺพุชฺฌติ อภิสเมติ, อภิสมฺพุชฺฌิตฺวา อภิสเมตฺวา อจฺจิกฺขติ เทเสติ,
ปญฺญเปติ ปญฺญเปติ, วิวรติ วิวชติ อุตฺตานิกโรติ, สพฺเพ สงฺขารา อนิจฺจาติ. อุปปาทา
वा ภิกฺขवे ตถาคตานํ अनुपाทา वा ตถาคตานํ, จิตาว सा चाตุ षम्मणฺจितตา
षम्मनियामตา, สพฺเพ สงฺขารา ทุกฺขาติ. ตํ ตถาคโต อภิสมฺพุชฺฌติ อภิสเมติ,
อภิสมฺพุชฺฌิตฺวา อภิสเมตฺวา อจฺจิกฺขติ เทเสติ, ปญฺญเปติ ปญฺญเปติ, วิวรติ วิวชติ
อุตฺตานิกโรติ, สพฺเพ สงฺขารา ทุกฺขาติ. อุปปาทา वा ภิกฺขवे ตถาคตานํ अनुपाทา
वा ตถาคตานํ, จิตาว सा चाตุ षम्मणฺจितตา षम्मनियामตา, สพฺเพ ฌมฺมา อนตฺตาติ.
ตํ ตถาคโต อภิสมฺพุชฺฌติ อภิสเมติ, อภิสมฺพุชฺฌิตฺวา อภิสเมตฺวา อจฺจิกฺขติ เทเสติ,
ปญฺญเปติ ปญฺญเปติ, วิวรติ วิวชติ อุตฺตานิกโรติ, สพฺเพ ฌมฺมา อนตฺตาติ. อิทมโวจ
ภควา อตฺตมฺนา เต ภิกฺขุ ภควโต ภาสิตํ, อภินนฺทฺนติ.

ธรรมนูญยามสุตตะ นิฎฐิตํ.

ภทฺเทกรตฺตคาถา

นำ [หนุทมย์ ภทฺเทกรตฺตคาถาโย ภาณม เส ฯ]

อติตํ นานวาคเมยฺย
ยทตีตฺตมฺปหีนนฺตํ
ปจฺจุปปนฺนญจ โย ฌมฺมํ
อสฺหิริ อสงฺกุปฺปี
อชฺเชว กิจฺจมาตฺตปฺปี
น हि โน สงฺครนฺเตน

นปฺปฏิกฺงฺเข อนาคตํ,
อปฺปตฺตตฺถยฺจ อนาคตํ.
ตตฺถ ตตฺถ วิปสฺสติ,
ตํ วิทฺธา มนุพฺรุหเย.
โก ชญฺญา มรณํ สุเว,
มหาเสเนน มจฺจุณา.

เอวํ วิหาริมิตาปี
ตํ เว ภทฺเทกรตฺโตติ

อโหระตมตมตํ,
สนโต อากิขเต มุนีติ.

ติอูทานคาถา

(พุทฺธอูทานคาถา)

นำ [หนุทมยํ ติอูทานคาถาโย ภณาม เสฯ]

ยทา หเว ปาตุภวนฺติ ฐมฺมา,
อาตปิโน ฌายโต พฺราหฺมณสฺส,
อถสฺส กงฺขา วปยฺนฺติ สพฺพา,
ยโต ปชานาติ สเหตุธมฺมํ.

ยทา หเว ปาตุภวนฺติ ฐมฺมา,
อาตปิโน ฌายโต พฺราหฺมณสฺส,
อถสฺส กงฺขา วปยฺนฺติ สพฺพา,
ยโต ขยํ ปจฺจยํ อเวทิต.

ยทา หเว ปาตุภวนฺติ ฐมฺมา,
อาตปิโน ฌายโต พฺราหฺมณสฺส,
วิธูปยํ ติฏฺฐติ มารเสนํ,
สุโรว โอสายมณฺตลิกขณฺติ.

ติลภขณาทิกาถา

นำ [หนุทมยํ ติลภขณาทิกาถาโย ภณาม เส ฯ]

สพฺเพ สงฺขารํ อนิจฺจาติ	ยทา ปญฺญาย ปสฺสตี,
อถ นิพฺพินฺนํ ทุกฺเข	เอส มคฺโค วิสุทฺธิยา.
สพฺเพ สงฺขารํ ทุกฺขาติ	ยทา ปญฺญาย ปสฺสตี,
อถ นิพฺพินฺนํ ทุกฺเข	เอส มคฺโค วิสุทฺธิยา.
สพฺเพ ฐมฺมา อนตฺตาติ	ยทา ปญฺญาย ปสฺสตี,
อถ นิพฺพินฺนํ ทุกฺเข	เอส มคฺโค วิสุทฺธิยา.

อปฺปกา เต มนุสฺเสสุ
 อถายํ อิตรา ปชา
 เย จ โข สมมทกฺขาเต
 เต ชนา ปารเมสฺสนติ
 กณฺหํ ธมฺมํ วิปฺปหาย
 โอกา อโนกมาคมม
 ตตฺตาริทธิมิจฺเจย
 ปรีโยทเปยฺย อตฺตานํ
 เยสํ สมโพนฺธียงฺเคสุ
 อาทานปฏินิสฺสัคเค
 ซีณาสวา ชุตินฺนโต

เย ชนา ปารคามิโน,
 ตีรเมวานุชาวติ.
 ธมฺเม ธมฺมานวตฺติโน,
 มจฺจุเชยฺยํ สุทฺตตรํ.
 สุกฺกํ ภาเวถ ปณฺธิโต,
 วิเวเก ยตถ ทูรมํ.
 หิตฺวา กาเม อภิณฺจโน,
 จิตฺตเกฺลเสหิ ปณฺธิโต.
 สมมา จิตฺตํ สุภาวิทํ,
 อนฺนปาทาย เย รตา,
 เต โลเก ปรีนิพฺพุตาติ.

ศราทธพรตคาถา

นำ [หนุทมยํ ศราทธพรตคาถาโย ภณาม เสฯ]

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมมาสมพุทฺธสฺส.

๑. ภาสิตา โข เตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมมาสมพุทฺธเณ,
 อयํ ปจฺฉิมา วาจา, หนนฺททานิ ภิกฺขเว อามนฺตยามิ โว, วยธฺมา สงฺขารา,
 อปฺปมาเทน สมปาเทถาติ.

๒. สพฺเพ สงฺขารา อนิจฺจาติ

อถ นิพฺพินฺหติ ทุกฺเข

๓. สพฺเพ สงฺขารา ทุกฺขาติ

อถ นิพฺพินฺหติ ทุกฺเข

๔. สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตาติ

อถ นิพฺพินฺหติ ทุกฺเข

๕. วิสฺสุทฺธิ สพฺพเกฺลเสหิ

เจตโส โหติ สา สนฺติ

๖. เย จ โข สมมทกฺขาเต

ยทา ปญฺญาย ปสฺสติ,

เอส มคฺโค วิสฺสุทฺธิยา.

ยทา ปญฺญาย ปสฺสติ,

เอส มคฺโค วิสฺสุทฺธิยา.

ยทา ปญฺญาย ปสฺสติ,

เอส มคฺโค วิสฺสุทฺธิยา.

โหติ ทุกฺเขหิ นิพฺพุติ

นิพฺพานมีติ วุจฺจติ.

ธมฺเม ธมฺมานวตฺติโน

เต ชนา ปารเมสฺสนติ	มจฺจุเชยฺยํ สุหุตฺตรํ.
๗. อปฺปาโท อมตํ ปทํ	ปมาโท มจฺจุโน ปทํ
อปฺมตฺตา น มียนติ	เย ปมตฺตา ยถา มตา.
๘. อปฺมตฺโต อโภ อตฺเถ	อธิคฺคหาติ ปณฺธิโต
ทิกฺขเจ ฐมฺเม จ โย อตฺถโ	โย จตฺถโ สมฺปราชิโก
อตฺถาภิสฺมยา อีโร	ปณฺธิโตติ ปวฺจจติ
๙. เอตฺตกานมฺปิ ปาจํ	อตฺถํ อญฺญา ย สาธุกํ
ปฏฺธิปชฺเชถ เมธาวี	อโมฆํ ชีวิทํ ยถาติ.

ขึ้น - แรม ๘ ค่ำ

สวดแจ้ง

พระวินัย

ยณฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมมาสมพุทฺธเณ, ปจฺมํ ปาราชิกํ กตถ ปณฺณตฺตณฺติ. เวสาลียํ ปณฺณตฺตณฺติ. กํ อารพฺภาติ. สุทฺธินํ กณฺทปฺตํ อารพฺภาติ. กิสฺมํ วตฺถุสฺมินฺติ. สุทฺธิโน กณฺทปฺตํ ปุราณทฺตฺติกาเย เมณฺณ ฌมฺมํ ปฏฺิเสว, ตสฺมํ วตฺถุสฺมินฺติ.

เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา เวรณฺชาเย วิหริติ นเพรฺบุจฺจินฺทมูลे มหตา ภิกฺขุสงฺฆเณ, สทฺธิํ ปณฺณตฺตณฺติ ภิกฺขุสฺเตหิ. อสฺสสฺสํ โข เวรณฺโซ พฺราหฺมเณ, สมเณ ชลฺ โภ โคตโม สกฺยปฺตํ สกฺยกุลา ปพฺพชฺชิตํ, เวรณฺชาเย วิหริติ นเพรฺบุจฺจินฺทมูลे มหตา ภิกฺขุสงฺฆเณ, สทฺธิํ ปณฺณตฺตณฺติ ภิกฺขุสฺเตหิ. ตํ โข ปน ภวนฺตํ โคตมํ เอวํ กลยาเณ กิตฺติสทฺโท อพฺภุคฺคโต, อิตฺปิ สโ ภควา อรหํ สมมาสมพุทฺโธ, วิชฺชาจรณสมฺปนฺโน สุคโต โลกวินฺ, อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถิ สตุถา เทวมนุสฺसानํ พุทฺโธ ภควาติ. สโ อิมํ โลกํ สเทวํ สมารํ สพรหมํ สสฺสมณพรหมณฺ ํ ปชํ สเทวมนุสฺสํ สยํ อภิญฺญา สจฺฉิกตฺวา ปเวเทติ, สโ ฌมฺมํ เทเสติ อาทิกฺลยาณํ มชฺฌกฺลยาณํ ปรีโยสานกฺลยาณํ, สาทถํ สพฺพญฺชนํ เกวลปรีบุญฺณํ ปรีสุทฺธํ พรหมจฺริยํ ปกาเสติ, สาธุ โข ปน ตถารูปานํ อรหตํ ทสฺสนํ โหตฺติ.

พระวินัย จบ.

พระสูตร

เอวเม สุตํ. เอกํ สมยํ ภควา, อนุตฺตรา จ ราชคหํ อนุตฺตรา จ นาลนฺทํ อทฺธานมคฺคปฏิปนฺโน โหติ, มหตา ภิกฺขุสงฺฆเณ สทฺธิํ ปณฺณตฺตณฺติ ภิกฺขุสฺเตหิ. สุปฺปิโยปิ โข ปรีพฺพาชโก, อนุตฺตรา จ ราชคหํ อนุตฺตรา จ นาลนฺทํ อทฺธานมคฺคปฏิปนฺโน โหติ, สทฺธิํ อนุตฺตวาสิณา พรหมทตฺเตน มาณเวณ. ตตฺร สฺสํ สุปฺปิโย ปรีพฺพาชโก อนेกปรียาเยน, พุทฺธสฺส อวณฺณํ ภาสติ, ฌมฺมสฺส อวณฺณํ ภาสติ, สงฺขสฺส อวณฺณํ

ภาสติ. สุปิยสส ปน ปริพพาชกสส อนฺเตวาสี พรหมทตฺโต มาณโว อเนกปริยาเยน,
พุทฺธสส วณฺณ ภาสติ, ฌมฺมสส วณฺณ ภาสติ, สงฺฆสส วณฺณ ภาสติ. อิติห เต
อุโภ อัจฉริยนฺเตวาสี อณฺณมณฺณสส อุชฺฐิปัจจนิกวาหา, ภควนฺตํ ปิณฺณจิตฺโต ปิณฺณจิตฺโต
อนุพฺพธา โหนฺติ ภิกฺขุสงฺฆณฺจ.

พระสูตร จบ.

พระอภิธรรม

พระสังคีติ

กุสลา ฌมฺมา อกุสลา ฌมฺมา อพฺยากตา ฌมฺมา. กตเม ฌมฺมา กุสลา.
ยสฺมี สมเย กามาวจรํ กุสลํ จิตฺตํ อุปฺปนํ โหติ, โสมนสฺสสหคํ ฌานสมฺปยุตฺตํ,
รูปารมฺมณํ วา สทฺถารมฺมณํ วา, คนฺธารมฺมณํ วา รสธารมฺมณํ วา, โผฏฺฐพฺพารมฺมณํ
วา ฌมฺมารมฺมณํ วา, ยํ ยํ วา ปนารพฺภ, ตสฺมี สมเย ผสฺโส โหติ อวิกฺเขโป โหติ,
เย วา ปน ตสฺมี สมเย อณฺเณปิ อตฺถิ ปฏฺวิจฺจสมฺบุตฺตนา, อรูปิโน ฌมฺมา, อิม
ฌมฺมา กุสลาฯ

พระสังคีติ จบ

พระวิภังค์

ปญฺจกฺขนฺธา, รูปกฺขนฺโธ, เวทนากฺขนฺโธ, สลฺยณากฺขนฺโธ, สงฺขารกฺขนฺโธ,
วิญฺญาณกฺขนฺโธ. ตตฺถ กตฺโม รูปกฺขนฺโธ. ยงฺกิลฺลิจิ รูปํ อตีตํ นาคตปฺจบุตฺตนา
อชฺฌตฺตํ วา พหิทฺธา วา, โอฟาริกํ วา สุขุมํ วา, หีนํ วา ปณฺธิตํ วา, ยํ ทฺวเร
วา สนฺติเก วา, ตเทกชฺฌํ อภิสลฺยณฺหิตฺวา อภิสงฺขิปิตฺวา อยํ วุจฺจติ รูปกฺขนฺโธ.

พระวิภังค์ จบ

พระธาตุกถา

สงฺคโห อสงฺคโห. สงฺคหิตฺเตน อสงฺคหิตํ, อสงฺคหิตฺเตน สงฺคหิตํ สงฺคหิตฺเตน
สงฺคหิตํ, อสงฺคหิตฺเตน อสงฺคหิตํ. สมฺปโยโค วิปฺปโยโค. สมฺปยุตฺเตน วิปฺปยุตฺตํ
วิปฺปยุตฺเตน สมฺปยุตฺตํ อสงฺคหิตํ.

พระธาตุกถา จบ.

พระปกคะละปัญญัตติ

ฉ ปณฺณตฺติโย. ขนฺธปณฺณตฺติ, อายตฺนปณฺณตฺติ, ธาตุปณฺณตฺติ, สจฺจปณฺณตฺติ
อินฺทริยปณฺณตฺติ, ปุคฺคปณฺณตฺติ. กิตฺตาวตฺตา ปุคฺคลํ ปุคฺคปณฺณตฺติ. สมยวิมุตฺโต
อสมยวิมุตฺโต, กุปฺปณฺมโม อกุปฺปณฺมโม, ปริหานณฺมโม อปริหานณฺมโม, เจตนาภพฺโป
อนุรกฺขนาภพฺโป, ปุถุชฺชโน โคตรกฺข, ญฺญปรโต อญฺญปรโต, ภพฺพาคมฺโน อภพฺพาคมฺโน,
นียโต อนียโต, ปฏฺธิปนฺนโก ผลฺลณฺจฺจิโต อรหํ อรหตฺตํ ปฏฺธิปนฺโน.

พระปกเกล้าปะปัญญัตติ จบ.

พระกถาวัตถุ

ปุคฺคโล อุปลพฺภติ, สจฺฉิกตฺถปรมตฺเถนาติ. อามนฺตา. โย สจฺฉิกตฺถ ปรมตฺถ, ตโต โส ปุคฺคโล อุปลพฺภติ, สจฺฉิกตฺถปรมตฺเถนาติ. น เหวํ วตฺตพฺเพ. อาชานาหิ นิคฺคหํ หนฺจ, ปุคฺคโล อุปลพฺภติ, สจฺฉิกตฺถปรมตฺเถน, เตน วต เเร วตฺตพฺเพ, โย สจฺฉิกตฺถ ปรมตฺถ, ตโต โส ปุคฺคโล อุปลพฺภติ, สจฺฉิกตฺถปรมตฺเถนาติ มิจฺฉา.

พระกณวัตถุ จบ.

พระยมก

เย เกจิ กุสลา ฌมมา, สพเพ เต กุสลมฺมลา. เย วา ปน กุสลมฺมลา
 สพเพ เต ฌมมา กุสลา. เย เกจิ กุสลา ฌมมา, สพเพ เต กุสลมฺมเลน เอกมฺมลา.
 เย วา ปน กุสลมฺมเลน เอกมฺมลา, สพเพ เต ฌมมา กุสลา.

พระยมก จบ.

พระมหาปัญญา

เหตุปัจจัย, อารมมณปัจจัย, อธิปติปัจจัย, อนนตรปัจจัย, สมनนตรปัจจัย,
สหชาติปัจจัย, อณณมณปัจจัย, นิสสยปัจจัย, อุปนิสสยปัจจัย, ปุเรชาติปัจจัย,
ปัจฉาชาติปัจจัย, อาเสวนปัจจัย, กम्मปัจจัย, วิปากปัจจัย, อาหารปัจจัย,
อินทริยปัจจัย, ฌานปัจจัย, มคคปัจจัย, สมปยุตตปัจจัย, วิปยุตตปัจจัย,
อตถิปัจจัย, นตถิปัจจัย, วิคตปัจจัย, อวิคตปัจจัย.

พระมหาปัญญา จบ.

พระสหัสสนัย

สุทธกปฏิบัติปา

กุสลา ฌมมา อกุสลา ฌมมา อพยากตา ฌมมา

กตเม ฌมมา กุสลา ยสฺมี สมเย โลกุตตรํ ฌาณํ ภาเวติ นิยยานิกํ อปจยคามิ
ทิฏฐิจิตตานํ ปหานาย ปจมาย ภูมียา ปตติยา วิวิจเจว กาเมหิ ปจมํ ฌานํ
อุปสมบชช วิหริติ ทุกขาปฏิบัติ ทนฺธาภิณฺณํ ทุกขาปฏิบัติ ขิปปาภิณฺณํ
สุขาปฏิบัติ ทนฺธาภิณฺณํ สุขาปฏิบัติ ขิปปาภิณฺณํ ตสฺมี สมเย ผสฺโส โหติ
อวิกฺเขโป โหติ อิม ฌมมา กุสลา.

กตเม ฌมมา กุสลา ยสฺมี สมเย โลกุตตรํ ฌาณํ ภาเวติ นิยยานิกํ อปจยคามิ
ทิฏฐิจิตตานํ ปหานาย ปจมาย ภูมียา ปตติยา วิตกฺกวิจารณ์ํ วูปสมมา ทุตฺติยํ
ฌานํ ตติยํ ฌาณํ จตฺตถํ ฌานํ ปจมํ ฌาณํ ปญจมํ ฌานํ อุปสมบชช วิหริติ
ทุกขาปฏิบัติ ทนฺธาภิณฺณํ ทุกขาปฏิบัติ ขิปปาภิณฺณํ สุขาปฏิบัติ ทนฺธาภิณฺณํ
สุขาปฏิบัติ ขิปปาภิณฺณํ ตสฺมี สมเย ผสฺโส โหติ อวิกฺเขโป โหติ อิม ฌมมา
กุสลา.

สุญญตมูลกปฏิบัติปา

กตเม ฌมมา กุสลา ยสฺมี สมเย โลกุตตรํ ฌาณํ ภาเวติ นิยยานิกํ อปจยคามิ
ทิฏฐิจิตตานํ ปหานาย ปจมาย ภูมียา ปตติยา วิวิจเจว กาเมหิ ปจมํ ฌานํ
อุปสมบชช วิหริติ ทุกขาปฏิบัติ ทนฺธาภิณฺณํ สุญฺญตํ ทุกขาปฏิบัติ ขิปปาภิณฺณํ
สุญฺญตํ สุขาปฏิบัติ ทนฺธาภิณฺณํ สุญฺญตํ สุขาปฏิบัติ ขิปปาภิณฺณํ สุญฺญตํ ตสฺมี
สมเย ผสฺโส โหติ อวิกฺเขโป โหติ อิม ฌมมา กุสลา.

กตเม ฌมมา กุสลา ยสฺมี สมเย โลกุตตรํ ฌาณํ ภาเวติ นิยยานิกํ
อปจยคามิ ทิฏฐิจิตตานํ ปหานาย ปจมาย ภูมียา ปตติยา วิตกฺกวิจารณ์ํ
วูปสมมา ทุตฺติยํ ฌานํ ตติยํ ฌาณํ จตฺตถํ ฌานํ ปจมํ ฌาณํ ปญจมํ ฌานํ
อุปสมบชช วิหริติ ทุกขาปฏิบัติ ทนฺธาภิณฺณํ สุญฺญตํ ทุกขาปฏิบัติ ขิปปาภิณฺณํ
สุญฺญตํ สุขาปฏิบัติ ทนฺธาภิณฺณํ สุญฺญตํ สุขาปฏิบัติ ขิปปาภิณฺณํ สุญฺญตํ ตสฺมี
สมเย ผสฺโส โหติ อวิกฺเขโป โหติ อิม ฌมมา กุสลา.

อุปถัมภ์ค้ำชู

กตเม ธมมา กุสลา ยสฺมี สมเย โลกุตตરํ ฌานํ ภาเวติ นิยุยานิกํ
 อปจยคามิํ ทิฏฺฐิจิตตานํ ปหานาย ปจฺมาย ญฺมียา ปตฺตติยา วิวิจฺเจว กาเมหิ
 ปจฺมํ ฌานํ อุปสมฺมปชฺช วิหฺรติ ทฺวักขาปฏฺธิปทํ ทนฺธธาภิณฺณํ อปฺปณฺนิหิตํ
 ทฺวักขาปฏฺธิปทํ ชิปปาภิณฺณํ อปฺปณฺนิหิตํ สุขาปฏฺธิปทํ ทนฺธธาภิณฺณํ อปฺปณฺนิหิตํ
 สุขาปฏฺธิปทํ ชิปปาภิณฺณํ อปฺปณฺนิหิตํ ตสฺมี สมเย ผสฺโส โหติ อวิกุเฆโป
 โหติ อิมะ ธมมา กุสลา.

กตเม ธมฺมา กุสลา ยสฺมี สมเย โลกุตฺตรํ ฌานํ ภาวเตติ นินฺยยานิกํ
 อปจยคามิํ ทิฏฺฐิจิตฺตานํ ปหานาย ปรมาย ญมฺมียา ปตฺตติยา วิตกฺกวิจารานํ รูปสฺมา
 ทุติยํ ฌานํ ตติยํ ฌานํ จตฺตถมํ ฌานํ ปรมํ ฌานํ ปญฺจมํ ฌานํ อุปสมฺบชฺช
 วิหฺรติ ทุกฺขาปฏฺิปปทํ ทนฺธาภิญฺณํ อปฺปณฺนิหิตํ ทุกฺขาปฏฺิปปทํ ชิปปาภิญฺณํ อปฺปณฺนิหิตํ
 สุขาปฏฺิปปทํ ทนฺธาภิญฺณํ อปฺปณฺนิหิตํ สุขาปฏฺิปปทํ ชิปปาภิญฺณํ อปฺปณฺนิหิตํ ตสฺมี
 สมเย ผสฺโส โหติ อวิกฺเขโป โหติ อิมे ธมฺมา กุสลา.

อธิปติ

กตเม ธมฺมา กุสลา ยสฺมี สมเย โลกุตฺตรํ ฌานํ ภาวเต นียยานิกํ อปจยคามิ
 ทิฏฺฐิจิตฺตานํ ปหานาย ปจฺมาย ญมฺมียา ปตฺตียา วิวิจฺเจว กาเมหิ ปจฺมํ ฌานํ อุปสมฺบชช
 วิหฺรติ ทฺวักขาปฏฺฐิพํ ทนฺธาภิณฺณํ ฌนฺทาธิปตฺเตยฺยํ วิริยาธิปตฺเตยฺยํ จิตฺตาธิปตฺเตยฺยํ
 วมฺสาธิปตฺเตยฺยํ ทฺวักขาปฏฺฐิพํ ขิปปาภิณฺณํ ฌนฺทาธิปตฺเตยฺยํ วิริยาธิปตฺเตยฺยํ
 จิตฺตาธิปตฺเตยฺยํ วมฺสาธิปตฺเตยฺยํ สุขาปฏฺฐิพํ ทนฺธาภิณฺณํ ฌนฺทาธิปตฺเตยฺยํ
 วิริยาธิปตฺเตยฺยํ จิตฺตาธิปตฺเตยฺยํ วมฺสาธิปตฺเตยฺยํ สุขาปฏฺฐิพํ ขิปปาภิณฺณํ
 ฌนฺทาธิปตฺเตยฺยํ วิริยาธิปตฺเตยฺยํ จิตฺตาธิปตฺเตยฺยํ วมฺสาธิปตฺเตยฺยํ ตสฺมี สมเย
 ผลสฺส โหติ อวิกฺเขโป โหติ อิเม ธมฺมา กุสลา.

กตเม ธมมา กุสลา ยสมี สมเย โลกุตตรํ ฌานํ ภาเวติ นิยานิกํ
 อปจยคามิํ ทิฏฐิจิตตานํ ปหานาย ปจมาย ญมียา ปตติยา วิตกกวจิารานํ รูปสมา
 ทุติยํ ฌานํ ตติยํ ฌานํ จตุตถํ ฌานํ ปจมํ ฌานํ ปญจมํ ฌานํ อุปสมปชช
 วิหริติ ทุกขาปปฏิปทํ ทนฺธาภิณฺณํ ฉนฺทาธิปตฺเตยฺยํ วิริยาธิปตฺเตยฺยํ จิตฺตาธิปตฺเตยฺยํ
 วิมฺสาธิปตฺเตยฺยํ ทุกขาปปฏิปทํ ขิปปาภิณฺณํ ฉนฺทาธิปตฺเตยฺยํ วิริยาธิปตฺเตยฺยํ
 จิตฺตาธิปตฺเตยฺยํ วิมฺสาธิปตฺเตยฺยํ สขาปปฏิปทํ ทนฺธาภิณฺณํ ฉนฺทาธิปตฺเตยฺยํ

วิริยชาติปตฺเตยฺยํ จิตฺตชาติปตฺเตยฺยํ วิมฺสาชาติปตฺเตยฺยํ สุขาปฏฺิปปํ ขิปปภาณิณํ
อนฺุทชาติปตฺเตยฺยํ วิริยชาติปตฺเตยฺยํ จิตฺตชาติปตฺเตยฺยํ วิมฺสาชาติปตฺเตยฺยํ อทุกขมสุขาปฏฺิปปํ
ทณฺุธาณิณํ อนฺุทชาติปตฺเตยฺยํ วิริยชาติปตฺเตยฺยํ จิตฺตชาติปตฺเตยฺยํ วิมฺสาชาติปตฺเตยฺยํ
อทุกขมสุขาปฏฺิปปํ ขิปปภาณิณํ อนฺุทชาติปตฺเตยฺยํ วิริยชาติปตฺเตยฺยํ จิตฺตชาติปตฺเตยฺยํ
วิมฺสาชาติปตฺเตยฺยํ ตสฺมิ สมเย ผสฺโส โหติ อวิกฺเขโป โหติ อิเม ธมฺมา กุสลา.

ขึ้น - แรม ๙ ค่ำ

สมพุทโธ ทิปทิสฺสโธ	มหาการุณิกโก มุนิ
เอกายนํ มคฺคํ นาม	เวเนยฺยานํ อเทสยิ.
กิลิฏฺฐจิตตสฺส ตตานํ	จิตตเกฺสส วิสฺสุทฺธิยา,
โสแกนํ ปริเทวานํ	อติกกมมาย สพฺพโส.
ทุกฺขานํ โทมนสฺसानํ	อตฺถงคมาย อฏฺฐจิตฺ,
ถายสฺส เสาวธิกมมาย	นิพฺพานสฺสาภิปตฺติยา
สตีปญฺจานนาเมน	วิสสุตฺ วิธ สาสเน,
จิตตเกฺสส วิสฺสุทฺธตฺถํ	ตํ มคฺคนตมฺภณาม เส.

สติปญฺจานปาโฐ

นำ [หนุทมยํ สติปญฺจานปาฐํ ภณาม เสฯ]

อตฺถิ โข เตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมมาสมพุทฺธเณ.
เอกายโน อยํ มคฺโค สมมทกฺขาโต, สตตานํ วิสฺสุทฺธิยา, โสกปริเทวานํ สมติกกมมาย,
ทุกฺขโทมนสฺसानํ อตฺถงคมาย, ถายสฺส อธิกมมาย, นิพฺพานสฺส สจฺฉิกิริยาย.
ยทิทํ จตฺตาริ สตีปญฺจานา, กตเม จตฺตาริ.

อิธ ภิกฺขุ กาเย กายานุปสฺสี วิหริติ, อาตapi สมปชาโน สติมา วิเนยฺย
โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ. เวทนาสุ เวทนานุปสฺสี วิหริติ, อาตapi สมปชาโน สติมา
วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ. จิตฺเต จิตฺตานุปสฺสี วิหริติ, อาตapi สมปชาโน สติมา
วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ. ฐมเมสุ ฐมมานุปสฺสี วิหริติ, อาตapi สมปชาโน
สติมา วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ.

๑. กลณจ ภิกฺขุ กาเย กายานุปสฺสี วิหริติ. อิธ ภิกฺขุ อชฺฌตฺตํ วา กาเย
กายานุปสฺสี วิหริติ, พหิทฺธา วา กาเย กายานุปสฺสี วิหริติ, อชฺฌตฺตพหิทฺธา วา
กาเย กายานุปสฺสี วิหริติ, สมุทฺยธมฺมานุปสฺสี วา กายสฺมี วิหริติ, วยธมฺมานุปสฺสี
วา กายสฺมี วิหริติ. สมุทฺยวยธมฺมานุปสฺสี วา กายสฺมี วิหริติ, อตฺถิ กาโยติ วา

ปนสฺส สติ ปจฺจุปฺภุจिता โหติ, ยาวเทว ฌาณมตฺตตาย ปติสฺสติมตฺตตาย. อนิสฺสิโต จ วิหฺรติ น จ กิณฺจิ โลเก อุปาทียติ. เอวํ โข ภิกฺขุ กาเย กายานุปสฺสี วิหฺรติ.

๒. กถณฺจ ภิกฺขุ เวทนาสุ เวทนานุปสฺสี วิหฺรติ. อิทฺ ภิกฺขุ อชฺฌตฺตํ วา เวทนาสุ เวทนานุปสฺสี วิหฺรติ, พหิทฺธา วา เวทนาสุ เวทนานุปสฺสี วิหฺรติ, อชฺฌตฺตพหิทฺธา วา เวทนาสุ เวทนานุปสฺสี วิหฺรติ. สมุทฺยธมฺมานุปสฺสี วา เวทนาสุ วิหฺรติ. วยธมฺมานุปสฺสี วา เวทนาสุ วิหฺรติ. สมุทฺยวยธมฺมานุปสฺสี วา เวทนาสุ วิหฺรติ. อตฺถิ เวทนาติ วา ปนสฺส สติ ปจฺจุปฺภุจिता โหติ, ยาวเทว ฌาณมตฺตตาย ปติสฺสติมตฺตตาย. อนิสฺสิโต จ วิหฺรติ น จ กิณฺจิ โลเก อุปาทียติ. เอวํ โข ภิกฺขุ เวทนาสุ เวทนานุปสฺสี วิหฺรติ.

๓. กถณฺจ ภิกฺขุ จิตฺเต จิตฺตานุปสฺสี วิหฺรติ. อิทฺ ภิกฺขุ อชฺฌตฺตํ วา จิตฺเต จิตฺตานุปสฺสี วิหฺรติ, พหิทฺธา วา จิตฺเต จิตฺตานุปสฺสี วิหฺรติ, อชฺฌตฺตพหิทฺธา วา จิตฺเต จิตฺตานุปสฺสี วิหฺรติ, สมุทฺยธมฺมานุปสฺสี วา จิตฺตสฺมี วิหฺรติ, วยธมฺมานุปสฺสี วา จิตฺตสฺมี วิหฺรติ, สมุทฺยวยธมฺมานุปสฺสี วา จิตฺตสฺมี วิหฺรติ, อตฺถิ จิตฺตณฺติ วา ปนสฺส สติ ปจฺจุปฺภุจिता โหติ, ยาวเทว ฌาณมตฺตตาย ปติสฺสติมตฺตตาย. อนิสฺสิโต จ วิหฺรติ น จ กิณฺจิ โลเก อุปาทียติ. เอวํ โข ภิกฺขุ จิตฺเต จิตฺตานุปสฺสี วิหฺรติ.

๔. กถณฺจ ภิกฺขุ ฌมฺเมสุ ฌมฺมานุปสฺสี วิหฺรติ. อิทฺ ภิกฺขุ อชฺฌตฺตํ วา ฌมฺเมสุ ฌมฺมานุปสฺสี วิหฺรติ, พหิทฺธา วา ฌมฺเมสุ ฌมฺมานุปสฺสี วิหฺรติ, อชฺฌตฺตพหิทฺธา วา ฌมฺเมสุ ฌมฺมานุปสฺสี วิหฺรติ, สมุทฺยธมฺมานุปสฺสี วา ฌมฺเมสุ วิหฺรติ, วยธมฺมานุปสฺสี วา ฌมฺเมสุ วิหฺรติ, สมุทฺยวยธมฺมานุปสฺสี วา ฌมฺเมสุ วิหฺรติ, อตฺถิ ฌมฺมาติ วา ปนสฺส สติ ปจฺจุปฺภุจिता โหติ, ยาวเทว ฌาณมตฺตตาย ปติสฺสติมตฺตตาย. อนิสฺสิโต จ วิหฺรติ น จ กิณฺจิ โลเก อุปาทียติ. เอวํ โข ภิกฺขุ ฌมฺเมสุ ฌมฺมานุปสฺสี วิหฺรติ.

อโย โข เตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหฺตา สมฺมาสมฺพุทฺธเณ, เอกายโน มคฺโค สมฺมทกฺขาโต, สตฺตานํ วิสุทฺธิยา, โสภปริเทวานํ สมตฺติกฺกมา, ทุกฺขโทมนสฺसानํ อตฺถงฺคมา, ฌายสฺส อธิคฺมา, นิพฺพานสฺส สจฺฉิกิริยา. ยทฺธิ จตฺตาโร สติปฺภุจนาติ.

เอกายนํ ชาตฺติชยฺนตฺทสฺสี,
มคฺคํ ปชานาติ หิตานุกมฺปี,
เอเตน มคฺเคน ตริสฺสุ ปุพฺเพ,

ตริสสเร เจว ตรนติ โจชนติ.

ยานิ เว ปญจ จานานิ ปญจนิมมลโฆจโน,
เวเนยยานิ ปกาเสสิ อภินห์ ปัจจเวกขิตฺตํ.
สมมานุกิริยมานานิ สตถุศาสนการิภิ,
ตํ ตํ อตถวสํ สมมา สาธยนติ ยถารหํ,
เตสมปกาสกํ ฌมม- ปริยายํ ภณาม เส.

อภินห์ปัจจเวกขณปาฐ

นำ [หนุทมยํ อภินห์ปัจจเวกขณปาฐํ ภณาม เสฯ]

อตถิ โข เตน ภควา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมมาสมพุทฺธเณ
ปญจ จานานิ สมมทกฺขาตานิ. ยานิ อภินห์ ปัจจเวกขิตฺตพฺพานิ, อิตฺถิยา วา
ปุริเสน วา คหฺณฺเณ วา ปพฺพชิเตน วา. กตมานิ ปญจ.

๑. ชราธมฺโมมฺหิ ชริ อนุตฺตํโตติ, อภินห์ ปัจจเวกขิตฺตพฺพํ อิตฺถิยา วา ปุริเสน
วา คหฺณฺเณ วา ปพฺพชิเตน วา.

๒. พยาธิธมฺโมมฺหิ พยาธิ อนุตฺตํโตติ, อภินห์ ปัจจเวกขิตฺตพฺพํ อิตฺถิยา วา
ปุริเสน วา คหฺณฺเณ วา ปพฺพชิเตน วา.

๓. มรณธมฺโมมฺหิ มรณํ อนุตฺตํโตติ, อภินห์ ปัจจเวกขิตฺตพฺพํ อิตฺถิยา วา
ปุริเสน วา คหฺณฺเณ วา ปพฺพชิเตน วา.

๔. สพฺเพหิ เม ปิเยหิ มนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโวติ, อภินห์
ปัจจเวกขิตฺตพฺพํ อิตฺถิยา วา ปุริเสน วา คหฺณฺเณ วา ปพฺพชิเตน วา.

๕. กมฺมสฺสโกมฺหิ กมฺมทายาโท กมฺมโยนิ กมฺมพนฺธํ กมฺมปฏิสฺสรโณ, ยํ
กมฺมํ กริสฺสามิ กลฺยาณํ วา ปาปกํ วา ตสฺส ทายาโท ภวิสฺสามิตี, อภินห์
ปัจจเวกขิตฺตพฺพํ อิตฺถิยา วา ปุริเสน วา คหฺณฺเณ วา ปพฺพชิเตน วา.

อิมานิ โข เตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมมาสมพุทฺธเณ, ปญจ
จานานิ สมมทกฺขาตานิ, ยานิ อภินห์ ปัจจเวกขิตฺตพฺพานิ, อิตฺถิยา วา ปุริเสน วา
คหฺณฺเณ วา ปพฺพชิเตน วา.

ตสฺมาติหมเหติ เอวํ อภินุหํ ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ, ชราธมฺโมมฺหิ ชรํ อนตฺตีโต.
พฺยาธมฺโมมฺหิ พฺยาธํ อนตฺตีโต. มรณธมฺโมมฺหิ มรณํ อนตฺตีโต. สพฺเพหิ เม ปิเยหิ
มฺนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว. กมฺมสฺสโกมฺหิ กมฺมทายาโท กมฺมโยนิ กมฺมพฺนรฺ
กมฺมปฏิสสรณ, ยํ กมฺมํ กริสฺสามิ กลฺยาณํ วา ปาปกํ วา ตสฺส ทายาโท
ภวิสฺสามิตี. ตโต อุตฺตรปี ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ.

๑. น โข ปนาหเมว, ชราธมฺโมมฺหิ ชรํ อนตฺตีโต. อถ โข ยาวตา สตฺตานํ
อาคฺติ คฺติ จุติ อุปฺปตฺติ, สพฺเพ สตฺตา ชราธมฺมา ชรํ อนตฺตีตา. ตํ กุเตตฺถ ลพฺภา

๒. น โข ปนาหเมว, พฺยาธมฺโมมฺหิ พฺยาธํ อนตฺตีโต. อถ โข ยาวตา
สตฺตานํ อาคฺติ คฺติ จุติ อุปฺปตฺติ, สพฺเพ สตฺตา พฺยาธมฺมา พฺยาธํ อนตฺตีตา. ตํ
กุเตตฺถ ลพฺภา.

๓. น โข ปนาหเมว, มรณธมฺโมมฺหิ มรณํ อนตฺตีโต. อถ โข ยาวตา สตฺตานํ
อาคฺติ คฺติ จุติ อุปฺปตฺติ, สพฺเพ สตฺตา มรณธมฺมา มรณํ อนตฺตีตา, ตํ กุเตตฺถ ลพฺภา.

๔. น โข ปน มยฺหเมว, สพฺเพหิ ปิเยหิ มฺนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว.
อถ โข ยาวตา สตฺตานํ อาคฺติ คฺติ จุติ อุปฺปตฺติ, สพฺเพสํ สตฺตานํ ปิเยหิ
มฺนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว. ตํ กุเตตฺถ ลพฺภา.

๕. น โข ปนาหเมว. กมฺมสฺสโกมฺหิ กมฺมทายาโท กมฺมโยนิ กมฺมพฺนรฺ
กมฺมปฏิสสรณ, ยํ กมฺมํ กริสฺสามิ กลฺยาณํ วา ปาปกํ วา ตสฺส ทายาโท ภวิสฺสามิ.
อถ โข ยาวตา สตฺตานํ อาคฺติ คฺติ จุติ อุปฺปตฺติ, สพฺเพ สตฺตา กมฺมสฺสกา
กมฺมทายาทา กมฺมโยนิ กมฺมพฺนรฺ กมฺมปฏิสสรณ, ยํ กมฺมํ กริสฺสนฺติ กลฺยาณํ วา
ปาปกํ วา ตสฺส ทายาทา ภวิสฺสนฺติ. ตํ กุเตตฺถ ลพฺภาติ.

อภินุหปจฺจเวกฺขณปาโฐ นิฏฐิต.

เกณียานุโมทนาคาถา

นำ [หนุทมยํ เกณียานุโมทนาคาถาโย ภณาม เสฯ]

อคฺคิหุตฺตมฺหา ยถฺยา	สาวิตติ ฉนฺทโส มุขํ,
ราชา มุขํ มนุสฺसानํ	นทีนํ สาคโร มุขํ.
นกฺขตฺตานํ มุขํ จนฺโท	อาทิจฺโจ ตปตฺ มุขํ,
ปฺญญมาภกฺขมานานํ	สงฺโฆ เว ยชตฺ มุขํ.

ภณีสสาม มยํ คาคา
เอตา สุนนตุ สกุกจํ

กาลทานปทีปิกา,
ทายกา ปุณณคามิโน.

กาลทานสุตฺตคาคา

นำ [หนุทมยํ กาลทานสุตฺตคาคาโย ภณาม เสฯ]

กาเล ททนต์ สปลุณา	วทณฺญ วิตมจฺจรา
กาเลน ทินฺนํ อริเยสุ	อุชฺฌเตสุ ตาทิสฺ.
วิปฺปสนฺนมนฺนา ตสฺส	วิปฺปลา โหติ ทกฺขิณา.
เย ตตฺถ อนฺนโมทนต์	เวยฺยาวจํ กโรนฺติ วา.
น เตน ทกฺขิณา โอนา	เตปิ ปุณฺณสฺส ภาคิโน,
ตสฺมา ทเท อปฺปฏฺวิจฺจิตฺโต	ยตฺถ ทินฺนํ มหปฺพลํ,
ปุณฺณานิ ปโรโลกสมิ	ปตฺติจฺจา โหนติ ปาณินฺนติ.

วิหารทานคาคา

นำ [หนุทมยํ วิหารทานคาคาโย ภณาม เสฯ]

สีตํ อุณฺหํ ปฏฺิหนฺติ	ตโต วาพมิกานิ จ
สีริสเป จ มกเส	สีสิเร จาปิ วุฏฺจโย
ตโต วาตาตโป โฆโร	สญฺชาโต ปฏฺิหณฺยติ
เลนตถลฺลจ สฺขตถลฺลจ	ณายิตุํ จ วิปสฺสีตุํ
วิหารทานํ สงฺฆสฺส	อคคํ พุทฺเธหิ วณฺณิตํ
ตสฺมา หิ ปณฺชิตโต โปโส	สมปสฺสํ อตถมตฺตโน
วิหาเร การเย รมเม	वासเยตถ พหุสฺสุเต
เตสํ อนฺนญจ ปานญจ	วตถเสนาสฺซานิ จ
ทเทยฺย อุชฺฌเตสุ	วิปฺปสนฺเนน เจตสา
เต ตสฺส ธมฺมํ เทเสนฺติ	สพฺพทฺฐาปณฺุหนํ
ยํ โส ธมฺมมิธฺยายา	ปรินิพฺพาตฺยนาสวติ.

ขึ้น - แรม ๑๐ ค่ำ

สมศุครโณ พุทฺโธ	สามคฺคิยํ นิโยชโก,
สมศุครणे ฐมฺเม	สาราณียเ อเทสยิ.
อญฺญมญฺญํ ปิยตฺยา	สาธินํ คารวสฺส จ,
สงฺคหยาวิวาทาย	สามคฺคิเยกตฺยา จ.
สํวตฺตฺนฺเตว ภิกฺขุณํ	ฐมฺเมน ปฏฺฐิพฺชตํ,
เตสมฺปกาสกํ สุตฺตํ	ยํ สมฺพุทฺเธน ภาสิตํ.
สุตฺวานานุกรณน	ยถาพุทฺเธน เทสิตํ,
สาธุนํ อตฺถสิทฺธตถํ	ตํ สุตฺตฺนตํ ภณาม เส.

สาราณียธมฺมสุตฺตํ

นำ [หนุทฺมยํ สาราณียธมฺมสุตฺตํ ภณาม เส ฯ]

เอวฺมเม สุตํ. เอกํ สมยํ ภควา, สาวตฺถิยํ วิหฺรติ, เขตฺวเน อนาถปิณฺฑิกสฺส,
อาราเม. ตตร โข ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ ภิกฺขุโวลิตี.

ภทฺนเตติ เต ภิกฺขุ ภควโต ปจฺจสฺสึสฺสุ. ภควา เอตทฺโวจ, ฉยิเม ภิกฺขเว ฐมฺมา
สาราณียา ปิยกรณฺา ครุกรณฺา, สงฺคหยา อวิวาทาย สามคฺคิยา เอกีภาวาย
สํวตฺตฺนฺติ. กตเม ฉ.

๑. อิทฺ ภิกฺขเว ภิกฺขุโน, เมตฺตํ กายกมฺมํ ปจฺจุปฺภุจิตํ โหติ, สพฺรหฺมจารีสุ
อาวิ เจว รโห จ. อยมฺปิ ฐมฺโม สาราณียเ ปิยกรโณ ครุกรโณ, สงฺคหยา อวิวาทาย
สามคฺคิยา เอกีภาวาย สํวตฺตติ.

๒. ปุน จปรํ ภิกฺขเว ภิกฺขุโน, เมตฺตํ วจีกมฺมํ ปจฺจุปฺภุจิตํ โหติ,
สพฺรหฺมจารีสุ อาวิ เจว รโห จ. อยมฺปิ ฐมฺโม สาราณียเ ปิยกรโณ ครุกรโณ,
สงฺคหยา อวิวาทาย สามคฺคิยา เอกีภาวาย สํวตฺตติ.

๓. ปุน จปรํ ภิกฺขเว ภิกฺขุโน, เมตฺตํ มโนกมฺมํ ปจฺจุปฺภุจิตํ โหติ,
สพฺรหฺมจารีสุ อาวิ เจว รโห จ. อยมฺปิ ฐมฺโม สาราณียเ ปิยกรโณ ครุกรโณ,
สงฺคหยา อวิวาทาย สามคฺคิยา เอกีภาวาย สํวตฺตติ.

๔. ปุน จปรํ ภิกขเว ภิกขุ, เย เต ลาภา ฌมิกา ฌมมลทฐา, อนตมโส
ปตตปริยาปนนตตมปิ, ตถารูเปหิ ลาเภหิ อปปฏิวิภตตโกคิ โหติ, สีลวันเตหิ
สพฺรหมจารีหิ สาธารณโกคิ. อยมปิ ฌมโม สาราณียो ปยกรโณ ครุกรโณ, สงคหาย
อวิวาทาย สามคคิยา เอกีกาวาย สํวตตติ.

๕. ปุน จปรํ ภิกขเว ภิกขุ, ยานิ ตานิ สีลानิ อชณฺทานิ อฉิทฺทานิ
อสพลานิ อกมฺมาसानิ, ภูชิสฺसानิ วิญญูปสฺตถานิ อปรามญฺจानิ สมาธิสํวตตตฺตานิ
ตถารูเปสฺสุ สีเลสฺสุ สีลสามณฺณคฺโคโต วิหฺรติ, สพฺรหมจารีหิ อาวิ เจว รโห จ. อยมปิ
ฌมโม สาราณียो ปยกรโณ ครุกรโณ, สงคหาย อวิวาทาย สามคคิยา เอกีกาวาย
สํวตตติ.

๖. ปุน จปรํ ภิกขเว ภิกขุ, ยายํ ติฏฺฐิจิ อริยา นิยุยานิกา, นิยุยาติ
ตกฺกรสฺส สมฺมาทฺกฺขกฺขยาย, ตถารูปาย ติฏฺฐิจิยา ติฏฺฐิสามณฺณคฺโคโต วิหฺรติ,
สพฺรหมจารีหิ อาวิ เจว รโห จ. อยมปิ ฌมโม สาราณียो ปยกรโณ ครุกรโณ,
สงคหาย อวิวาทาย สามคคิยา เอกีกาวาย สํวตตติ.

อิเม โข ภิกขเว ฉ ฌมฺมา สาราณียา ปยกรณฺา ครุกรณฺา, สงคหาย อวิวาทาย
สามคคิยา เอกีกาวาย สํวตตตฺตติ. อิทมฺโวจ ภควา, อตตมฺนา เต ภิกฺขุ ภควโต
ภาสิตํ, อภินนฺทฺนติ.

สาราณียมฺมสฺสฺสํ นิกฺขิตํ.

มหาการุณโก พุทฺโธ	สาวกานํ หิตเอสโก,
วฺุฑฺฒี อากงฺขมาโน ว	ฌมฺเม สมฺพุทฺธเทสิเต.
ภิกฺขุณํ สมฺมทกฺขาสิ	ฌมฺเม อปริหานิเย,
สฺสฺสฺวานุปฺปฏิปตฺยตฺถํ	ตํ สฺสฺสฺตตฺตํ ภณาม เส.

ภิกฺขุอปริหานิยมฺมสฺสฺสํ

นำ [หนฺมยํ ภิกฺขุอปริหานิยมฺมสฺสฺสํ ภณาม เสฯ]

เอวฺมเม สฺสฺสํ. เอกํ สมฺยํ ภควา. ราชคฺเห วิหฺรติ, คิขฺมกฺกุญฺเฒ ปพฺพเต.
ตตร โข ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ. สตฺต โว ภิกฺขเว อปริหานิเย ฌมฺเม เทเสสฺสามิ,

ตำ สุธาณ สาธุกัม มนสิกรโธ ภาสิสสามิตี. เอวมภนเตติ โข เต ภิกขุ ภควโต
ปจจสัสสุ. ภควา เอตทโวจ. กตเม จ ภิกขเว สตต อปริหานิยา ธมมา.

๑. ยาวกัณฺณจ ภิกขเว ภิกขุ, อภินุหสนฺนิปาตา ภวิสฺสนฺติ สมนิปาตพฺพลา
วฺชฺชติเยว ภิกขเว ภิกขุณฺ ปาฏิกฺกขา โน ปริหานิ.

๒. ยาวกัณฺณจ ภิกขเว ภิกขุ สมคฺคา สมนิปติสฺสนฺติ, สมคฺคา วุจฺจิสฺสนฺติ,
สมคฺคา สงฺฆกรณียานิ กริสฺสนฺติ. วฺชฺชติเยว ภิกขเว ภิกขุณฺ ปาฏิกฺกขา โน ปริหานิ.

๓. ยาวกัณฺณจ ภิกขเว ภิกขุ, อปฺพลยตฺตํ น ปฺพลยเปสฺสนฺติ, ปฺพลยตฺตํ
น สมฺมจฺฉินฺทิสฺสนฺติ, ยถาปฺพลยตฺเตสฺส สีกฺขาปเทสฺส สમાทาย วตฺติสฺสนฺติ. วฺชฺชติเยว
ภิกขเว ภิกขุณฺ ปาฏิกฺกขา โน ปริหานิ.

๔. ยาวกัณฺณจ ภิกขเว ภิกขุ, เย เต ภิกขุ เถรา รตฺตถณฺณ จิรปพฺพชิตา,
สงฺฆปิตโร สงฺฆปริณายกา, เต สกฺกริสฺสนฺติ ครุกริสฺสนฺติ มาเนสฺสนฺติ ปุเชสฺสนฺติ
เตสฺสจ โสตพฺพํ มณฺณิสฺสนฺติ. วฺชฺชติเยว ภิกขเว ภิกขุณฺ ปาฏิกฺกขา โน ปริหานิ.

๕. ยาวกัณฺณจ ภิกขเว ภิกขุ, อุปฺปนฺนาย ตณฺหาโย โปโนพฺภวีกาย โน วสฺ
คจฺฉิสฺสนฺติ. วฺชฺชติเยว ภิกขเว ภิกขุณฺ ปาฏิกฺกขา โน ปริหานิ.

๖. ยาวกัณฺณจ ภิกขเว ภิกขุ, อารณฺณเกสฺส เสนาสเนสฺส สาเปกฺขา ภวิสฺสนฺติ.
วฺชฺชติเยว ภิกขเว ภิกขุณฺ ปาฏิกฺกขา โน ปริหานิ.

๗. ยาวกัณฺณจ ภิกขเว ภิกขุ, ปจฺจตฺตถณฺณเว สตี อฺปปจฺเจสฺสนฺติ, กิณฺติ
อนาคตา จ เปสฺสา สพฺรหมจาริ อาคจฺเจยฺยํ, อาคตา จ เปสฺสา สพฺรหมจาริ ผาสฺสุ
วิหเรยฺยุนฺติ. วฺชฺชติเยว ภิกขเว ภิกขุณฺ ปาฏิกฺกขา โน ปริหานิ.

ยาวกัณฺณจ ภิกขเว อิเม สตต อปริหานิยา ธมมา ภิกขุสฺส จสฺสนฺติ. อิเมสฺ
จ สตตสฺส อปริหานิเยสฺส ธมฺเมสฺส ภิกขุ สนฺทิสฺสิสฺสนฺติ. วฺชฺชติเยว ภิกขเว ภิกขุณฺ
ปาฏิกฺกขา โน ปริหานิ.

อิทมฺโวจ ภควา, อตฺตมฺนา เต ภิกขุ ภควโต ภาสิตํ, อภินนฺทุนฺติ.

ภิกขุอปริหานิยธมฺมสุตฺตํ นิฏฺฐิตํ.

เทวตาทีสุสทกฺขิณฺณโมทนาคาถา

นำ [หนุทมฺยํ เทวตาทีสุสทกฺขิณฺณโมทนาคาถาโย ภณาม เสฯ]

ยสมี ปเทเส กปเปติ
สีลวันเตตถ โภเชตวา
ยา ตตถ เทวตา อาสุ
ตา ปุชิตา ปุชยนติ
ตโต นํ อนุกมฺปนติ
เทวตานุกมฺปิโต โปโส

วาสํ ปณฺทิตชาติโย,
สณฺณเต พุรหมจารีโน.
ตาสํ ทกฺขิณมาทิสเ,
มานิตา มานยนติ นํ.
มาตา ปุตฺตํว โอรสํ,
สทา ภทฺธานิ ปสฺสตี.

เทวตาสถสมณุตตนาถา

นำ [หนุทมยํ เทวตาสถสมณุตตนาถาโย ภณาม เส]

ยานีธ ภูตานิ สมากตานิ,
ภุมมานิ วา ยานิ ว อนุตฺตลิกฺเข.
สพฺเพ ว ภูตา สุขมนา ภวนฺตุ,
อโถปิ สกฺกจฺจ สุขนฺนฺตุ ภาสิตํ.
สุภาสิตํ กิณฺจิปิ โว ภณฺณมุ,
ปุณฺณเย สตุปฺปาทกรํ อปาปํ,
ธมฺมูปเทสํ อนุการกานํ,
ตสฺมา हि ภูตานิ สเมนฺตุ สพฺเพ,
เมตฺตํ กโรถ มานุสฺสียา ปชาย.
ภูเตสุ พาวุฬํ กตภตฺติกาย,
ทิวา จ รตฺโต จ หรฺนตี เย พลี,
ปจฺโจปการํ อภิกงฺขมานา.
เต โข มนุสฺสสา ตนฺนฺกานฺนภาวา,
ภูตา วิเสเสน มหิทธิกา จ,
อทิสฺสมานา มนุเชหิ ฌาตา,
ตสฺมา हि เน รกฺขถ อปฺปมตฺตา.

ขึ้น - แรม ๑๑ ค่ำ

สเทวโก อัย โลโก
ยมมคค์ อปฺปนฺนโต
มคฺคกฺขายินมคฺโค โส
ตํ เว มคฺคํ อภิญฺณาย
สยํ เตเนว คนฺตวาน
สมมานุปฏิปตฺยตถํ
นानาวิเรหุปาเยภี
ตมฺมคคฺทึปํ สุตตํ
วตฺถุตฺตเย ปสนฺนํ
ภีโย ปสาทุปฺปาเทน
สวตฺถิสานตถํ

สมารโก สพฺรหมโก
สพฺพทฺฐา น มุจฺจติ.
ภควา มคฺคโกวิโท,
ทฺฐสงฺขยคามินิ.
ปตฺโต โพธิมนฺตตรํ,
สตฺตานํ โพธิคามินิ.
ปเวเทสิ หิตฺสโก,
ยํ สมฺพุทฺเธน ภาสิตํ.
สาธุนํ ธมฺมคามินิ,
ทฺธิญฺโฐชฺครณฺน จ,
ตํ สุตฺตํ ภาณาม เส.

มคฺควิภงฺกสฺสุตฺตํ

นำ [หนุทมยํ มคฺควิภงฺกสฺสุตฺตํ ภาณาม เสฯ]

เอวฺมเม สุตฺตํ. เอกํ สมยํ ภควา, สวตฺถิยํ วิหฺรติ, เชตวเน อนาถปิณฺฑิกสฺส,
อาราเม, ตตร โข ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ ภิกฺขโวติ. ภทฺนเตติ เต ภิกฺขุ
ภควโต ปจฺจสฺสํ, ภควา เอตทวโจ.

อริยํ โว ภิกฺขเว อญฺจํคิกํ มคฺคํ เทสิสฺสามิ วิภสิสฺสามิ, ตํ สฺสณฺณํ สาธุกํ
มนสิกรโธ ภาสิสฺสามิ. เอวฺมภทฺนเตติ โข เต ภิกฺขุ ภควโต ปจฺจสฺสํ. ภควา
เอตทวโจ. กตฺโม จ ภิกฺขเว อริโย อญฺจํคิโก มคฺโค. เสยฺยถิ. สมฺมาทฺธิญฺ
สมฺมาสงฺกปโป, สมฺมาวาจา สมฺมากมฺมโนโต สมฺมาอาชีโว, สมฺมาวายาโม สมฺมาสติ
สมฺมาสมาธิ.

๑. กตมา จ ภิกขเว สมมาทิฏฐิ. ยัม โข ภิกขเว ทุกฺขเณ ญาณํ ทุกฺขสมุทฺเพ ญาณํ ทุกฺขนิโรธเณ ญาณํ ทุกฺขนิโรธคามินิยา ปฏิปทาย ญาณํ. อयัม วุจฺจติ ภิกขเว สมมาทิฏฐิ.

๒. กตโม จ ภิกขเว สมมาสงกปโป. โย โข ภิกขเว เนกขมมสงกปโป อพฺยาปาทสงกปโป อวิหีสาสงกปโป. อयัม วุจฺจติ ภิกขเว สมมาสงกปโป.

๓. กตมา จ ภิกขเว สมมาวาจา. ยา โข ภิกขเว มุสาวาทา เวรมณี, ปิสุณาย วาจาเย เวรมณี, ผรุสาย วาจาเย เวรมณี, สมผุปปลาปา เวรมณี. อयัม วุจฺจติ ภิกขเว สมมาวาจา.

๔. กตโม จ ภิกขเว สมมากมมฺนโต. ยา โข ภิกขเว ปาณาติปาตา เวรมณี, อทินฺนาทนา เวรมณี, อพฺรหฺมจริยา เวรมณี. อยัม วุจฺจติ ภิกขเว สมมากมมฺนโต.

๕. กตโม จ ภิกขเว สมมาอาชีโว. อิทฺ ภิกขเว อริยสาวโก มิจฺฉาอาชีโว ปทาย, สมมาอาชีเวน ชีวิกํ กปฺเปติ. อยัม วุจฺจติ ภิกขเว สมมาอาชีโว.

๖. กตโม จ ภิกขเว สมมาวายาโม. อิทฺ ภิกขเว ภิกขุ อนุปฺปन्नํ ปาปกาณํ อกุสลํ ฐมฺมานํ อนุปฺปาทาย, ฌนํ ชเนติ วายมตี วิริยํ อารภติ จิตฺตํ ปคฺคณฺหาติ ปทหติ. อุปฺปन्नํ ปาปกาณํ อกุสลํ ฐมฺมานํ ปหานาย, ฌนํ ชเนติ วายมตี วิริยํ อารภติ จิตฺตํ ปคฺคณฺหาติ ปทหติ. อนุปฺปन्नํ กุสลํ ฐมฺมานํ อุปฺปาทาย, ฌนํ ชเนติ วายมตี วิริยํ อารภติ จิตฺตํ ปคฺคณฺหาติ ปทหติ. อุปฺปन्नํ กุสลํ ฐมฺมานํ จิตฺตํ อสมฺโมสาย ภิกฺขโสภาวาย เวปุลฺลํ ภาวนํ ปาริปุริยา, ฌนํ ชเนติ วายมตี วิริยํ อารภติ จิตฺตํ ปคฺคณฺหาติ ปทหติ. อยัม วุจฺจติ ภิกขเว สมมาวายาโม.

๗. กตมา จ ภิกขเว สมมาสติ. อิทฺ ภิกขเว ภิกขุ กาเย กายานุสฺสี วิหฺรติ อาตาปี สมฺปชาโน สติมา วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ. เวทนาสุ เวทนานุสฺสี วิหฺรติ, อาตาปี สมฺปชาโน สติมา วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ. จิตฺเต จิตฺตานุสฺสี วิหฺรติ, อาตาปี สมฺปชาโน สติมา วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ. ฐมฺเมสุ ฐมฺมานุสฺสี วิหฺรติ, อาตาปี สมฺปชาโน สติมา วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ. อยัม วุจฺจติ ภิกขเว สมมาสติ.

๘. กตโม จ ภิกขเว สมมาสมาธิ. อิทฺ ภิกขเว ภิกขุ วิวิจฺเจว กาเมหิ วิวิจฺจ อกุสเลหิ ฐมฺเมหิ, สวิตกุกํ สวิจารํ วิเวกขมฺปีติสุขํ ปจฺมํ ฌานํ อุปสมฺปชฺช วิหฺรติ. วิตกฺกวิจฺจารานํ วูปสฺมา, อชฺฌตฺตํ สมฺปสาหนํ เจตฺโส เอโกทิกาวํ อวิตกุกํ อวิจารํ,

สมาธิชมปิติสุขิ ทุติยั ฌานั อุปสมปชช วิหริติ. ปิตียา จ วิราคา อุเปกขโก จ
วิหริติ สโต จ สมปชาโน, สุขญจ กาเยน ปภิสัเวเทติ, ยนตัม อริยา อากิขนติ
อุเปกขโก สติมา สุขวิหารีติ, ตติยั ฌานั อุปสมปชช วิหริติ. สุขสส จ ปหانا
ทุกขสส จ ปหانا, ปุพเพ ว โสมนสสโทมนสสานั อตถงคมา, อทุกขมสุขิ
อุเปกขาสติปาริสุทธิ, จตฺตถั ฌานั อุปสมปชช วิหริติ. อัย วุจจติ ภิกขเว
สมมาสมาธิติ.

อิทมโวจ ภควา. อตตมนา เต ภิกขู ภควโต ภาสิตัม อภินนฺทนต์.

มคฺควิภงฺกตฺตํ นิฏฺฐิตํ.

อฏฺฐงฺกิกมคฺคคาถา

นำ [หนุทมยํ อฏฺฐงฺกิกมคฺคคาถาโย ภณาม เสฯ]

มคฺคานฏฺฐงฺคิโก เสฏฺโฐ	สจฺจานั จตุโร ปทา,
วิราโค เสฏฺโฐ ธมฺมานั	ทิปทานญจ จกฺขมา.
เอเสว มคฺโค นตถญโย	ทสฺสนสฺส วิสุทฺธิยา,
เอตถฺหิ ตุมฺहे ปฏฺธิปชฺชถ	มารเสนปโปมฺहनั
เอตถฺหิ ตุมฺहे ปฏฺธิปนฺนา	ทุกฺขสฺสนตฺตํ กริสฺสถ
อกฺขาโต โว มยา มคฺโค	อญฺญาย สลฺลสฺตถนั.
ตุมฺเหหิ กิจฺจํ อาตปฺปิ	อกฺขาตาโร ตถาคตา,
ปฏฺธิปนฺนา ปโมกฺขนติ	ฌายิโน มารพฺพณฺนาติ.

ปริตฺตกรณปาฐ

นำ [หนุทมยํ ปริตฺตกรณปาฐั ภณาม เสฯ]

ยาวตา สตฺตา อปทา วา ทฺวิปปทา วา จตฺตูปทา วา พหุปปทา วา,
รूपิโน วา อรูปิโน วา สญฺญิโน วา อสญฺญิโน วา เนวสญฺญินาสญฺญิโน วา,
ตถาคโต เตสํ อคฺคมกฺขายติ อรหํ สมมาสมฺพุทฺโธ. เย โข พุทฺเธ ปสนฺนา
อคฺเค เต ปสนฺนา, อคฺเค โข ปน ปสนฺนानั อคฺโค วิปาโก.

ยงกิลฺลิจิ วิตฺตํ อิทฺ วา หุริํ วา,
สคฺเคสุ วา ยํ รตนํ ปณฺตี.
น โน สมํ อตฺถิ ตถาคเตน,
อิทฺมปิ พุทฺเธ รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.

ยาวตา ฌมฺมา สงฺขตา วา อสงฺขตา วา, วิราโค เตสํ อคฺคมกฺขายติ,
ยทิตฺ มทนิมฺมทโน ปิปาสวินโย อาลยสมฺมุขมาโต วณฺณปจฺเฉโท ตณฺหกฺขโย วิราโค
นิโรธो นิพฺพานํ, เย โข วิราคฌมฺเม ปสนฺนา อคฺเค เต ปสนฺนา, อคฺเค โข
ปน ปสนฺนํ อคฺโค วิปาโก.

ขยํ วิรํ อมตํ ปณฺตี,
ยทชฺฌคฺคา สกฺยมนฺนี สมหิโต.
น เตน ฌมฺเมน สมตฺถิ กิลฺลิจิ,
อิทฺมปิ ฌมฺเม รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.

ยาวตา ฌมฺมา สงฺขตา, อริโย อณฺจจฺจโก มคฺโค เตสํ อคฺคมกฺขายติ,
เสยฺยถิตฺ, สมฺมาทิฏฺฐิ สมฺมาสงฺกปโป, สมฺมาวาจา สมฺมากมฺมนโต สมฺมาอาชีโว,
สมฺมาวายาโม สมฺมาสติ สมฺมาสมาธิ. เย โข อริยมคฺคฌมฺเม ปสนฺนา อคฺเค
เต ปสนฺนา, อคฺเค โข ปน ปสนฺนํ อคฺโค วิปาโก.

ยมฺพุทฺธเสฏฺโฐ ปริวณฺณยิํ สุจี,
สมาธิมานนฺตริกฺกณฺณมาหุ.
สมาธินา เตน สโม น วิชฺชติ,
อิทฺมปิ ฌมฺเม รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ.

ยาวตา สงฺฆา วา คณา วา, ตถาคตสาวกสงฺโฆ เตสํ อคฺคมกฺขายติ.
ยทิตฺ จตฺตาริ ปุริสยฺุคานิ อณฺฐ ปุริสปุคฺคลา. เย โข สงฺฆे ปสนฺนา อคฺเค เต
ปสนฺนา, อคฺเค โข ปน ปสนฺนํ อคฺโค วิปาโก.

เย ปุคฺคลา อณฺฐ สตํ ปสฺนุจฺา,
จตฺตาริ เอตานิ ยฺุคานิ โหนติ.

เต ทกขิณเอยยา สุกตสส สาวกา,
เอเตสุ ทินนานิ มหปผลานิ.
อิทมปิ สงฺฆे รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺติ โหตุ.
เย สุปฺปยุตฺตา มนสา ทพฺเหน,
นิกฺกามิโน โคตมสาสนมฺหิ.
เต ปตฺติปตฺตา อมตํ วิคฺยห,
ลหฺธา มุธา นิพฺพุตฺติ ภูณฺชมานา.
อิทมปิ สงฺฆे รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺติ โหตุ.
ชีณํ ปุราณํ นวํ นตฺติ สมภวํ,
วิรตฺตจิตฺตายตฺติเก ภาวสฺมี.
เต ชีณพีชา อวิรุฬฺหิณฺนทา,
นิพฺพนฺติ อีรา ยถายมปทีโป.
อิทมปิ สงฺฆे รตนํ ปณฺตี,
เอเตน สจฺเจน สุวตฺติ โหตุ.

ขึ้น – แรม ๑๒ ค่ำ

ธมฺมสงฺคณีมาติกาปาฐ

นำ [หนุทมย์ ธมฺมสงฺคณีมาติกาปาฐํ ภาณม เส ฯ]

กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา อพฺยากตา ธมฺมา.

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ธมฺมา ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ธมฺมา
อทุกฺขมฺสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ธมฺมา.

วิปากา ธมฺมา วิปากธมฺมธมฺมา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา.

อนุปาตินฺนุปาทานิยา ธมฺมา อนุปาตินฺนุปาทานิยา ธมฺมา อนุปาตินฺนอนุปาทา-
นินยา ธมฺมา.

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลีสิกา ธมฺมา อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลีสิกา ธมฺมา อสงฺกิลิฏฺฐาสงฺกิลีสิกา
ธมฺมา.

สวิตกฺกสวิจารรา ธมฺมา อวิตกฺกสวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกาวิจารรา ธมฺมา.

ปีติสหคฺตา ธมฺมา สุขสหคฺตา ธมฺมา อูปฺเภฺวชาสหคฺตา ธมฺมา.

ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมา ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา เนวทสฺสเนน
นภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา.

ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา ธมฺมา ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกา ธมฺมา
เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกา ธมฺมา.

อจฺยคามิโน ธมฺมา อปจฺยคามิโน ธมฺมา เนวจฺยคามิโน นาปจฺยคามิโน ธมฺมา.

เสกฺขา ธมฺมา อเสกฺขา ธมฺมา เนวเสกฺขา นาเสกฺขา ธมฺมา.

ปริตฺตา ธมฺมา มหคฺคตา ธมฺมา อปฺปมาณา ธมฺมา.

ปริตฺตารมฺมณา ธมฺมา มหคฺคตารมฺมณา ธมฺมา อปฺปมาณารมฺมณา ธมฺมา.

หีนฺา ธมฺมา มชฺฌิมา ธมฺมา ปณฺีตา ธมฺมา.

มิจฺจตฺตนิยตา ธมฺมา สมฺมตฺตนิยตา ธมฺมา อนิยตา ธมฺมา.

มคฺคารมฺมณา ธมฺมา มคฺคเหตุกา ธมฺมา มคฺคาธิปฺตีโน ธมฺมา.

อุปฺปนฺนา ธมฺมา อนุปฺปนฺนา ธมฺมา อุปฺปาทีโน ธมฺมา.

อดีตตา ธมฺมา อนาคตา ธมฺมา ปัจจุปปนนา ธมฺมา.

อดีตารมฺมณา ธมฺมา อนาคตารมฺมณา ธมฺมา ปัจจุปปนนารมฺมณา ธมฺมา.

อชฺมตฺตา ธมฺมา พหิทฺธา ธมฺมา อชฺมตฺตพหิทฺธา ธมฺมา.

อชฺมตฺตารมฺมณา ธมฺมา พหิทฺธารมฺมณา ธมฺมา อชฺมตฺตพหิทฺธารมฺมณา
ธมฺมา

สนิทฺสสนสปปฏฺฐิมา ธมฺมา อนิทฺสสนสปปฏฺฐิมา ธมฺมา อนิทฺสสนาปปฏฺฐิมา
ธมฺมา.

วิปัสสนาภูมิปาฐ

นำ [หนุทมยํ วิปัสสนาภูมิปาฐํ ภาณมเส ฯ]

ปลงฺกขณธา. รูปกฺขนโร, เวทนากฺขนโร, สลฺลวากฺขนโร, สงฺขารกฺขนโร,
วิญฺญาณกฺขนโร.

ทฺวาทสายนฺนิ. จกฺขวายนํ รูปายตนํ, โสตายตนํ สทฺทายนํ, ฆานายตนํ
คนฺธายนํ, ชิวฺหายนํ รสายนํ, กายายตนํ โผฏฺฐพฺพายตนํ, มนายนํ ธมฺมายนํ.

อภฺยาส ธาตุโย. จกฺขุธาตุ รูปธาตุ จกฺขุวิญฺญาณธาตุ, โสตธาตุ สทฺทธาตุ
โสตฺวิญฺญาณธาตุ, ฆานธาตุ คนฺธธาตุ, ฆานวิญฺญาณธาตุ, ชิวฺหาธาตุ รสธาตุ
ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุ, กายธาตุ โผฏฺฐพฺพธาตุ กายวิญฺญาณธาตุ, มโนธาตุ ธมฺมธาตุ
มโนวิญฺญาณธาตุ.

พาวิสฺตินฺทริยานิ. จกฺขุนฺทริยํ โสตฺินฺทริยํ ฆานินฺทริยํ ชิวฺหินฺทริยํ กายินฺทริยํ
มโนินฺทริยํ, อิตฺถินฺทริยํ ปฺริสฺสินฺทริยํ ชีวิตฺตินฺทริยํ, สฺชินฺทริยํ ทฺกฺชินฺทริยํ โสมนสฺสินฺทริยํ
โทมนสฺสินฺทริยํ อุเปกฺชินฺทริยํ, สทฺธิินฺทริยํ วิริยินฺทริยํ สตฺตินฺทริยํ สฺมาธิินฺทริยํ
ปฺลยฺณินฺทริยํ อนนฺยตฺถตฺถสฺสํมิตฺตินฺทริยํ อณฺณินฺทริยํ อณฺณตาวินฺทริยํ.

จตฺตาริ อริยสจฺจานิ. ทฺกฺขํ อริยสจฺจํ, ทฺกฺกฺขสมฺมทโย อริยสจฺจํ, ทฺกฺกฺขนิโรโร
อริยสจฺจํ, ทฺกฺกฺขนิโรธคามินี ปฏฺฐิปทา อริยสจฺจํ

อวิชฺชาปจฺจยา สงฺขารา, สงฺขารปจฺจยา วิญฺญาณํ, วิญฺญาณปจฺจยา นามรูปํ,
นามรูปปจฺจยา สฬายตนํ, สฬายตนปจฺจยา ผสฺโส, ผสฺสปจฺจยา เวทนา,
เวทนาปจฺจยา ตณฺหา, ตณฺหาปจฺจยา อุปาทานํ, อุปาทานปจฺจยา ภโว,

ภวปัจจยา ชาติ, ชาติปัจจยา ชรามรณํ โสภปริเทวทุกขโทมนสสุปายาสา สมภวานติ.
เอวเมตสฺส เกวลสฺส ทุกขกฺขนธสฺส, สมฺทโย โหติ.

อวิชฺชาเยว อเสสวिरาคนิโรธา สงฺขารนิโรธ, สงฺขารนิโรธา วิญฺญาณนิโรธ,
วิญฺญาณนิโรธา นามรูปนิโรธ, นามรูปนิโรธา สฬายตนนิโรธ, สฬายตนนิโรธา
ผัสสนิโรธ, ผัสสนิโรธา เวทนานิโรธ, เวทนานิโรธา ตณฺหานิโรธ, ตณฺหานิโรธา
อุปาทานนิโรธ, อุปาทานนิโรธา ภวนิโรธ, ภวนิโรธา ชาตินิโรธ, ชาตินิโรธา ชรามรณํ
โสภปริเทวทุกขโทมนสสุปายาสา นิรุชฌนติ. เอวเมตสฺส เกวลสฺส ทุกขกฺขนธสฺส, นิโรธ
โหติ.

ปฏฐานมาติกาปาฐ

นำ [หนุทมยํ ปฏฐานมาติกาปาฐํ ภณาม เสฯ]

เหตุปัจจโย, อารมฺมณปัจจโย, อธิปติปัจจโย, อนนฺตรปัจจโย, สมนฺตรปัจจโย,
สหชาตปัจจโย, อณฺณมณฺณปัจจโย, นิสฺสยปัจจโย, อุปนิสฺสยปัจจโย, ปุเรชาตปัจจโย,
ปจฺจชาตปัจจโย, อาเสวนปัจจโย, กมฺมปัจจโย, วิปากปัจจโย, อาหารปัจจโย,
อินฺทริยปัจจโย, ฌานปัจจโย, มคฺคปัจจโย, สมฺปยุตฺตปัจจโย, วิปฺปยุตฺตปัจจโย,
อตฺถิปจฺจโย, นตฺถิปจฺจโย, วิคตปัจจโย, อวิคตปัจจโย.

อคฺคปฺปสาทสฺสุตฺตคาถา

นำ [หนุทมยํ อคฺคปฺปสาทสฺสุตฺตคาถาโย ภณาม เสฯ]

อคฺคโต เว ปสนฺนํ	อคฺคํ ธมฺมํ วิชานตํ,
อคฺเค พุทฺธํ ปสนฺนํ	ทกฺขิณฺณเย อนุตฺตเร.
อคฺเค ธมฺเม ปสนฺนํ	วिरาคุปสฺเม สุขे,
อคฺเค สงฺฆे ปสนฺนํ	ปุณฺณกฺเขตฺเต อนุตฺตเร.
อคฺคสฺมี ทานํ ทตฺตํ	อคฺคํ ปุณฺณํ ปวทฺธมฺติ,
อคฺคํ อายุ จ วณฺโณ จ	ยโส กิตฺติ สุขํ พลํ.
อคฺคสฺส ทาตา เมธาวิ	อคฺคธมฺมสมาหิโต,
เทวภูโต มนุสฺโส वा	อคฺคปฺปโต ปโมทตีติ

นิธิกณฺทสฺสทุตฺตกาถา

นำ [หนฺมยํ นฺธิกณฺทสฺสทุตฺตกาถาโย ภณาม เสฯ]

นิธิ นิเรติ ปุริโส
 อตเถ กิจฺเจ สมฺปฺปนฺเน
 ราชโต วา ทฺรุตฺตสฺส
 อธิสฺส วา ปโมกฺขาย
 เอตตฺตถาย โลกสฺมี
 ตาวสฺสนิหิตํ สนฺโต
 น สพฺโพ สพฺพทาเยว
 นิธิ วา จานา จวติ
 นาคา วา อปนาเมนฺติ
 อปฺปิยา วาปิ ทายาทา
 ยทา ปุณฺณกฺขโย โหติ
 ยสฺส ทาเนน สีเลน
 นิธิ สฺสนิหิตํ โหติ
 เจติยมฺหิ จ สงฺฆे วา
 มาตริ ปิตริ วาปิ
 เอโส นิธิ สฺสนิหิตํ
 ปทาย คมนฺิเยสุ
 อสาลารณฺมณฺเณสํ
 กยิราถ ธีโร ปุณฺณานิ
 เอส เทวมนุสฺसानํ
 ยํ ยํ เทวภิพฺตฺเถนฺติ
 สุวณฺณตา สุสรฺตา
 อาธิปจฺจํ ปรีวาโร
 ปเทสฺรชฺชํ อิสฺสรียํ
 เทวฺรชฺชมฺปิ ทิพฺเพสุ
 มานุสฺสิกา จ สมฺปตฺติ

คมฺภีเร อุทกนฺติเก
 อตถาย เม ภวิสฺสติ.
 โจรโต ปิพิตสฺส วา,
 ทฺพภิกฺখে อาปทาสุ วา.
 นิธิ นาม นิธิยฺยติ,
 คมฺภีเร อุทกนฺติเก.
 ตสฺส ตํ อุปกปฺปติ,
 สยฺยา วาสฺส วิมฺยุหฺติ.
 ยกฺขา วาปิ หรณฺติ นํ,
 อุทฺธรณฺติ อปสฺสโต,
 สพฺพเมตํ วินสฺสติ.
 สยฺยเมว ทเมว จ,
 อิตฺถิยา ปุริสสฺส วา.
 ปุคฺคเล อติถีสฺสุ วา,
 อโถ เชฏฺฐมฺหิ ภาตริ.
 อเชยฺโย อนุคามิโย,
 เอตํ อาทาย คจฺฉติ.
 อโจรฺหรณฺ นิธิ,
 โย นิธิ อนุคามิโก.
 สพฺพกามทโท นิธิ,
 สพฺพเมเตน ลพฺภติ.
 สุสณฺจํ สฺสรูปตา,
 สพฺพเมเตน ลพฺภติ.
 จกฺกวตฺติสฺสํ ปิยํ,
 สพฺพเมเตน ลพฺภติ.
 เทวโลเก จ ยา รติ,

ยา จ นิพพานสมปตติ
मितตสมปทมาคมม
วิชาวิมุตติวสีภาโว
ปฐิสมภิตา วิโมกขา จ
ปัจเจกโพธิ พุทธภูมิ
เอว มหตติกา เอสา
ตสฺมา อีรา ปสฺสนติ

สพพเมเตน ลพภติ.
โยนิโส เจ ปญฺชโต,
สพพเมเตน ลพภติ.
ยา จ สาวกปารมี,
สพพเมเตน ลพภติ.
ยทิตํ ปุญฺญสมปทา,
ปญฺทิตา กตปุญฺญตนฺติ.

๑๖ คาทิกิ่ง

อาทียสุตฺตคาถา

นำ [หนุทมย์ อาทียสุตฺตคาถาโย ภณาม เสฯ]

ภุตฺตา โภคา ภฺภา ภจจา
อุทฺตคฺคา ทกฺขิณา ทินฺนา
อุปฺภจฺจिता สีสวนฺโต
ยทตฺถํ โภคมิจฺเจยฺย
โส เม อตฺถโธ อนุปฺปตฺโต
เอตํ อนุสฺสริ มจฺโจ
อิเธว นํ ปสฺสนติ

วิติณฺณา อาปทาสุ เม
อโธ ปญฺจ พลี กตา
สญฺญตา พุรหฺมจาริโน
ปญฺทิตฺโต ฆรมาวสํ
กตํ อนนฺตฺตาปิยํ
อริยธฺมเม จิตฺโต นโร
เปจฺจ สคฺเค ปโมทตฺติ.

๓ คาทิกิ่ง อนุโมทนา ในการทำบุญปี ตามที่เคยทำมา.

ขึ้น - แรม ๑๓ ค่ำ

โอวาทปาฏิโมกฺขาธิปาฐะ

นำ [หนบทม์ โอวาทปาฏิโมกฺขาธิปาฐะ ภาณม เสฯ]

อุทฺทิฏฺฐัง โข เตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมาสมพุทฺธเณ,
โอวาทปาฏิโมกฺขํ ตีหิ คาลาหิ,

ชนฺตี ปรมํ ตโป ตีติกฺขา,
นิพฺพานํ ปรมํ วทนฺติ พุทฺธา,
น หิ ปพฺพชิตो ปรุปฺมาตี,
สมโณ โหติ ปริ วิหะยนฺโต,

สพฺพปาปสฺส อกรรมํ	กุสฺลสฺสูปสมฺปทา,
สจิตฺตปริโยทปนํ	เอตํ พุทฺธาน สาสนํ.
อนฺูปวาโท อนฺูปมาโต	ปาฏิโมกฺเข จ สํวโร,
มตฺตถลฺลดา จ ภาตฺตสมิ	ปนฺตถลฺลจ สยนาสนํ,
อจิจฺตเต จ อาโยโค	เอตํ พุทฺธาน สาสนนฺติ.

อนกปริยาเยน โข ปน เตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา
สมฺมาสมพุทฺธเณ, สิลํ สมฺมทกฺขาตํ สมาธิ สมฺมทกฺขาโต ปญฺญา สมฺมทกฺขาตา.

กถลฺลจ สิลํ สมฺมทกฺขาตํ ภควตา. เหมจฺจิเมนปิ ปริยาเยน, สิลํ สมฺมทกฺขาตํ
ภควตา. อุปริเมนปิ ปริยาเยน, สิลํ สมฺมทกฺขาตํ ภควตา. กถลฺลจ เหมจฺจิเมน
ปริยาเยน, สิลํ สมฺมทกฺขาตํ ภควตา. อธิ อริยสาวโก ปาณาติปาตา ปฏฺวิวิโร โหติ,
อทินฺนาทานา ปฏฺวิวิโร โหติ, กาเมสุ มิจฺฉาจารา ปฏฺวิวิโร โหติ, มุสาวาทา
ปฏฺวิวิโร โหติ, สุราเมรยมชฺชปมาทญฺจานา ปฏฺวิวิโร โหตฺติ. เอวํ โข เหมจฺจิเมน
ปริยาเยน, สิลํ สมฺมทกฺขาตํ ภควตา. กถลฺลจ อุปริเมน อุปริยาเยน, สิลํ สมฺมทกฺขาตํ

ภควตา. อิธ ภิกขุ สีลวา โหติ, ปาฏิโมกขสัวรสัวโต วิหริติ อาจารย์โคจรสมปนโน,
อนุมตเตสสุ วชเชสสุ ภยทสสาวิ สมายาย สีกขติ สีกขาปเทสุติ. เอวံ โข อุปริเมน
ปริยาเยน, สีลं สมมทกขาตัม ภควตา.

กถญจ สมาธิ สมมทกขาโต ภควตา. เหมจฺจิเมนปิ ปริยาเยน, สมาธิ
สมมทกขาโต ภควตา, อุปริเมนปิ ปริยาเยน, สมาธิ สมมทกขาโต ภควตา. กถญจ
เหมจฺจิเมน ปริยาเยน, สมาธิ สมมทกขาโต ภควตา. อิธ อริยสาวโก โวสสุคฺคการมมณํ
กริตฺวา, ลภติ สมาธิ ลภติ จิตฺตสฺเสกคฺคตฺตฺนติ. เอวံ โข เหมจฺจิเมน ปริยาเยน, สมาธิ
สมมทกขาโต ภควตา. กถญจ อุปริเมน ปริยาเยน, สมาธิ สมมทกขาโต ภควตา.
อิธ ภิกขุ วิวิจฺเจว กาเมหิ วิวิจฺจ อกฺุสเลหิ ธมฺเมหิ, สวิตกํ สวิจารํ วิเวกขมปีติ
สุขํ ปจฺมํ ฌานํ อุปสมฺปชฺช วิหริติ. วิตกฺกวิจฺจารานํ รูปสฺมา, อชฺฌตฺตํ สมปสาทณํ
เจตฺโส เอโกทิภาวํ อวิตกํ อวิจารํ, สมาธิขมปีติสุขํ ทฺติยํ ฌานํ อุปสมฺปชฺช วิหริติ
ปีติยา จ วิราคา อุปेกฺขโก จ วิหริติ สโต จ สมปชาโน, สุขญจ กาเยน ปฏิสัเวเทติ,
ยฺนตํ อริยา อาจิกฺขณฺติ อุปेกฺขโก สติมา สุขวิหารีติ, ตฺติยํ ฌานํ อุปสมฺปชฺช วิหริติ.
สุขสฺส จ ปหานา ทฺกฺขสฺส จ ปหานา, ปุพฺเพ ว โสมนสฺสโทมนสฺसानํ อตฺถงฺคมา,
อทุกขมสุขํ อุปेกฺขาสติปาริสฺสทธิ, จตฺตถํ ฌานํ อุปสมฺปชฺช วิหริตีติ. เอวံ โข อุปริเมน
ปริยาเยน, สมาธิ สมมทกขาโต ภควตา.

กถญจ ปญฺญา สมมทกขาตา ภควตา. เหมจฺจิเมนปิ ปริยาเยน, ปญฺญา
สมมทกขาตา ภควตา. อุปริเมนปิ ปริยาเยน, ปญฺญา สมมทกขาตา ภควตา. กถญจ
เหมจฺจิเมน ปริยาเยน, ปญฺญา สมมทกขาตา ภควตา. อิธ อริยสาวโก ปญฺญวา
โหติ, อุทฺยตฺถคามินิยา ปญฺญาย สมนฺนาคโต, อริยาย นิพเพธิกาย สมฺมา
ทฺกฺขกฺขยคามินิยาติ. เอวံ โข เหมจฺจิเมน ปริยาเยน, ปญฺญา สมมทกขาตา ภควตา.
กถญจ อุปริเมน ปริยาเยน, ปญฺญา สมมทกขาตา ภควตา. อิธ ภิกขุ อิหํ ทฺกฺขณฺติ
ยถาภูตํ ปชานาติ, อयํ ทฺกฺขสมุทโยติ ยถาภูตํ ปชานาติ, อयํ ทฺกฺขนิโรธติ ยถาภูตํ
ปชานาติ, อयํ ทฺกฺขนิโรธคามินีปฺปฏิปทาติ ยถาภูตํ ปชานาตีติ. เอวံ โข อุปริเมน
ปริยาเยน, ปญฺญา สมมทกขาตา ภควตา.

สีลปริภาวิโต สมาธิ มหปฺพลโหติ มหานิสฺสโส. สมาธิปริภาวิตา ปญฺญา
มหปฺพลา โหติ มหานิสฺสา. ปญฺญาปริภาวิตํ จิตฺตํ สมมเทว อาสเวหิ วิมุจฺจติ.
เสยฺยถีหํ. กามาสวา ภวาสวา อวิชฺชาสวา. ภาสิตา โข ปน ภควตา ปรีนิพฺพานสมเย

อัย ปจฉิมวาจา, หนททานิ ภิกขเว อามนุตยามิ โว, วยธมมา สงฆาร, อุปปมาเทน
สมปาเทถาติ. ภาสิตถุจิหิ ภควตา, เสยยถาปิ ภิกขเว ยานิ กานิจิ ชงฺกลานํ
ปาณานํ ปทชาตานิ, สพฺพานิ ตานิ หตฺธิปเท สโมธานํ คจฺฉนฺติ, หตฺธิปํ เตสํ
อคฺคมกฺขายติ, ยทฺธิ มหนตฺตเตน. เอวเมว โห ภิกขเว เย เกจิ กุสลา ธมฺมา,
สพฺเพ เต อุปปมาทมูลกา อุปปมาทสโมสรณา, อุปปมาโท เตสํ อคฺคมกฺขายตฺติ
ตสฺมาติหมเหหิ สิกฺขิตพฺพํ. ติพฺพาเปกฺขา ภวิสฺสาม, อธิสฺสสิกฺขาสมาทาเน, อธิจิตฺตสิ-
กฺขาสมาทาเน, อธิปณฺณาสิกฺขาสมาทาเน, อุปปมาเทน สมปาเทสฺสามาติ. เอวณฺหิ
โน สิกฺขิตพฺพํ.

โอวาทปาฏิโมกฺขาธิปาฐุ นิฏฺฐิต.

สํวทฺสปาฐุ อุปฺปถาวสานเน สขุณฺณิตพฺโพ

ภาสิตมิทํ เตเน ภควา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมาสมฺพุทฺธเน
สมปนฺนสํลา ภิกขเว วิหฺรธ สมปนฺนปาฏิโมกฺขา, ปาฏิโมกฺขสํวรํวฺตา วิหฺรธ
อาจารโคจรสมปนฺนา, อณฺุมตฺเตสฺ วชฺเชสฺ ภัยทสฺสาวิ สมาทาย สิกฺขถ
สิกฺขาปเทสฺสุติ. ตสฺมาติหมเหหิ สิกฺขิตพฺพํ, สมปนฺนสํลา วิหฺริสฺสาม สมปนฺนปาฏิโมกฺขา,
ปาฏิโมกฺขสํวรํวฺตา วิหฺริสฺสาม อาจารโคจรสมปนฺนา, อณฺุมตฺเตสฺ วชฺเชสฺ ภัยทสฺสาวิ
สมาทาย สิกฺขิสฺสาม สิกฺขาปเทสฺสุติ. เอวณฺหิ โน สิกฺขิตพฺพํ.

ตายนคาคา

นำ [หนทมยํ ตายนคาคา ภณาม เสฯ]

ฉินฺท โสถํ ปฺรกกมฺม
นปฺปหาย มฺนิ กามะ
กยิรา เจ กยิราเถนํ
สิถิโละ หิ ปฺริพฺพาโห
อกตํ ทฺกกมฺมํ เสยฺโย
กตถจ สุกตํ เสยฺโย
กุโส ยถา ทฺคคฺคิโต

กามะ ปนฺนท พฺราหมณ,
เนกตฺตมฺปปฺชชติ.
ทพฺพเมณํ ปฺรกกมฺ,
ภยฺโย อากิเร รชํ.
ปจฺฉา ตปฺปติ ทฺกกมฺ,
ยํ กตฺวา นานตฺปปติ.
หตฺถเมวานุกฺกนฺตติ,

สามณณํ ทุปปรามตถํ
ยงกิลลจิ สิลลํ กम्मํ
สงกสสรํ พรหมจริยํ

นिरยาယุกกตมตี.
สงกิลลิจญจ ยํ วตํ,
น ตํ โหติ มหปผลนตี.

โมกขุปายคาถา^๑

นำ [หนุทมยํ โมกขุปายคาถาโย ภณาม เสฯ]

สพพวตถุตตมํ นตวา
เชคฺคจฺกายมจฺจํ
ปาณฺณิโมกฺขํ ปุเรตพฺพํ
อาชีวสฺส อโถ สฺพุทฺธิ
จาตุปาริสฺพุทฺธิสึลลํ
กรณกรณเหว
พฺพุทฺธานุสฺสตี เมตฺตา จ
อิจฺจิมํ จตฺตารกฺขา
วิสุทฺธมฺมสนฺตานํ
โยคโต จ ปโปธา จ
นรณฺตรจฺฉาน-
สพเพปิ สุชีโน โหนตุ
เกสโลมาทิจฺฉานํ
กาโย สพโปปิ เชคฺคจฺโถ
ชีวิตินฺทริยฺอุปจฺเจท-
สพเพสฺสปีธ ปาณินํ
อวิชฺชาทีหิ สมฺภูตา
อโถ สณฺหา จ สงฺขารา

พฺพุทฺธมฺมคณตฺตยํ,
โมกฺขุปายํ วทามิหํ,
อโถ อินฺทริยสํวรํ,
อโถ ปจฺจยนิสฺสิตํ.
กาตพฺพํ ว สุณิम्मลํ,
ภิกฺขุณา โมกฺขเมสิณา.
อสุกํ มรณสฺสตี,
กาตพฺพา จ วิปสฺสนา.
อนุตฺตราย โฟธิยา,
พฺพุทฺโธ พฺพุทฺโธติ ฌายเต.
เกทา สตฺตา สุเขสิโน,
สุชิตตฺตา จ เขมิโน.
ออยเมว สมฺมุสฺสโย,
วณฺณาทีโต ปฏิกฺกุโล.
สงฺขาตมรณํ ลียา,
ตณฺหิ ธฺวํ น ชีวิตํ.
รูปญจ เวทนา ตธา,
วิญฺญาณญฺจาติ ปณฺจิเม.

^๑พระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

อุปฺปชฺชนฺติ นิรุชฺฌนฺติ
 เอเต ธมฺมา อนิจฺจาถ
 ปุณฺณปุณฺนี ปีฬิตตฺตา
 เต ทุกฺขา ว อนิจฺจา เย
 วเส อวตตนาเยว
 สุญฺยตตฺตสฺสามิกตฺตา จ
 เอวํ สนฺเต จ เต ธมฺมา
 ททฺธเคหสฺมาเยว
 ปญฺจกฺขนฺธมิมํ ทุกฺขํ
 ตสฺสา นิโรธํ นิพฺพานํ
 เอตฺตกานฺปี ปาจํ
 ปฏิปชฺเชถ เมธาวิ

เอวํ หุตฺวา อภาวโต,
 ตาวกาลีกตาทีโต.
 อุปฺปาเทน วเณ จ,
 อถ สนฺตตฺตตาทีโต.
 อตฺตวิปฺกฺขภาวโต,
 เต อนตฺตาติ ฅายเร.
 นิพฺพิณฺทิตพฺพภาวโต,
 อลํ โมกฺขํ คเวสิตฺ.
 ตณฺหา สมฺพุโย ภเว,
 มคฺโค อญฺจํคิการิโย.
 อตฺถํ ฅตฺวา ยถารหํ,
 ปตฺตํ สงฺขารนิพฺพุตฺตินฺติ.

ติโรกฺขทฺทกณฺทสฺสุตฺตคาถา

นำ [หนฺทมยํ ติโรกฺขทฺทกณฺทสฺสุตฺตคาถาโย ภณฺาม เสฯ]

ติโรกฺขทฺทสฺส ติฏฺฐนฺติ
 ทฺวารพาหาสฺส ติฏฺฐนฺติ
 ปหฺมุเต อนฺนปानมฺหิ
 น เตสํ โกจิ สรติ
 เอวํ ททฺนฺติ ฅาตึนํ
 สฺสจฺจํ ปณฺีตํ กาเลน
 อิหํ โว ฅาตึนํ โหตุ
 เต จ ตตฺถ สฺมาคฺนตฺวา
 ปหฺมุเต อนฺนปानมฺหิ
 จิรํ ชีวนฺตฺส โน ฅาตี
 อมฺหากญฺจ กตฺตา ปุชฺา
 น หิ ตตฺถ กสิ อตฺถิ

สนฺธิสํฆาญฺเญสฺส จ,
 อาคณฺตฺวาน สกํ ฃรํ.
 ขชฺชโฆชฺเช อฺปฏฺฐิตฺ,
 สตฺตานํ กมฺมปจฺจยา.
 เย โหนฺติ อนฺุกมฺปกา
 กปฺปิยํ ปานโฆชนํ.
 สฺสชิตฺา โหนฺตฺส ฅาตโย,
 ฅาตีเปตา สฺมาคตา.
 สจฺจจจํ อนฺุไมทเร,
 เยสํ เหตุ ลภาม เส.
 ทายกา จ อนฺิปปฺผลา,
 โครกฺเขตฺถ น วิชฺชติ.

วณิษฐา ตาทิสี นตฺถิ
อิโต ทินฺนํ ยาเปนฺติ
อุณฺณเต อุทกํ วุฏฺฐิ
เอวเมว อิโต ทินฺนํ
ยถา วาริวหา ปุรา
เอวเมว อิโต ทินฺนํ
อทาสี เม อทาสี เม
เปตานํ ทกฺขิณํ ทชฺชา
น หิ รุณฺณํ วา โสโก วา
น ตํ เปตานมตฺถาย
อยญฺจ โข ทกฺขิณา ทินฺนา
ทีฆรตฺตํ หิตายสฺส

หิรณฺยเณน กยาภยํ,
เปตา กาลกตา ตเห.
ยถานินฺนํ ปวตฺตติ,
เปตานํ อุปกปฺปติ.
ปริปุเรนฺติ สาครํ,
เปตานํ อุปกปฺปติ.
ฉาติมิตฺตา สขา จ เม,
ปุพฺเพ กตมนุสฺสรํ.
ยา วญฺญา ปรีเทวนา,
เอวํ ติฏฺฐนฺติ ฉาตโย.
สงฺฆมฺหิ สุปฺปติฏฺฐิตา,
จฺานโส อุปกปฺปติ.

โส ฉาติธมฺโม จ อโย นิสฺสํโส,
เปตานํ ปุชา จ กตา อุพารา,
พลญฺจ ภิกฺขุณฺนมฺนุปฺปทินฺนํ,
ตุมฺเหหิ ปุณฺณํ ปสฺสุตํ อนนฺตปณฺตติ.

๑๓ คาทา อนุโมทนา ในบุพเพตพลีทาน ทั้งสูตรบ้าง แต่ อทาสี เม อทาสี เม ไปบ้าง.

ขึ้น - แรม ๑๔ ค่ำ

คิริมานนุทสุตฺตํ

นำ [หนุทมยํ คิริมานนุทสุตฺตํ ภณาม เสฯ]

เอวมเม สุตํ. เอกํ สมยํ ภควา, สาวตถิยํ วิหริติ, เขตวเน อนาถปิณฑิกสฺส, อารามे. เตन โข ปน สมเยน आयสฺมา คิริมานนุโท, อาพาธิโก โหติ ทุกฺขิโต พาฬหคิลานो. อถโฆ आयสฺมา อานนุโท, येन ภควา เตนุपสงฺกมิ, อุปสงฺกमित्वा ภควन्दํ อภิวาเทत्त्वा เอกมนตํ นิสิติ. เอกมนตํ นิสินฺโน โข आयสฺมา อานนุโท ภควन्दํ เอตทวโจ.

आयस्मा णन्ते किरिमानुतो, आपाथिโก ทุก्खितो पाण्हकिलानो,

सारु णन्ते भक्वा, येनायस्मा किरिमानुतो तेनुपसङ्गमत्तु, अनुग्मपि उपाथायाति. सजे โข त्वं आनन्त, किरिमानुत्तस्स भिक्खुโน อุปसङ्गमित्वा तสฺस लฺลา णाเสय्याสี, जानं โข ปनेत्तं विवฺขत्ति, यं किरिमानुत्तस्स भिक्खुโน तสฺस लฺลา सुत्त्वा, सो आपाथो जानसो ปฏิपस्समयेय.

กตมา ทส. อนิจฺจสฺสยฺลา, อนตฺตสฺสยฺลา, อสุภสฺสยฺลา อาทีนวสฺสยฺลา, ปหานสฺสยฺลา วิราคสฺสยฺลา, นิโรธสฺสยฺลา สพฺพโลเก อนภิตฺตสฺสยฺลา, สพฺพสงฺขารेषु อนิจฺจสฺสยฺลา อานาปานสฺสติ.

๑. กตมา จานนฺท อนิจฺจสฺสยฺลา, อิทานนฺท ภิक्ขุ อรณฺณคโต วา รุกฺขมฺูลคโต วา สุญฺเฒาคารคโต วา, อิติ ปฏฺฐิสฺสยฺจิกฺขติ. รุปํ อนิจฺจํ, เวทนา อนิจฺจา, สฺสยฺลา อนิจฺจา, สงฺขารํ อนิจฺจา, วิญฺญาณํ อนิจฺจจฺนติ. อิติ อิมेषุ ปณฺจสุ อูปาทานกฺขนฺเธสุ, อนิจฺจจฺานุปสฺสี วิหริติ. อयํ วุจฺจตานนฺท อนิจฺจสฺสยฺลา.

๒. กตมา จานนฺท อนตฺตสฺสยฺลา, อิทานนฺท ภิक्ขุ อรณฺณคโต วา รุกฺขมฺูลคโต วา สุญฺเฒาคารคโต วา, อิติ ปฏฺฐิสฺสยฺจิกฺขติ. จกฺขุํ อนตฺตา รุปา อนตฺตา, โสถํ อนตฺตา สทฺทา อนตฺตา, ฆานํ อนตฺตา, คนฺธา อนตฺตา, ชิวหา อนตฺตา, รสา อนตฺตา,

กาโย อนาคตา, โภจฺจพฺพา อนาคตา, มโน อนาคตา ธมฺมา อนาคตาติ. อิติ อิมสฺส จสฺส
อชฺฌตฺติกพาหิเรสฺส อายตเนสฺส, อนาคตานุปสฺสี วิหฺรติ. อัยํ วุจฺจตานนฺท อนาคตสฺสณฺหา.

๓. กตฺมา จานนฺท อสฺสภสฺสณฺหา, อิทานนฺท ภิกฺขุ อิมเมว กายํ อุทฺธํ
ปาทตฺลา, อโธ เกสฺมตฺถกา, ตจฺจปริยฺยตํ, ปุรณฺณานุปปการสฺส อสฺสจีโน ปจฺจเวกฺขติ.
อตฺถิ อิมสฺมี กายเ, เกสา โลมา นขา ทนฺตา ตโจ, มํสํ นหารู อณฺฐิ อณฺฐิมิลฺลํ
วฏฺกํ หทยํ ยกฺกํ กิโลมกํ ปิฬกํ ปปฺผาสํ, อนฺตํ อนฺตคฺคณฺ อุตฺทริยํ กรีสํ. ปิตตํ เสมฺหํ
ปุพฺโพ โลหิตํ เสโท เมโท, อสฺส วสา เขโผ สิงฺฆาณิกา ลสิกา มุตฺตนฺติ. อิติ
อิมสฺมี กายเ อสฺสภานุปสฺสี วิหฺรติ. อัยํ วุจฺจตานนฺท อสฺสภสฺสณฺหา.

๔. กตฺมา จานนฺท อาทินวสฺสณฺหา. อิทานนฺท ภิกฺขุ อรณฺณคโตะ วา รุกฺขมูลคโตะ
วา สฺสณฺหาการคโตะ วา, อิติ ปฏฺฐิสฺสยจิกฺขติ. พหุทฺทโก โข อัยํ กาโย พหุอาทินวโรติ,
อิติ อิมสฺมี กายเ, วิวิธา อาพาธา อุปฺปชฺชนฺติ. เสยฺยถิํ, จกฺขุโรโค, โสตรโรโค,
ฆานโรโค, ชิวหาโรโค, กายโรโค, สีสรโรโค, กณฺณโรโค, มุขโรโค, ทนฺตรโรโค, กาโส
สาโส ปินาโส, ทโห ชโร กุจฺฉิโรโค, มุจฺฉา ปกฺขนฺทิกา สฺสา วิสฺสุจิกา, กุณฺจํ คณฺโฑ,
กิลาสฺ, โสโส อปฺมาโร ทนฺท กณฺฑ กจฺจุ, รชสา วิตฺตจฺฉิกา, โลหิตํ ปิตตํ มธฺเมโท, อํสา
ปีฬกา ภคณฺทลา, ปิตตสมฺมุจฺจนา อาพาธา, เสมฺหสมฺมุจฺจนา อาพาธา, วาตสมฺมุจฺจนา
อาพาธา. สนนฺนิปาติกา อาพาธา, อุตฺตปริณามชา อาพาธา, วิสฺมปฺริหารชา อาพาธา
โอปกฺกมิกา อาพาธา, กมฺมวิปากชา อาพาธา, สีตํ อุณฺหํ, ชีฆจฺฉา ปีปาสา, อุจฺจาโร
ปสฺสาโรติ. อิติ อิมสฺมี กายเ, อาทินวานุปสฺสี วิหฺรติ. อัยํ วุจฺจตานนฺท อาทินวสฺสณฺหา.

๕. กตฺมา จานนฺท ปหานสฺสณฺหา. อิทานนฺท ภิกฺขุ อุปฺปนํ กามวิตกฺกํ
นาธิวาสติ, ปชฺหติ วิโนเทติ, พฺยณฺตีกโรติ อนภาวํ คเมติ, อุปฺปนํ พยาปาทวิตกฺกํ
นาธิวาสติ, ปชฺหติ วิโนเทติ, พฺยณฺตีกโรติ อนภาวํ คเมติ, อุปฺปนํ วิหีสาวิตกฺกํ
นาธิวาสติ, ปชฺหติ วิโนเทติ, พฺยณฺตีกโรติ อนภาวํ คเมติ, อุปฺปนํ ปาปเก
อกุสฺเส ธมฺเม นาธิวาสติ, ปชฺหติ วิโนเทติ, พฺยณฺตีกโรติ อนภาวํ คเมติ. อัยํ
วุจฺจตานนฺท ปหานสฺสณฺหา.

๖. กตฺมา จานนฺท วิราคสฺสณฺหา. อิทานนฺท ภิกฺขุ อรณฺณคโตะ วา รุกฺขมูลคโตะ
วา สฺสณฺหาการคโตะ วา, อิติ ปฏฺฐิสฺสยจิกฺขติ, เอตํ สนฺตํ เอตํ ปณฺธิตํ, ยทิตฺถํ
สพฺพสงฺขารสมฺภโว, สพฺพูปธิปฏฺฐินิสฺสคโค, ตณฺหกฺขโย วิราโค นิพฺพานนฺติ. อัยํ
วุจฺจตานนฺท วิราคสฺสณฺหา.

๗. กตมา จานนท นิโรธสยลา. อิทานนท ภิกขุ อรณณคโต วา
 รุกขมูลคโต วา สุลลาการคโต วา, อิติ ปฏิสยจิกขติ, เอตํ สนตํ เอตํ ปณฺตี
 ยทิตํ สพฺพสงฺขารสมฺโณ, สพฺพูปัฏฺฐินิสฺสคฺโค, ตณฺหภฺชโย นิโรโธ นิพฺพานนฺติ.
 อयํ วุจฺจตานุท นิโรธสยลา.

๘. กตมา จานนท สพฺพโลเก อนภฺรตสยลา. อิทานนท ภิกขุ, เย โลเก
 อุปายุปาทานา, เจตฺโส อธิจฺจานาภินิเวसानุสยา, เต ปชฺชนฺโต วิรมติ น อุปาทียนฺโต
 อยํ วุจฺจตานุท สพฺพโลเก อนภฺรตสยลา.

๙. กตมา จานนท สพฺพสงฺขารेषु อนิจฺจสยลา. อิทานนท ภิกขุ,
 สพฺพสงฺขารเอหิ อณฺเวยยติ หรายติ ชิกฺขจฺจติ. อยํ วุจฺจตานุท สพฺพสงฺขารेषु
 อนิจฺจสยลา.

๑๐. กตมา จานนท อานาปานสฺสติ. อิทานนท ภิกขุ อรณณคโต วา
 รุกขมูลคโต วา สุลลาการคโต วา, นิสีทติ ปลลงกํ อามุชิตฺวา, อุชฺฐํ กายํ
 ปณฺธาย ปริมุขํ สตี อุปลฺลจเปตฺวา, โส สโตว อสฺสสฺสตี สโต ปสฺสสฺสตี,

ทีฆํ วา อสฺสสฺสนฺโต ทีฆํ อสฺสสํมิตี ปชานาติ,

ทีฆํ วา ปสฺสสฺสนฺโต ทีฆํ ปสฺสสํมิตี ปชานาติ,

รสฺสํ วา อสฺสสฺสนฺโต รสฺสํ อสฺสสํมิตี ปชานาติ,

รสฺสํ วา ปสฺสสฺสนฺโต รสฺสํ ปสฺสสํมิตี ปชานาติ.

สพฺพกายปฏฺฐิสฺสเวที อสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ.

สพฺพกายปฏฺฐิสฺสเวที ปสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ.

ปสฺสสมภยํ กายสงฺขารํ อสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ.

ปสฺสสมภยํ กายสงฺขารํ ปสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ.

ปิตฺติปฏฺฐิสฺสเวที อสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ. ปิตฺติปฏฺฐิสฺสเวที ปสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ.

สฺขปฏฺฐิสฺสเวที อสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ. สฺขปฏฺฐิสฺสเวที ปสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ.

จิตฺตสงฺขารปฏฺฐิสฺสเวที อสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ.

จิตฺตสงฺขารปฏฺฐิสฺสเวที ปสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ.

ปสฺสสมภยํ จิตฺตสงฺขารํ อสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ.

ปสฺสสมภยํ จิตฺตสงฺขารํ ปสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ.

จิตฺตปฏฺฐิสฺสเวที อสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ. จิตฺตปฏฺฐิสฺสเวที ปสฺสสฺสสํมิตี สิกฺขติ.

อภิปปโมทยํ จิตตํ อสสสิสสามีติ สิกขติ.

อภิปปโมทยํ จิตตํ ปสสสิสสามีติ สิกขติ.

สมาทหํ จิตตํ อสสสิสสามีติ สิกขติ. สมาทหํ จิตตํ ปสสสิสสามีติ สิกขติ.

วิโมจยํ จิตตํ อสสสิสสามีติ สิกขติ. วิโมจยํ จิตตํ ปสสสิสสามีติ สิกขติ.

อนิจจานุปสสี อสสสิสสามีติ สิกขติ. อนิจจานุปสสี ปสสสิสสามีติ สิกขติ.

วिरากานุปสสี อสสสิสสามีติ สิกขติ. विराकानुपस्सी ปสสสิสสามีติ สิกขติ.

นิโรธานุปสสี อสสสิสสามีติ สิกขติ. นิโรธานุปสสี ปสสสิสสามีติ สิกขติ.

ปฏินิสสัคคานุปสสี อสสสิสสามีติ สิกขติ.

ปฏินิสสัคคานุปสสี ปสสสิสสามีติ สิกขติ.

อัยํ วุจฺจตานนฺท อานาปานสฺสติ.

สเจ โข ตวํ อานนฺท คิริมานนฺทสฺส ภิกฺขุโน อุปสงฺกมิตฺวา อีมา ทส
สญฺญา ภาเสยฺยาสี. จานํ โข ปเนตํ วิชฺชติ, ยํ คิริมานนฺทสฺส ภิกฺขุโน อีมา
ทส สญฺญา สุตฺวา, โส อาพาโธ จานโส ปฏิปปสฺสมเภยฺยาติ.

อถโฆ อายสฺมา อานนฺโท, ภควโต สนฺติเก อีมา ทส สญฺญา อุกฺคเหตฺวา,
เยนายสฺมา คิริมานนฺโท เตนฺอุปสงฺกมิ, อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมโต คิริมานนฺทสฺส อีมา
ทส สญฺญา อภาสี. อถโฆ อายสฺมโต คิริมานนฺทสฺส อีมา ทส สญฺญา สุตฺวา,
โส อาพาโธ จานโส ปฏิปปสฺสมภี. วุจฺจหิ จายสฺมา คิริมานนฺโท ตมฺหา อาพาธา.
ตถापหิโน จ ปนายสฺมโต คิริมานนฺทสฺส โส อาพาโธ อโหสีติ.

คิริมานนฺทสุตฺตปาฐุ นิฏฐิต.

ท้ายสวดมนต์

สุมงฺคลกคาถา

โหตุ สพฺพํ สุขมฺงฺคฺลํ	รกฺขณฺตุ สพฺพเทวตา,
สพฺพพุทฺธานุภาเวน	โสตุถิ โหณฺตุ นิรฺนตรํ
โหตุ สพฺพํ สุขมฺงฺคฺลํ	รกฺขณฺตุ สพฺพเทวตา,
สพฺพธมฺมานุภาเวน	โสตุถิ โหณฺตุ นิรฺนตรํ
โหตุ สพฺพํ สุขมฺงฺคฺลํ	รกฺขณฺตุ สพฺพเทวตา,
สพฺพสงฺฆานุภาเวน	โสตุถิ โหณฺตุ นิรฺนตรํ

ปตฺติทานคาถา

นำ [หนฺตมยํ ปตฺติทานคาถาโย ภณาม เส ฯ]

ยา เทวตา สนฺติ วิหารวาสิณี,
อุเป ฆเร โพธิฆเร ตหิ ตหิ,
ตา ธมฺมาเนน ภวนฺตุ ปุชิตา,
โสตุถิ กโรนฺเตธ วิหารมณฺฑเล.
เถรา จ มชฺฌา นวกา จ ภิกฺขโว,
सारามิกา ทานปตี อุปาสกา,
คามา จ เทสา นิคมา จ อิสฺสรา,
สปปาณญฺตา สุขิตา ภวนฺตุ เต.
ชลาพุชา เยปิ จ อณฺทสมภวา,
สํเสทชาตา อลโวปปาติกา,
นียยานิกํ ธมฺมวรํ ปฏฺิจจ เต,
สพฺเพปิ ทุกฺขสฺส กโรนฺตุ สงฺขยํ.

๑ ว่าเป็นพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ชาตุ จิรํ สํ ฌโม
สงฺโฆ โหตุ สมคฺโค ว
อมเห รกฺขตุ สทฺธมฺโม
วฑฺฒํ สมฺปาปุณฺเญยยาม

ธมฺมทฺธรา จ ปุคฺคลา,
อตฺถาย จ หิตาย จ.
สพฺเพปิ ธมฺมจารีโน ,
ธมฺเม อริยปฺปเวทิตะ.

อดีตปัจจุเวกษณวิธี

นำ [อนุทมนํ อดีตปัจจุเวกษณ ปาฐํ ภาณามเส ฯ]

อชฺช มยา อปฺจฺเจกฺขิตฺวา ยํ จิรํ ปริภุตํ ,
จิรํไค อันเรมาได้พิจารณาบริโศกแล้ว ในวันนี้,
ตํ ยาวเทว สีตสฺส ปฏฺิฆาตาย,
จิรํนั้น เราบริโศกแล้ว เพียงเพื่อบำบัดหนาว,
อุณฺหสฺส ปฏฺิฆาตาย,
เพื่อบำบัดร้อน,
ทฺสมกสฺวาตาทปสีริงฺสปสมฺผลฺสํ ปฏฺิฆาตาย,
เพื่อบำบัดสัมผัสสเหลือบ ยุ้ง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย,
ยาวเทว หิริโกปินปฏฺิจฺฉาทนตฺถํ.
เพียงเพื่อปกปิดอวัยวะที่น่าละอาย,
อชฺช มยา อปฺจฺเจกฺขิตฺวา โย ปิณฺฑปาโต ปริภุตโต,
ปิณฺฑปาตํไค อันเรมาได้พิจารณา บริโศกแล้ว ในวันนี้,
โส เนว ทฺวาย น มทฺย น มณฺฑนํ น วิภูสฺนํ,
ปิณฺฑปาตํนั้น เราบริโศกแล้ว, ไม่เพื่อเล่น ไม่เพื่อเมา ไม่เพื่อสดใส ไม่เพื่อ
เปล่งปลั่ง,
ยาวเทว อิมสฺส กายสฺส จิตฺติยา ยาปนํ วิหิงฺสุปรตฺติยา พฺรหฺมจฺริยานุคฺคํ,
เพียงเพื่อตั่งอยู่แห่งกายนี้, เพื่อให้ชีวิตเป็นไป, เพื่อบรรเทาความลำบาก, และเพื่อ
ประพฤติพรมจรรยํ,
อิตฺติ ปุราณณฺจ เวทนํ ปฏฺิหงฺขามิ นวณฺจ เวทนํ น อฺปฺปาเทสฺสามิ.
ด้วยคิดว่า เราจะระงับเวทนาเก่าเสียได้ด้วย, จะมียังเวทนาใหม่ให้เกิดขึ้นได้ด้วย
ยาตรา จ เม ภวิสฺสตี อนวชฺชตา จ ฆาสฺสุหาโร จาติ.

ความเป็นไป ความหาโทษมิได้, และความอยู่ผาสุกของเราจะมีด้วยเพราะ
เหตุอย่างนี้

อชช มยา อปจจเวกขิตวา ยํ เสนาสนํ ปริภุตํ,
เสนาสนะใด อันเราได้พิจารณาบริโศกแล้วในวันนี้.

ตํ ยาวเทว สีตสฺส ปฏิจาตาย.

เสนาสนะนั้น เราบริโศกแล้ว เพียงเพื่อบำบัดหนาว

อุณหสฺส ปฏิจาตาย,

เพื่อบำบัดร้อน,

ทสมกสวาทาตปสีริสปสมมสฺसानํ ปฏิจาตาย.

เพื่อบำบัดสัมผัสเหลือบ ยุง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย

ยาวเทว อุตฺตปฺริสฺสยวิโนทน์ ปฏิสลฺลาณารามตถํ.

เพียงเพื่อหลีกเลี่ยงภัยอันเกิดขึ้นแต่ฤดูเสีย,และเพื่อความสะดวกในการหลีกเลี่ยง
อยู่

อชช มยา อปจจเวกขิตวา โย คิลานปจฺจยเภสชชปฺริกฺขาโร ปริภุตโตะ.

คิลานเภสัช ใด อันเราได้พิจารณา บริโศกแล้ว ในวันนี้.

โส ยาวเทว อุปฺปนฺนํ เวยฺยาพาธิกํ เวทนามํ ปฏิจาตาย.

คิลานเภสัชนั้น เราบริโศกแล้ว เพียงเพื่อบำบัดเวทนา มีอาพาธต่างๆ เป็นมูล
อันเกิดขึ้นแล้ว

อพฺยาปชฺฌาปรมตยาตี

ความเป็นไปความหาโทษมิได้เป็นอย่างยิ่ง ดังนี้แล.-

อภิณหปัจจเวกขณปาฐ

นำ [หนุทมยํ อภิณหปัจจเวกขณปาฐ ภาณามเสฯ]

ชราธมโมมฺหิ ชรํ อนตฺตีโต,

เรามีความแก่เป็นธรรมดาจะล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้,

พฺยาธมโมมฺหิ พยาธํ อนตฺตีโต,

เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้

มรณธมโมมฺหิ มรณํ อนตฺตีโต,

เรามีความตายเป็นธรรมดาจะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้,
สพเพติ เม ปิเยติ มนาเปติ นานาภาโว วินาภาโว,
เราจะละเว้นเป็นต่าง ๆ คือว่า จะต้องพลัดพรากจากของรักของเจริญใจ
ทั้งสิ้นไป,
กมมสฺสโกมฺหิ กมมทายาโท กมมโยนิ กมมพนฺธฺ กมมปฏิสรโณ,
เรามีกรรมเป็นของ ๆ ตน, มีกรรมเป็นผู้ให้ผล, มีกรรมเป็นแดนเกิด , มีกรรมเป็น
ผู้ติดตาม, มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย,
ยํ กมฺมํ กริสฺสามิ กลฺยาณํ วา ปาปกํ วา ตสฺส ทายาโท ภวิสฺสามิ.
เราทำกรรมอันใดไว้, เป็นบุญหรือเป็นบาป, เราจักเป็นทายาท, คือว่าจะต้องได้
รับผลของกรรมนั้นสืบไป
เอวํ อมฺเหติ อภินฺทํ ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ,
เราทั้งหลาย, ควรพิจารณาอย่างนี้ทุกวัน ๆ เกิด.

ทวตฺตีสถาการปาฐุ

นำ [หนุทมยํ ทวตฺตีสถาการปาฐุ ภาณม เสฯ]

อโย โข เม กาโย,	กายของเราี้แล,
อุทฺธํ ปาทตฺลา,	เบื้องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา,
อโธ เกสมตฺถกา,	เบื้องต่ำแต่ปลายผมลงไป,
ตจฺปริญฺโต.	มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุตรอบ,
ปุโรนानุปการสอสุจโน,	เต็มไปด้วยของไม่สะอาด มีประการต่าง ๆ
อตฺถิ อิมสฺมี กาเย,	มีอยู่ในกายนี้,
เกสา คือผมทั้งหลาย,	โลมา คือขนทั้งหลาย
นขา คือเล็บทั้งหลาย,	ทนต์ คือฟันทั้งหลาย,
ตโจ คือหนัง,	มฺงฺสํ คือเนื้อ,
นหารู คือเอ็นทั้งหลาย,	อณฺฐิ คือกระดูกทั้งหลาย,
อณฺฐิมิลฺขํ เยื่อในกระดูก	วฏฺกํ ม้าม,
หทยํ หัวใจ,	ยกนํ ตับ,
กิโลมกํ ผังผืด,	ปิหํ ไต,
ปปฺผาสํ ปอด,	อนตํ ไส้ใหญ่,

อนตคุณ	ไฉ่น้อย,	อุทริย	อาหารใหม่,	
กรีส	อาหารเก่า,	มตลก	มตลกุงค์	เยื่อในสมองศรีษะ,
ปัตต	น้ำดี,	เสมห	น้ำเสลด,	
บุปโป	น้ำเหลือง,	โลหิต	น้ำเลือด,	
เสโท	น้ำเหลือง,	เมโท	น้ำมันข้น,	
อสสุ	น้ำตา,	วสา	น้ำมันเหลว,	
เชโฟ	น้ำลาย,	สิงฆานิกา	น้ำมูก,	
รสิกา	น้ำไขข้อ,	มุตต	น้ำมูตร.	
เอวมย เม กาโย,		กายของเรานี้ อย่างนี้		
อุทธี ปาทตลา		เบื่องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา,		
อโธ เกสมตถกา,		เบื่องต่ำแต่ปลายผมลงไป,		
ตจปริยโนโต,		มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุครอบ,		
บุโรนานปการสอสุจิโนติ,		เต็มไปด้วยของไม่สะอาด มีประการต่างๆ		
		อย่างนี้ แล.		

ทศมม

เววณณมยมิ อหุณฺคโตะ

บัดนี้เรามีเพศต่างจากคฤหัสถ์แล้ว กิริยาอาการใด ๆ อันบรรพชิตควรประพฤติ
เราต้องทำกิริยาอาการนั้นๆ

ปรปฏีพทุธา เม ชีวิกา

ความเลียงชีพของเราเนื่องด้วยผู้อื่น เราควรทำตัวให้เขาเลียงง่าย

อณฺโณ เม อากบโป กรณียो

อาการกายวาจาอย่างอื่น ที่เราจะต้องทำให้ดีกว่านี้ ยังมีอยู่อีก ไม่ใช่เพียงเท่านี้.

กจฺจิ นฺ โข เม อตฺตา สีลโต น อุปวตฺติ

ตัวของเราเอง ตีเตียนตัวเราเองโดยศีลได้หรือไม่

กจฺจิ นฺ โข มํ อนุวิจฺจ วิณฺญฺ สพฺรหฺมจารี สีลโต น อุปวตฺติ

ผู้รู้ใคร่ควรอยู่แล้วตีเตียนตัวเราเองโดยศีลได้หรือไม่

สพฺเพหิ เม ปิเยหิ มนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว

เราจะละเว้นเป็นต่าง ๆ คือว่าจะต้องพลตพรากจากของรักของเจริญใจทั้งสิ้นไป

กมฺมสฺสโกมฺหิ กมฺมทายาทิ กมฺมโยนิ กมฺมพณฺธุ กมฺมปฏิสฺสรโณ ยํ กมฺมํ กริสฺสามิ
กลฺยาณํ วา ปาปํ วา ตสฺส ทายาทิ ภวิสฺสามิ

เรามีกรรมเป็นของของตน มีกรรมเป็นผู้ให้ผล มีกรรมเป็นแดนเกิด มีกรรมเป็น
ผู้ติดตาม มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย เราจักทำกรรมอันใดไว้ เป็นบุญหรือเป็นบาป
เราจักเป็นทายาท คือว่าจักต้องได้รับผลของกรรมนั้นสืบไป

กถมฺภูตสฺส เม รตฺตินฺทิวา วิติปทฺนติ.

วันคืนล่วงไป ๆ บัดนี้เราทำอะไรอยู่

กจฺจิ นฺ โข หิ สุญฺญาคาเร อภิสฺสามิ.

เรายินดีในเสนาสนะอันสงัดหรือไม่

อตฺถิ นฺ โข เม อุตฺตริมนฺุสฺสธมฺมา อลฺมรียณฺณทสฺสนวิเสโส อธิคฺโต.

คุณวิเศษเรามีอยู่หรือไม่

โสหิ ปจฺฉิเม กาเล สพฺรหฺมจาริหิ ปุณฺโณ น มํกุ ภวิสฺสามิ.

ที่จะทำให้เราเป็นผู้ไม่เก้อเขิน ในเวลาเพื่อนบรรพชิตถามภายหลัง

อิเม โข ทส ธมฺมา.

ธรรมสืบประการเหล่านี้แล,

ปพฺพชิตฺเตน,

อันบรรพชิต

อภิณฺหปฺจจเวกฺขิตพฺพํ.

ควรพิจารณาเนืองๆ เทอญ.

ปฐกัถา (แปล)

(คาถากรวดน้ำ พระราชนิพนธ์ ในรัชกาลที่ ๔)

นำ [หนุทมนัย ปฐกัถาโย ภณาม เสฯ]

ปญฺญสฺสิทานิ กตสฺส ยานญฺญานิ กตานิ เม
เตสญฺจ ภาคิโน โหนตุ สุตตานนฺตาปฺปมาณกา
ขอสัตว์ทั้งหลาย ไม่มีที่สุด ไม่มีประมาณ, จงเป็นผู้มีส่วนแห่งบุญที่ข้าพเจ้าได้ทำในบัด
นี้, แลแห่งบุญทั้งหลายอื่นที่ข้าพเจ้าได้กระทำแล้ว
เย ปิยา คุณฺหวตา จ มยฺหิ มาตาปิตาทโย.
คือ ชนเหล่าใด เป็นที่รัก ผู้มีคุณ มีมารดาและบิดาของข้าพเจ้าเป็นต้น
ทิฏฺฐา เม จาปยฺทิฏฺฐา วา อญฺเญ มชฺฌตฺตเวรีโน
สตฺตา ติฏฺฐนฺติ โลกสฺมี เตภุมฺมา จตุโยนิกา.
ที่ข้าพเจ้าได้เห็นหรือแม้ไม่ได้เห็น และสัตว์ทั้งหลายอื่นที่เป็นกลางและมีเวรกันตั้งอยู่
ในโลก, เกิดในภูมิ สาม เกิดในกำเนิดสี่.
ปญฺเจกจตุโวการา สัสนฺตา ภวามเว.
มีชั้น ๕ แลชั้น ๑ แลชั้น ๔ , ท่องเที่ยวอยู่ในภพน้อยแลภพใหญ่
ธวํ เย ปฐกัถาเม อนฺโหมทนต์ เต สยํ
สัตว์เหล่าใดทราบการให้ส่วนบุญของข้าพเจ้าแล้ว, ขอสัตว์เหล่านั้นจงอนุโมทนาเองเถิด,
เย จิมํ นปฺปชานนฺติ เทวา เตสํ นิเวทยุ.
ก็สัตว์เหล่าใด ย่อมไม่ทราบการให้ส่วนบุญของข้าพเจ้านี้ ขอเทวดาทั้งหลาย พึงแจ้งแก่
สัตว์เหล่านั้น
มยา ทินฺนान ปญฺญานํ อนฺโหมทนต์เหตุนา,
เพราะเหตุ คือ การอนุโมทนาบุญทั้งหลาย ที่ข้าพเจ้าให้แล้ว
สพฺเพ สตฺตา สทา โหนตุ อเวรา สุขชีวิโน
ขอสัตว์ทั้งปวง จงอย่ามีเวร อยู่เป็นสุขเสมอเถิด,
เขมฺบปฺทญฺจ ปปฺโปนตุ เตสสา สิชฺฌตํ สุภา.
แลจงถึงทางอันเกษมเถิด ขอความหวังอันดีของสัตว์เหล่านั้น. จงเป็นผลสำเร็จเทอญ.

พระคาถาชินบัญชร

โดย สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร

ก่อนสวดพระคาถาบทนี้ ให้ท่องนะโม. ๓ จบก่อน

ปุตตะกาโมละเภปุตตัง ณะกะโมละเภชะนัง

อติถิกายะญายะ เทวานังปิยะตังสุตตะวา

อิติปิโสภะคะวา ยะมะราชาโน ท้าวเวสสุวรรณโณ

มรณังสุขัง อระหังสุคะโต นะโมพุทธานะ

ชะยาสะนากะตา พุทธา
จะตุสัจจาสะกัง ระสัง
ตณ्हังกะราทะโย พุทธา
สัพเพ ปะติภูจฺจिता มัยหัง
สีเส ปะติภูจฺจโต มัยหัง
สังโฆ ปะติภูจฺจโต มัยหัง
หะทะเย เม อะนุรุทฺโธ
โกณทัณฺเฑญฺญ ปิณฺณภาคฺสํมิง
ทักขิณเณ สะวะเน มัยหัง
กัสสะโป จะ มะหานาโม
เกสะโต ปิณฺณภาคฺสํมิง
นิสินโน สิริสัมปโน
กุมาระกัสสะโป เถโร
โส มัยหัง วาทะเน นิจจัง
ปุณฺณเณ อังคุลิมาโล จะ
เถรา ปัญฺจะ อิเม ชาตา
เสสาสีติ มะหาเถรา
เอเตสีติ มะหาเถรา
ชะลันตา สีละเตเชนะ

เซตฺวา มารัง สะวาหะนัง
เย ปิวิงสุ ณะราสะภา
อัญฺญะวิสะติ นายะกา
มัตถะเก เต มุณิสสะรา
พุทฺโธ ธัมโม เทววิโลจะเน
อุเร สัพพะคุณากะโร
สารีปุตฺโต จะ ทักขิณเณ
โมคคัลลานะ จะ วามะเก
อาสุง อานันทะราหูโล
อุภาสุง วามะโสตะเก
สุริโยวะ ปะภังกะโร
โสภิตะ มุณีบุงคะโว
มะเหสี จิตตะวาทะโก
ปะติภูจฺจาสี คุณากะโร
อุปาลี นันทะสีวะลี
นะลาเต ตีละกา มะมะ
วิจิตา ชินะสาวะกา
ชิตะวันโต ชินะระสา
อังกะมังเคสุ สัณฺญิตา

ระตะนัง ปุระโต อาสิ	ทักษิณ เมตตะสุดตะกัง
ระชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ	วาเม อังคุลิมาละกัง
ขันธะโมระปะริตตัญจะ	อาฏานาฏิยะสุดตะกัง
อากาเส ฉะทะนัง อาสิ	เสสา ปาการะสังฆิตา
ชีนา นานา วาระสังยุตตา	สัตตปปาการะลังกะตา
วาทะปัตตาทิสัญชาตา	พาหิรัชฌัตตุปัททะวา
อะเสสา วินะยัง ยันตุ	อะนันทะชินะเตชะสา
วะสะโต เม สะกิจเจนะ	สะทา สัมพุทเธปัญชะเร
ชินะปัญชะระมัชฌัมหิ	วิหะรันตัง มะหิตะเล
สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ	เต มะหาปุริสาสะภา
อิจจะวะมันโต	สุคฺคโต สุรักโข
ชินานุภาเวน	ชิตุปัททะโว
ธัมมานุภาเวน	ชิตาริสังโค
สังฆานุภาเวน	ชิตันตะราโย
สัพพธัมมานุภาวะปาลิโต	จะรามิ ชินะปัญชะเรติ

คาถาเมตตาทหลวง

เมตตาน

อะหัง สุขิโต โหมิ, นิททุกโข โหมิ, อะเวโร โหมิ, อัปยาปชฌโหม โหมิ, อะนีเฆ
โหมิ, สุขี อัตตานัง ปะริหะรามิ

๑ เมตตาพรหมวิหารมรณา

สัพเพ สัตตา อะเวรา อัปยาปชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ
สัพเพ ปาณา อะเวรา อัปยาปชฌา, อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ
สัพเพ ภูตา อะเวรา อัปยาปชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ
สัพเพ ปุคคะลา อะเวรา อัปยาปชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ

สัพเพ อตตะภาวะปริยาปัชฌา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง
ปะริหะรันตุ

สัพพา อิตถิโย อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ

สัพเพ ปุริสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ

สัพเพ อะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ

สัพเพ อะนนะระยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ

สัพเพ เทวา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ

สัพเพ มนุสสาอะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ

สัพเพ วินิปาติกาอะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ

๒ กรุณาพรหมวิหารปรณา

สัพเพ สัตตา สัพพทุกขา ปะมุจจันตุ

สัพเพ ปาณา สัพพทุกขา ปะมุจจันตุ

สัพเพ ภูตา สัพพทุกขา ปะมุจจันตุ

สัพเพ ปุคคะลา สัพพทุกขา ปะมุจจันตุ

สัพเพ อตตะภาวะปริยาปณณา สัพพทุกขา ปะมุจจันตุ

สัพพา อิตถิโย สัพพทุกขา ปะมุจจันตุ

สัพเพ ปุริสา สัพพทุกขา ปะมุจจันตุ

สัพเพ อะริยา สัพพทุกขา ปะมุจจันตุ

สัพเพ อะนนะริยา สัพพทุกขา ปะมุจจันตุ

สัพเพ เทวา สัพพทุกขา ปะมุจจันตุ

สัพเพ มนุสสา สัพพทุกขา ปะมุจจันตุ

สัพเพ วินิปาติกา สัพพทุกขา ปะมุจจันตุ

๓ มุทิตาพรหมวิหารปรณา

สัพเพ สัตตา มา ลัทธะสัมปัตติโต วิคัจฉันตุ

สัพเพ ปาณา มา ลัทธะสัมปัตติโต วิคัจฉันตุ

สัพเพ ภูตา มา ลัทธะสัมปัตติโต วิคัจฉันตุ

สัพเพ ปุคคะลา มา ลัทธะสัมปัตติโต วิคัจฉันตุ
สัพเพ อตตะภาวปะริยาปณณา มา ลัทธะสัมปัตติโต วิคัจฉันตุ
สัพพา อิตถิโย มา ลัทธะสัมปัตติโต วิคัจฉันตุ
สัพเพ บุริสา มา ลัทธะสัมปัตติโต วิคัจฉันตุ
สัพเพ อะริยา มา ลัทธะสัมปัตติโต วิคัจฉันตุ
สัพเพ อะนะริยา มา ลัทธะสัมปัตติโต วิคัจฉันตุ
สัพเพ เทวา มา ลัทธะสัมปัตติโต วิคัจฉันตุ
สัพเพ มนะุสสา มา ลัทธะสัมปัตติโต วิคัจฉันตุ
สัพเพ วินิปาติกา มา ลัทธะสัมปัตติโต วิคัจฉันตุ

๔ อุเบกขาพรหมวิหารฌณา

สัพเพ สัตตา กัมมัสสกา กัมมะทายาทา กัมมะโยนี กัมมะพันธุ
กัมมะปิฎิสะระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยาณัง วา ปาปกะกัง ตัสสะ ทายาทา
กะวิสสันติ

สัพเพ ปาณา กัมมัสสกา กัมมะทายาทา กัมมะโยนี กัมมะพันธุ
กัมมะปิฎิสะระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยาณัง วา ปาปกะกัง ตัสสะ ทายาทา
กะวิสสันติ

สัพเพ ภูตา กัมมัสสกา กัมมะทายาทา กัมมะโยนี กัมมะพันธุ
กัมมะปิฎิสะระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยาณัง วา ปาปกะกัง ตัสสะ ทายาทา
กะวิสสันติ

สัพเพ ปุคคะลา กัมมัสสกา กัมมะทายาทา กัมมะโยนี กัมมะพันธุ
กัมมะปิฎิสะระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยาณัง วา ปาปกะกัง ตัสสะ ทายาทา
กะวิสสันติ

สัพเพ อตตะภาวปะริยาปณณา กัมมัสสกา กัมมะทายาทา กัมมะโยนี
กัมมะพันธุ กัมมะปิฎิสะระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยาณัง วา ปาปกะกัง ตัสสะ
ทายาทา กะวิสสันติ

สัพเพ อิตถิโย กัมมัสสะกา กัมมะทายาทา กัมมะโยนี กัมมะพันธุ
กัมมะปฏิสัระระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยาณัง วา ปาปกะกัง ตัสสะ ทายาทา
กะวิสสันติ

สัพเพ ปุริสา กัมมัสสะกา กัมมะทายาทา กัมมะโยนี กัมมะพันธุ
กัมมะปฏิสัระระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยาณัง วา ปาปกะกัง ตัสสะ ทายาทา
กะวิสสันติ

สัพเพ อะริยา กัมมัสสะกา กัมมะทายาทา กัมมะโยนี กัมมะพันธุ
กัมมะปฏิสัระระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยาณัง วา ปาปกะกัง ตัสสะ ทายาทา
กะวิสสันติ

สัพเพ อะนะริยา กัมมัสสะกา กัมมะทายาทา กัมมะโยนี กัมมะพันธุ
กัมมะปฏิสัระระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยาณัง วา ปาปกะกัง ตัสสะ ทายาทา
กะวิสสันติ

สัพเพ เทวา กัมมัสสะกา กัมมะทายาทา กัมมะโยนี กัมมะพันธุ
กัมมะปฏิสัระระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยาณัง วา ปาปกะกัง ตัสสะ ทายาทา
กะวิสสันติ

สัพเพ มนุสสา กัมมัสสะกา กัมมะทายาทา กัมมะโยนี กัมมะพันธุ
กัมมะปฏิสัระระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยาณัง วา ปาปกะกัง ตัสสะ ทายาทา
กะวิสสันติ

สัพเพ วินิปาติกา กัมมัสสะกา กัมมะทายาทา กัมมะโยนี กัมมะพันธุ
กัมมะปฏิสัระระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยาณัง วา ปาปกะกัง ตัสสะ ทายาทา
กะวิสสันติ

พระคาถาป้องกันภัยทั้ง ๘ ทิศ

อิมัสมิมมงคลจักรวาล ทังแปดทิศ ปะสิทธิ จมาเป็นกำแพงแก้วทั้ง เจ็ดชั้น มา
ป้องกันห้อมล้อมรอบรอบทั่วอนันตตา ราชะเสมานา เขตเต สะมันตา สะตะโยชะนะ
สะตะสะหัสสานิ พุทธะชาละปริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุ

อิมัสมิงมงคลจักรวาล ทั้งแปดทิศ ปะสิทธิ จงมาเป็นกำแพงแก้วทั้ง เจ็ดชั้น มา
ป้องกันห้อมล้อมรอบรอบทั่วอนันตตา ราชะเสมานา เขตเต สะมันตา สะตะโยชนะ
สะตะสะหัสสานิ อัมมะชาละปริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุ

อิมัสมิงมงคลจักรวาล ทั้งแปดทิศ ปะสิทธิ จงมาเป็นกำแพงแก้วทั้ง เจ็ดชั้น มา
ป้องกันห้อมล้อมรอบรอบทั่วอนันตตา ราชะเสมานา เขตเต สะมันตา สะตะโยชนะ
สะตะสะหัสสานิ ปัจเจกะพุทธรชชะละปริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุ

อิมัสมิงมงคลจักรวาล ทั้งแปดทิศ ปะสิทธิ จงมาเป็นกำแพงแก้วทั้ง เจ็ดชั้น มา
ป้องกันห้อมล้อมรอบรอบทั่วอนันตตา ราชะเสมานา เขตเต สะมันตา สะตะโยชนะ
สะตะสะหัสสานิ สังฆะชาละปริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุ

คำแผ่เมตตา

สัพเพ สัตตา สทา โหนตุ อะเวรา สุขขีวิน,
ขอปวงสัตว์ทั้งหลาย จงเป็นผู้ไม่มีเวรต่อกันและกัน จงเป็นผู้ดำรงชีพอยู่เป็นสุข ทุกเมื่อ
เกิด.

กะตัง ปุญญะพะลัง มัยหัง สัพเพ ภาคี ภาวันตุ เต
ขอปวงสัตว์ทั้งสิ้นนั้น จงเป็นผู้มีส่วนได้เสวยผลบุญ อันข้าพเจ้าได้บำเพ็ญด้วยกาย
วาจา ใจ แล้วนั้นเทอญ.

จบทำวัตรคำ

อนุโมทนาวิธี

ยถา วาริวหา ปุรา
เอวเมว อิต์ ทินนํ
อิจฉิตํ ปตถิตํ ตุมหํ
สพเพ ปุเรนตุ สงกปปา

ปริปุเรนตุสาครํ
เปตานํ อุกกปปติ
ชิปปเมว สมิชฌตุ
จณฺโท ปณฺณรโส ยถา
มณฺี โชติรโส ยถา.

(รับพร้อมกัน)

สพพิติโย วิวชชนตุ
มา เต ภวตฺวานตฺราโย
สพพิติโย วิวชชนตุ
มา เต ภวตฺวานตฺราโย
สพพิติโย วิวชชนตุ
มา เต ภวตฺวานตฺราโย
อภิวาทนสึลิสฺส
จตฺตาโร ฌมฺมา วฑฺฒนฺติ

สพพโรโค วินสฺสตุ,
สุชี ทัชฌายุโก ภว.
สพพโรโค วินสฺสตุ,
สุชี ทัชฌายุโก ภว.
สพพโรโค วินสฺสตุ,
สุชี ทัชฌายุโก ภว.
นิจจํ วุฑฺฒาปจายีโน
อายุ วณฺโณ สุขํ พลํ.

มงคลจักรวาลน้อย (ย่อ)

รตนตฺตยานุภาเวน
ทุกฺขโรคฺคยา เวรา
อเนกา อนฺตรายาปิ
ชยสิทธิ ฌนํ ลาภํ
สิริ อายุ จ วณฺโณ จ
สทวสฺสา จ อายุ จ

รตนตฺตยเตชสา,
โสกา สตฺตุ จุปฺพทฺวา,
วินสฺสนตุ จ เตชสาฯ
โสตฺถิ ภาคฺยํ สุขํ พลํ,
โภคํ วุฑฺฒี จ ยสฺวา,
ชีวสิทธิ ภวณฺตุ เต.

กาลทานสูตรตคาถา

กาเล ททนต์ สปลณ	วทณญ วีมจจรา
กาเลน ทินน์ อริเยสุ	อุชฏเตสุ ตาทิสฺ.
วิปสนนมนนา ตสฺส	วิปฺลา โหติ ทกฺขิณา.
เย ตตฺถ อนุโมทนต์	เวยฺยาวจจํ กโรนฺติ วา.
น เตน ทกฺขิณา โอนา	เตปิ ปุณฺณสฺส ภาคิโน,
ตสฺมา ทเท อปฺปฏิวานจิตฺโต	ยตฺถ ทินน์ มหปฺพลํ,
ปุณฺณานิ ปโรลกสฺมี	ปตฺติจฺจา โหนฺติ ปาณินฺนติ.

ติโรกฺขทกฺกตฺตปจฺฉินิมภาคุ

อทาสี เม อทาสี เม	ฉาติมิตฺตา สขา จ เม,
เปตานํ ทกฺขิณํ ทชฺชา	ปุพฺเพ กตมฺนุสฺสรํ.
น หิ รุณฺณํ วา โสโก วา	ยา วณฺณา ปรีเทวนา,
น ตํ เปตานมตฺถาย	เอวํ ติฏฺฐนฺติ ฉาตโย.
อยยจ โข ทกฺขิณา ทินฺนา	สงฺฆมฺหิ สุปตฺติจฺจิตา,
ทิสฺสรตฺตํ หิตายสฺส	จฺานโส อุกฺกปฺปติ.

โส ฉาติธมฺโม จ อโย นิสฺสํโส,
เปตาน ปุชา จ กตา อุพฺพารา,
พลยจ ภิกฺขุณฺนมฺนุปฺปทินน์,
ตฺมเหหิ ปุณฺณ ปสฺสํ อนปฺปกนฺติ.

อคฺคปฺปสทาสูตรตคาถา

อคฺคโต เว ปสนฺนํ	อคฺคํ ธมฺมํ วิชานตํ,
อคฺเค พุทฺเธ ปสนฺนํ	ทกฺขิณฺนฺเย อนุตฺตเร.
อคฺเค ธมฺเม ปสนฺนํ	วิราคุปฺสเม สุขเ,
อคฺเค สงฺฆे ปสนฺนํ	ปุณฺณกฺเขตฺเต อนุตฺตเร.
อคฺคสฺมี ทานํ ททตํ	อคฺคํ ปุณฺณํ ปวทตฺติ,

อคคํ อายุ จ วณฺโณ จ
อคคสฺส ทาทา เมธาวี
เทวภูโต มนุสฺสโส วา

ยโส กิตติ สุขํ พลํ.
อคคธมฺมสมาหิโต,
อคคปฺปตฺโต ปโมทตีติ.

โภชนทานานุโมทนาคาถา

อายุโท พลโท อีโร
สุขสฺส ทาทา เมธาวี
อายุํ ทตฺวา พลํ วณฺณํ
ทึฆายุ ยสฺวา โหติ

วณฺณโท ปฏฺิภาณโท,
สุขํ โส อธิคจฺจติ.
สุขญฺจ ปฏฺิภาณโท,
ยตฺถ ยตฺถูปปชฺชตีติ.

อาณานาฎิยปริตฺตํ (ย่อ)

สพฺพโรควินิมฺุตโต
สพฺพเวรมตฺถิกนฺโต
สพฺพิตฺติโย วิวชฺชนตฺถุ
มา เต ภาตฺวณฺตรายो
อภิวาทนสึลิสฺส
จตฺตารो ธมฺมา วทณฺนติ

สพฺพสนฺตาวชฺชิโต,
นิพฺพุโต จ ตฺวํ ภาว.
สพฺพโรโค วินสฺสตฺถุ,
สุขี ทึฆายุกฺ ภาว.
นิจฺจํ วุทฺธมาปจายิโน,
อายุ วณฺโณ สุขํ พลํ.

เทวตาทิสฺสทกฺขิณานุโมทนาคาถา

ยสฺมี ปเทเส กปฺเปติ
สึลวณฺเตตฺถ โภเชตฺวา
ยา ตตฺถ เทวตา อาสุํ
ตา ปุชิตา ปุชยนฺติ
ตโต นํ อนุกมฺปนฺติ
เทวตานุกมฺปิโต โปโส

วาสํ ปณฺทิตชาตฺติโย
สญฺญเต พุรหฺมจาริโน
ตาสํ ทกฺขิณมาทิสฺเส
มานิตา มานยนฺติ นํ
มาตา ปุตฺตวํ โอรัสสํ
สทา ภาทรานิ ปสฺสตี.

อาทียสูตรคาถา

ภุตตา โภคา ภฏา ภจจา	วิติณณา อาปทาสู เม
อุทธคคา ทกขินา ทินนา	อโถ ปณจ พลี กตา
อุปฏจิตา สีลวันโต	สยยตา พรหมจารีโน
ยทตถัม โภคมิจเฉยย	ปณฺธิโต ชรมาวสํ
โส เม อตโถ อนุปฺปตฺโต	กตํ อนนฺตูปยํ
เอตํ อนุสฺสรํ มจฺโจ	อริยธมฺเม จิตฺ นโร
อิเธว นํ ปสฺงสนฺติ	เปจฺจ สคฺเค ปโมทตฺติ.

วิหารทานคาถา

สีตํ อุณฺหํ ปฏฺิหนฺติ	ตโต วาฬมิกานิ จ
สีรีสเป จ มกเส	สีลีเร จาปิ วุณฺณจฺโย
ตโต วาตาทโป โฆโร	สยฺชาโต ปฏฺิหณฺยติ
เลนตถณฺจ สุขตถณฺจ	ณฺมายิตฺตํ จ วิปสฺสิตฺตํ
วิหารทานํ สงฺฆสฺส	อคฺคํ พุทฺธเหหิ วณฺณนฺตํ
ตสฺมา หิ ปณฺธิโต โปโส	สมปสฺสํ อตถมตฺตโน
วิหาเร การเย รมฺเม	वासเยตถ พหุสฺสฺเต
เตสํ อนนฺนญจ ปานญจ	วตถเสนาสนานิ จ
ทเทยฺย อุชฺฐุเตสฺสุ	วิปฺปสนฺเนน เจตสา
เต ตสฺส ธมฺมํ เทเสณฺติ	สพฺพทฺทฺชาปฺนฺทนํ
ยํ โส ธมฺมมิธญฺญาย	ปรีนิพฺพาตฺยนาสวฺวติ.

หมวดปกิณณกรรม

ทำพินทุกับปะ

ผ้านุ่ง - ห่ม ที่มีขนาดเกิน ๘ x ๔ นิ้วพระสุคต ต้องทำการพินทุ โดยใช้ปากกา คือ สีคราม สีดำ เขียวคล้ำ อย่างใดอย่างหนึ่ง ผนให้เป็นจุดหรือวงกลมที่เอกเทศแห่ง ผ้า แล้วเปล่งวาจา หรือ ผูกใจในขณะที่ทำว่า

“อิมิ พินทุกับปิ กโรมิ”

อธิษฐาน

บริขารต่างๆ ที่บริโภคนั้น ต้องอธิษฐานก่อนใช้ อธิษฐานมี ๒ อย่างคือ
๑.อธิษฐานด้วยกาย เอามือจับหรือลูบบริขารที่จะอธิษฐานแล้วทำความผูกใจตามคำอธิษฐาน

๒.อธิษด้วยวาจา คือ ลั่นคำอธิษฐานนั้น ไม่ถูกของด้วยกายก็ได้ แบ่งเป็น ๒ อย่างคือ

๒.๑.อธิษฐานในหัตถบาท คือ อยู่ในระยะ ๒ ศอก คืบ

๒.๒. อธิษฐานนอกหัตถบาท คือ ของอยู่ห่างตัวเกิน ๒ ศอก คืบ

คำอธิษฐานบริขารสิ่งเดียวในหัตถบาท ว่าดังนี้

สังฆาฏิ	“อิมิ	สงฆาฏิ อธิษจามิ”
อุตตราสงค์(ห่ม)	“อิมิ	อุตตราสงค์ อธิษจามิ”
อันตราวาสก (ผ้านุ่ง)	“อิมิ	อนตราวาสก อธิษจามิ”
บาตร	“อิมิ	ปตตํ อธิษจามิ”
ผ้านิสีทนะ (ผ้าปูนั่ง)	“อิมิ	นิสีทนํ อธิษจามิ”
ผ้าปิดฝี	“อิมิ	กณทุปฏิจฉาที อธิษจามิ”
ผ้าอาบนํ้าฝน	“อิมิ	วสฺสีกสฺสฎฺฐิกํ อธิษจามิ”
ผ้าปูนอน	“อิมิ	ปจฺจตุถรณํ อธิษจามิ”
ผ้าเช็ดหน้า เช็ดปาก	“อิมิ	มุขปุณณจอลํ อธิษจามิ”
ผ้าเป็นบริขาร (ผ้าชิ้นเล็กๆ)	“อิมิ	ปริกฺขารจอลํ อธิษจามิ”

ถ้าจะอธิษฐานหลายผืนควบกัน ให้ว่าดังนี้. (เฉพาะ ผ้าปูนอน, ผ้าเช็ดหน้าและ
ผ้าบริการ)

ผ้าปูนอน	“อิมานิ ปจจุตถณานิ อธิษามิ”
ผ้าเช็ดหน้า เช็ดปาก	“อิมานิ มุขปุณณโกลานิ อธิษามิ”
ผ้าเป็นบริการ	“อิมานิ ปริกขารโกลานิ อธิษามิ”

ถ้าของอยู่ห่างตัว พึงใช้อธิษฐานนอกหัตถบาธ แล้วเปลี่ยนเป็น “อิม” “เป็น
“เอต” และ “อิมานิ “ เป็น “เอตานิ”

การถอนอธิษฐาน

เมื่อจะอธิษฐาน ถ้าเป็นบริการที่กำหนดให้มีแต่สิ่งเดียว (เช่น จีวร สังฆาฏิ
เป็นต้น) ของเดิมมีอยู่ แต่จะเปลี่ยนใหม่ ต้องเลิกของเดิมเสียก่อน คือ การถอน
อธิษฐาน โดยให้ใช้คำว่า

“ปจจุตถามิ” แทน “อธิษามิ” เช่น “อิม สังฆาฏิ ปจจุตถามิ”

ถ้ายกเลิกบริการอื่น พึงเปลี่ยนตามชื่อ ถ้าเป็นบริการที่จะใช้นุ่งห่มพึงยอมให้ได้สี่
และทำพินทุกปะ ตามแบบที่กล่าวแล้วข้างต้นก่อนจากนั้นจึงอธิษฐาน

วิกัป

พระพุทธองค์ทรงอนุญาตให้ใช้ไตรจีวร^๑ อธิษฐานได้ ๓ ผืนเท่านั้น ถ้าได้ผ้า
(จีวร) มาอีกที่นอกจากของอธิษฐานที่มีขนาด ๘x๔ นิ้ว พอจะประกอบเป็นจีวรได้ เรียก
ว่า **“อติเรกจีวร”** ภิกษุมีสิทธิเป็นเจ้าของได้ ๑๐ วัน ถ้าเกินกำหนด ต้องปรับอาบัตินิส
สัคคียปาจิตตีย์ ตามสิกขาบทที่ ๑ แห่งวรรค ภิกษุนั้นจะต้องสละผ้านั้นเสีย

ถ้าจะเอาไว้ใช้ต้องทำการถอนอธิษฐานของเดิมแล้วอธิษฐานใช้ของใหม่ **หรือ**
ถ้าไม่เช่นนั้นให้ทำการวิกัปผ้าที่ได้มา คือ ทำให้เป็น ๒ เจ้าของในระหว่างตนเองกับ
ภิกษุรูปอื่น

นอกจากนี้ยังมีบาตรที่ต้องอธิษฐาน และถ้าได้มาอีกต้องวิกัปบาตรไว้ด้วยเช่น
กัน **โดยวิกัปมี ๒ อย่างคือ**

๑ ได้แก่ อุตตราสงค์(ผ้าห่ม) , อันตรวาสก (ผ้านุ่ง) และสังฆาฏิ

๑. วิกัปปต่อหน้า คือ วิกัปปต่อหน้าผู้รับในหัตถบาส๑

จิวรผืนเดียว ว่า “อิมัง จิวร ตฺยหัง วิกัปปเปมิ”

จิวรหลายผืน ว่า “อิมานิ จิวรานิ ตฺยหัง วิกัปปเปมิ”

บาตรใบเดียว ว่า “อิมัง ปัตตัง ตฺยหัง วิกัปปเปมิ”

บาตรหลายใบ ว่า “อิเม ปัตเต ตฺยหัง วิกัปปเปมิ”

๒. วิกัปปัลหลัง คือ วิกัปปให้สหธรรมิกรูปใดรูปหนึ่งผู้ไม่ได้อยู่เฉพาะหน้า ลั่นวาจาต่อหน้าสหธรรมิกรูปอื่น ในที่นี้ จักไม่ขอกกล่าวโดยละเอียด เพราะไม่จำเป็น ที่ปฏิบัติกันใช้ วิกัปปต่อหน้าก็สำเร็จตามต้องการได้แล้ว

การถอนวิกัปป

จิวรที่วิกัปปไว้ จะบริโภค ต้องขอให้ผู้รับถอนก่อน ถ้าไม่ถอนแล้วบริโภค ต้องอาบัติปาจิตตีย์ สิกขาบทที่ ๙ แห่งสุราปาณวรรคที่ ๖ โดยทำถอนวิกัปปว่าดังนี้

ผู้ถอนแก่กว่า (ในหัตถบาส๑)

จิวรผืนเดียว “อิมิ จิวร มยหิ สนตกัม ปริณุช วา วิสขุเซหิ วา ยถาปจฺจยิ วา กโรหิ”

จิวรหลายผืน “อิมานิ จิวรานิ มยหิ สนตกานิ ปริณุช วา วิสขุเซหิ วา ยถาปจฺจยิ วา กโรหิ”

จิวรผืนเดียว “อิมิ จิวร มยหิ สนตกัม ปริณุชเถ วา วิสขุเซถ วา ยถาปจฺจยิ วา กโรถ”

จิวรหลายผืน “อิมานิ จิวรานิ มยหิ สนตกัม สนตกานิ ปริณุชเถ วา วิสขุเซถ วา ยถาปจฺจยิ วา กโรถ”

คำที่จะพึงใช้ เปลี่ยนแปลงไปตามชื่อของกัฏฐิ ตามจำนวนของกัฏฐิ ตามฐานะที่ของตั้งอยู่กัฏฐิ พึงเทียบเคียงกับคำถอนวิกัปปจิวรเถิด.

๒ วิกัปปต่อหน้า ถ้าของอยู่นอกหัตถบาส ให้ว่า

“เอตัง” แทน “อิมัง”

“เอตานิ” แทน “อิมานิ”

“เอเต” แทน “อิเม”

๑ ถ้าถอนนอกหัตถบาส ให้เปลี่ยน “เอตัง” แทน “อิมัง” และ “เอตานิ” แทน “อิมานิ”

คำสละไตรจีวรล่วงราตรี

ไตรจีวรต้องอยู่ในระยะหัตถบาส หรือในเขตที่กำหนด เช่นในห้อง ถ้าจีวรอยู่ห่างจากเขตนี้ล่วงราตรี คือก่อนรุ่งอรุณ จีวรนั้นเป็นนิสสัคคีย์ ตามสิกขาบทที่ ๒ แห่งจีวรวรรคที่ ๑ เพียงสละแก่สงฆ์ก็ได้ แก่คณะก็ได้ แก่บุคคลก็ได้

คำเสียสละว่าดังนี้

“อิมं เม ภนเต **จีวร** รตติวิปวตฺถํ อณฺณตฺร ภิกฺขุสมฺมตฺติยา นิสฺสคฺคิยํ
อิมานํ आयสฺมโต นิสฺสชฺชามิ”

ถ้าเสียสละจีวร ๒ ผืน ว่า **“ทุวิจีวร”**

ถ้าเสียสละทั้ง ๓ ผืน ว่า **“ติจีวร”**

ถ้าผู้เสียสละแก้กว่า เพียงว่า **“อาวุโส” แทน “ภนเต”**

จีวรเป็นนิสสัคคีย์ ยังไม่ได้สละ บริโภคต้องทุกกฏ สละแล้วได้คืนมา ยังปรารภนาอยู่ ต้องอธิษฐานเป็นไตรจีวรใหม่

เมื่อสละแล้ว พึงตั้งใจสละให้ขาด แล้วจึงแสดงอาบัติ และไม่มีสิทธิที่จะเรียก
ร้องจีวรคืน แต่เป็นธรรมเนียมว่า เมื่อเขารับแล้วต้องคืนให้เจ้าของเดิม ถ้าไม่ทำเช่นนั้น
ต้องอาบัติทุกกฏ

คำคืน ให้ว่าดังดังนี้

จีวรผืนเดียว **“อิมं จีวรํ आयสฺมโต ทมฺมิ”**

จีวรหลายผืน **“อิมานิ จีวรานิ आयสฺมโต ทมฺมิ”**

คำเสียดสอติเรกบาตรล่วง ๑๐ วัน

บาตร เป็นของทรงอนุญาตให้เป็นบริวารของภิกษุเฉพาะใบเดียว เรียกบาตร
อธิฐาน บาตรตั้งแต่ใบที่ ๒ ขึ้นไป เรียกติเรกบาตร ภิกษุเก็บไว้เกิน ๑๐ วันต้องนิส
สัคคียปาจิตตีย์

คำเสียดสอ

บาตรใบเดียว “อโย เม ภนเต ปตฺโต ทสาหาติกุกนฺโต นิสฺสคฺคิโย,
อิมํ อายสฺมโต นิสฺสชฺชามิ”

ถ้าผู้เสียดสอแก่พรรษากว่าผู้รับ ให้ว่า “อาวุโส” แทน “ภนเต”

คำคืนให้ว่า

บาตรใบเดียว “อิมํ ปตฺตํ อายสฺมโต ทมมิ”

นิสัย

ภิกษุมีพรรษาหย่อน ๕ จัดเป็นนวกะผู้ใหม่ ต้องถือภิกษุรูปใดรูปหนึ่งเป็น
อุปัชฌายะ และอาศัยภิกษุรูปนั้นอยู่ รับโอวาทอนุศาสน์ของภิกษุรูปนั้น ในครั้งแรกที่
ทรงอนุญาตอุปัชฌายะ ภิกษุผู้อุปสมบทอยู่แล้ว แต่หย่อน ๕ พรรษา ก็จำถือ
อุปัชฌายะ

คำขอนิสัยอุปัชฌายะ

“อุปัชฌาโย เม ภนเต โหติ” ๓ หน

เมื่อภิกษุผู้ทีนวะนั้นขออาศัยรับว่า “สาธุ” , “ละหุ” “โอปายิกัง” “ปฏฐุปัง” “ปา-
สาทิเกนะ สัมปาเทหิ” บทใดบทหนึ่ง ๓ ครั้ง เว้น ระยะเวลาให้ภิกษุผู้ขอนิสัยตอบว่า “สาธุ
ภนเต” ทุกบทไป เป็นอันถืออุปัชฌายะแล้ว ภิกษุผู้รับให้ฟังฟัง ได้ชื่อว่า
“อุปัชฌายะ” ภิกษุผู้ฟังฟังได้ชื่อว่า “สัทธิวาริก” ภารกิจที่ฟังฟัง เรียกว่า “นิสัย”
แต่นั้น ผู้ขอนิสัยพึงกล่าวรับเป็นธุระให้ท่านสืบไปว่า

“อชฺชตคฺเคทานิ เถโร มยํ ภาโร , อหฺมปิ เถรสฺส ภาโร” ๓ หน

ภิกษุผู้ไม่ได้อยู่ในปกครองของอุปัชฌายะ ต้องถือภิกษุอื่นเป็นอาจารย์ และ
อาศัยท่านแทนอุปัชฌายะ

วิธีถืออาจารย์ ก็เหมือนกับวิธีถือ อุปัชฌายะ ต่างแต่คำขอว่า

“อาจารย์ เม ภนเต โหติ, อายุสมโต นิสาย วจณามิ” ๓ หน

ภิกษุผู้รับให้ฟังได้ชื่อว่า “อาจารย์” ภิกษุผู้อิงอาศัย ได้ชื่อว่า “อันเตวาลิก”

ภิกษุผู้มีพรรษาหย่อน ๕ เป็นนวกะอยู่ แม้เป็นฆีมีความรู้ทรงธรรม ทรงวินัย จะไม่ถือนิสัยอยู่ในปกครองของอุปัชฌายะหรือของอาจารย์ไม่ชอบ ทรงห้ามไว้ ภิกษุเดินทาง ภิกษุไข้ ภิกษุผู้พยายามผู้ได้รับขอของคนไข้เพื่อให้อยู่ ภิกษุผู้เข้าป่าเพื่อเจริญสมณธรรมชั่วคราว ในที่ใด หาท่านผู้ให้นิสัยไม่ได้ และมีเหตุขัดข้องที่จะไปอยู่ในที่อื่นไม่ได้ จะอยู่ในที่นั้นด้วยผูกใจว่า เมื่อใดมีท่านผู้ให้นิสัยได้มาอยู่ จักถือนิสัยในท่านนั้นก็ใช้ได้

ภิกษุผู้มีพรรษาได้ ๕ แล้ว แต่ยังหย่อน ๑๐ มีองค์สมบัติพอรักษาตนผู้อยู่ตามลำพังได้ ทราอนุญาตให้พ้นจากนิสัยอยู่ตามลำพังได้ เรียกว่า “นิสัยมุตตะกะ”

จำพรรษา

เป็นธรรมเนียมของภิกษุ เมื่อถึงฤดูฝน ให้หยุดอยู่ที่เดียว ไม่เที่ยวไปไหน ๓ เดือนตลอดฤดู เรียกว่า “จำพรรษา” ถึงวันเข้าพรรษา ฟังเข้าไปประชุมอธิษฐานพรรษาพร้อมด้วยสงฆ์ในอุโบสถหรือในวิหาร คำอธิษฐานพร้อมกัน ว่าดังนี้

“อิมस्มี อาวาเส อิมิ เตมาส วสสึ อูเปม”

(ถ้ารูปเดียวเปลี่ยน อูเปม เป็น อูเปมิ)

เมื่ออธิษฐาน ฟังผูกใจว่า จักอยู่ค้ำคินในเขตอาวาสตลอด ๓ เดือน ถ้าภิกษุทำกุฏิอยู่จำพรรษาในป่าเฉพาะรูป ควรกำหนดเขตเฉพาะกุฏิกับบริเวณ แล้วกล่าวคำอธิษฐานพรรษาว่า

“อิมस्มี วิหาเร อิมิ เตมาส วสสึ อูเปมิ”

ถึงวันเข้าพรรษา ไม่เข้าพรรษา เที่ยวเร่ร่อนไปเสีย ไม่สมควรเข้าพรรษาแล้ว ต้องอยู่แรมค้ำคินตลอด ๓ เดือน ถ้ามีเหตุจำเป็น ทรงแุญาตให้ไปได้ แต่ให้กลับมาภายใน ๗ วัน เรียกว่า ไปด้วยสัตตาหกรณียะ เช่นนี้ พรรษาไม่ขาด ถ้าไปเสียด้วยไม่คิดกลับ หรือคิดจะกลับ แต่เกิน ๗ วันไป พรรษาขาด ไม่เข้าพรรษา หรือขาดพรรษา เพราะมีเหตุไม่จำเป็น เป็นละเมิดธรรมเนียม ถูกปรับอาบัติทุกกฏ

อานิสงส์แห่งการจำพรรษา

ภิกษุผู้อยู่จำพรรษาลงตลอดกาลจนได้ปรารภมาแล้ว ย่อมได้อานิสงส์ แห่งการจำพรรษา นับแต่วันปาฏิบพไปเดือนหนึ่ง คือ

๑. เทียวไปไม่ต้องบอก (ตามสิกขาบทที่ ๖ แห่งอเจลกวรรคปาจิตติยักัณห์)
๒. เทียวจาริกไปไม่ต้องถือเอาไตรจีวรไปครบ
๓. ฉ้นคนโภชน์ และปรมปรโภชน์ได้ (สิกขาบทที่ ๒ และ ๓ แห่งโภชนวรรคปาจิตติย)
๔. เก็บอติเรกจีวรไม่ต้องวิกักก็ได้ (สิกขาบทที่ ๑ แห่งจีวรวรรคนิสัคคียปาจิตติย)

๕. จีวรอันเกิดขึ้นในที่นั้น เป็นของได้แก่พวกเธอทั้งหลาย
ทั้งหมดนี้ถ้าได้กรานกฐินจะได้รับอานิสงส์ เพิ่มระยะเวลาออกไปถึง กลางเดือน ๔

ขอขมา

คำขอขมา ว่าดังนี้

ผู้ขอขมารูปเดียวว่า “เอเร ปมาเทน, ทวารตตเยน กตัม, สพพัม อปรารัง ขมตุ **เม**^๑
ภนเต.”

ผู้รับขมาว่า “อหัม ขมามิ, **ตยาปิ**^๒ เม ขมิตพพัม.”

ผู้ขอขมารูปเดียวรับว่า “**ขมามิ**^๓ ภนเต.”

ถ้าผู้รับขมา เป็นพระมหาเถรผู้มีอาวุโสมาก พึงใช้คำว่า “มหาเถเร” รองจาก
นั้นลงมาว่า “เอเร” รองลงมาอีกว่า “อาจริเย” ต่ำกว่านั้นว่า “**อายสุมนเต**”

คำให้พรเมื่อมีผู้ขอขมา

“เอวัม โหตุ เอวัม โหตุ, โย จ ปุพฺเพ ปมชชิตฺวา ปจฺฉา โส นปฺมจฺจติ,
โสมนํ โลกํ ปภาเสติ อาภา มุตฺโต ว จนฺทิมหา, ยสฺส ปาปํ กตัม กมมํ กุสเลน

๑หลายรูปเปลี่ยนจาก “เม” เป็น “โน”

๒หลายรูปเปลี่ยนเป็น “ตุมเหหิปี”

๓หลายรูปเป็น “ขมาม ภนเต”

ปหิยติ, โสมํ โลกํ ปภาเสติ อาภา มุตโต ว จนฺติมา, อภิวาทนสึลิสฺส นิจจํ
วฑฺฒาปจายีโน, จตฺตารอ ธมฺมา วฑฺฒนฺติ อายุ วณฺโณ สุขํ พลํ”

คำขอขมารวม

รตนตฺตเย	ปมาเทน ทวารตเยน	กตํ สพฺพํ อปฺราธํ ขมตฺถุ โน ภนฺเต
อาจริเย	ปมาเทน ทวารตเยน	กตํ สพฺพํ อปฺราธํ ขมตฺถุ โน ภนฺเต
มาตาปิตเร	ปมาเทน ทวารตเยน	กตํ สพฺพํ อปฺราธํ ขมตฺถุ โน ภนฺเต

จกฺกิวสทสมฺปรเมณฺทมหาราชากิธฺตिकाถา

มหาราชิราลงฺกรโณ	ทญฺยานํ ปิยชตฺติโย
มหาเตชานุภาโว จ	พหุสฺตถวิจกฺขโณ
ทพฺพํ กตถญฺจตาจายี	พทุธาติติพฺพคารโว
ทยามานสสมฺปนฺโน	สทา การณโกวิท
สงฺคหานุปปทาเนน	ธมฺมการกฺขคฺคฺตติยา
สพฺเพสํ สมณานมฺปิ	สพฺเพสํ รมฺมวาสินํ
สพฺพกิจฺจานิ กาเรติ	สารตฺถิกานิ สพฺพโส
ภูปาลตฺตกรงฺเคหิ	อนเเกหาภิมนฺตฺติโต
เสฏฺฐสฺส ราชภาวสฺส	อนุรุโป อนินฺทโย
ตสฺมาทานิ นรินฺโทยํ	สมฺบุณฺณปฺปญฺยปารมี
วรมฺพุธาภิสิตฺโต ว	ทสฺโม โหติ ชตฺติโย
รตนตฺยานุภาเว	ราชูณํ ปุณฺณเตชสา
ปรเมณฺทมหาราช	ทิจฺชาโยโก นิรามโย
วณฺณวา พลสมฺปนฺโน	สุขิตฺโต โหตุ สพฺพทา
รณฺจาทิปาลโนปายํ	วิจารยํ ว โยนิโส
รชฺชํ ธมฺเมเน กาเรตุ	ราชธมฺมํ อโกปยํ
สมฺพุทฺธสาสนํ เสฏฺฐํ	อุปตฺถมฺภตฺถุ จานโส
ปโปปตฺถุ สพฺพโสฺตถิณฺจ	สพฺพญฺจ ชยมฺงคฺลํ
จิรํ รชฺเช ปตฺติฏฺจาทุ	สทา ภทฺธานิ ปสฺสตุ
สพฺพนตฺตรายโมกฺขาย	เทวา รกฺขนฺตุ นํ สทาติ.

"คาถามงกุฎพระพุทธเจ้า"

อิติปิโส วิเสเสอิ อิเสเส พุทธนาเมอิ อิเมนา พุทธตงโสอิ อิโสตัม พุทธปิติอิ

กรวดน้ำอิมินา

[นำ หนุทมย์ อุทฺธิสฺสนาธิฐฐานคาถาโย ภณาม เส ฯ]

อิมินา ปุณณกมเมน	อุปัชฌายา คุณุตตรา
อาจริยูปการา จ	มาตาปิตา จ ฌาตกา (ปียา มม)
สุริโย จนนทิมา ราชา	คุณวุนตา นราปี จ
พหุหมมารา จ อินฺหา จ	โลกपालา จ เทวตา
ยโม มิตฺตา มนุสฺสา จ	ฉชฌตฺตา เวริกาปี จ
สพฺเพ สตฺตา สุชี โหนฺตุ	ปุณณานิ ปกตานิ เม
สุขิ จ ตีริจํ เทนฺตุ	จิปปิ ปาเปถ โว มตํ ฯ
อิมินา ปุณณกมเมน	อิมินา อุทฺธิเสน จ
จิปปาหิ สุลเภ เจว	ตณฺหุปาทานฉนฺนํ
เย สนฺตานเ หินา ธมฺมา	ยาว นิพฺพานโต มม
นสฺสนฺตุ สพฺพทา เยว	ยตถ ชาโต ภเว ภเว
อุชฺชจิตฺตํ สติปญฺญา	สสฺสเลโข วิริยมฺหิโน
มารา ลภนฺตุ โนกาสิ	กาตุญฺจ วิริเยสุ เม
พุทฺธาทีปโร นาโถ	ธมฺโม นาโถ วรุตฺตโม
นาโถ ปจฺเจกพุทฺโธ จ	สงฺฆो นาโถตฺตโร มม
เตสฺสิตฺตมานุภาเวน	มาโรกาสิ ลภนฺตุ มา ฯ